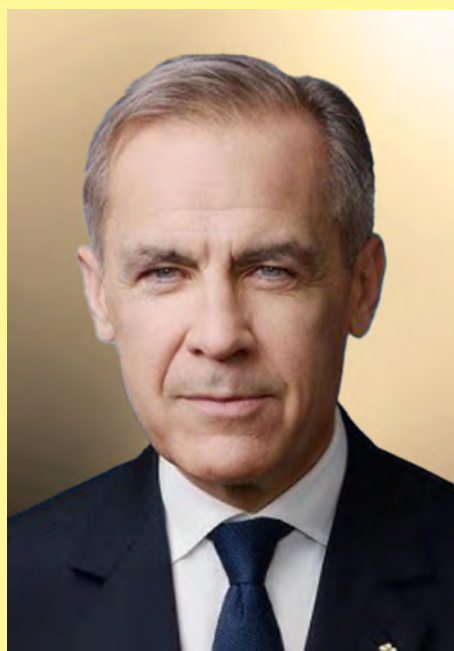

SABDA Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam yang maksudnya :
"Dari Abi Ummah Al-Bahiliyu berkata : Aku telah mendengar Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam bersabda : Bacalah oleh kamu Al-Quran kerana sesungguhnya Al-Quran itu akan datang pada Hari Kiamat memberi syafaat (pertolongan) kepada pembacanya".
- (Riwayat Al-Imam Muslim)

BERKENAN HANTAR TITAH PERUTUSAN TAHNIAH

BANDAR SERI BEGAWAN, Sabtu, 15 Mac. - Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanah Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam telah berkenan menghantar titah perutusan tahniah kepada Perdana Menteri Kanada, The Right Honourable Mark Carney atas pelantikannya sebagai Perdana Menteri Kanada berikutan dengan kemenangannya dalam pilihan raya Kepimpinan Parti Liberal, baru-baru ini.

KEBAWAH Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanah Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam berkenan menghantar titah perutusan tahniah kepada Perdana Menteri Kanada, The Right Honourable Mark Carney.

Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam buka tirai

Oleh : Saerah Haji Abdul Ghani

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Sempena Sambutan Perayaan Ulang Tahun Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanah Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam yang Ke-79 bagi Tahun 2025, Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung (MPMK), Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara diadakan hari ini secara serentak di keempat-empat buah daerah.

Bagi Daerah Brunei dan Muara, pelancarannya diadakan di Jame' 'Asr Hassanah Bolkiah, Kampung Kiarong di sini dengan melibatkan seramai 564 peserta.

Hadir selaku tetamu-tetamu kehormat bersama ialah Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman dan Menteri Pendidikan, Yang Berhormat Datin Seri Setia Dr. Hajah Romaizah bin Haji Md. Salleh.

>> Muka 24

Meningkatkan kesedaran masyarakat tanggungjawab menjaga warga emas

Oleh : Pg. Siti Redzaimi Pg. Haji Ahmad

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Isu mengenai jumlah warga emas yang ditinggalkan di hospital untuk tempoh yang lama, perkara ini memang membimbangkan dan pihak Kementerian Kesihatan telah pun meneliti pelbagai langkah untuk menangani perkara ini.

Terlebih dahulu untuk makluman, sebahagian besar kes warga emas yang tinggal lama di hospital ini adalah berpunca daripada isu sosial seperti ketiadaan penjaga yang sesuai di rumah atau menunggu kedatangan pembantu rumah yang baharu.

Demikian yang dinyatakan oleh Menteri

Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini.

Ini adalah bagi menjawab persoalan yang disuarakan oleh Ahli MMN, Yang Berhormat Yang Berhormat Awang Haji Salleh Bostaman bin Haji Zainal Abidin mengenai dengan warga emas.

>> Muka 8

Peluang PMKS pamer produk, perkhidmatan

Oleh : Nurhamiza Haji Roslan

BERAKAS, Khamis, 13 Mac. - Lembaga Kemajuan Ekonomi Brunei (LKEB) hari ini melancarkan Festival Perusahaan, Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) Brunei 2025, Edisi Ramadan (Brunei MSME Festival-BMF) di Dewan Munawwarah dan Mawaddah, Setia Point Shopping Mall, Berakas.

Festival PMKS Brunei 2025, Edisi Ramadan kali ini menampilkan lebih 180 gerai yang mempamerkan produk dan perkhidmatan daripada 130 vendor meliputi industri utama seperti pembuatan makanan dan minuman (F&B), peruncit F&B, fesyen dan tekstil serta penjagaan diri.

>> Muka 23

Berita Utama

RAPTAI Nuzul Al-Quran berjalan lancar

Muka 17

MEMPERKUKUH kesedaran terhadap kepentingan nilai Islam

Muka 22

TADARUS Al-Quran KHEDN semarakkan bulan Ramadan

Muka 26

TBK Al-Ikhtiyar patuh syariah jamin masa depan kewangan berprinsipkan Islam

Muka 36

Oleh : Aimi Sani
Foto : Muhammad Asri
Haji Awang Abas

BERKENAN BERANGKAT KE MAJLIS KHATAM AL-QURAN

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Duli Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda 'Abdul Malik ibni Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Pengerusi Jemaah Tadbir Yayasan Sultan Haji Hassanal Bolkiah (YSHHB) berkenan berangkat menghadiri Majlis Khatam Al-Quran sempena Bulan Ramadan anjuran YSHHB 1446 Hijrah / 2025 Masihi. Majlis berlangsung di Dewan An-Naura, Kompleks YSHHB, di ibu negara.

Keberangkatan tiba Duli Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda 'Abdul Malik dijunjung oleh Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Berhormat Pehin Udana Khatib Dato Paduka Seri Setia Ustaz Haji Awang Badaruddin bin Pengarah Dato Paduka Haji Awang Othman selaku Ahli Jemaah Tadbir YSHHB dan Menteri Hal Ehwal Luar Negeri II, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Erywan bin Pehin Datu Pekerma Jaya Haji Mohd. Yusof selaku Ahli Jemaah Tadbir YSHHB.

>> Muka 3

DULI Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda 'Abdul Malik ibni Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Pengerusi Jemaah Tadbir Yayasan Sultan Haji Hassanal Bolkiah (YSHHB) berkenan berangkat menghadiri Majlis Khatam Al-Quran sempena Bulan Ramadan anjuran YSHHB 1446 Hijrah / 2025 Masihi di Dewan An-Naura, Kompleks YSHHB, di ibu negara (atas), manakala gambar kiri, Doa Khatam dan Doa Selamat dibacakan oleh Yang Dimuliakan Begawan Pehin Khatib Dato Paduka Seri Setia Awang Haji Abdul Hamid.

WAKTU SEMBAHYANG										
MAC MASIHI	HARI	RAMADAN HIJRAH	IMSAK	SUBUH	SYURUK	DUHA	ZUHUR	ASAR	MAGHRIB	ISYAK
15	SABTU	14	5.00	5.10	6.27	6.49	12.30	3.41	6.32	7.41
16	AHAD	15	4.59	5.09	6.26	6.48	12.30	3.40	6.32	7.41
17	ISNIN	16	4.59	5.09	6.26	6.48	12.30	3.39	6.32	7.40
18	SELASA	17	4.58	5.08	6.25	6.48	12.29	3.38	6.31	7.40
19	RABU	18	4.58	5.08	6.25	6.47	12.29	3.37	6.31	7.40
20	KHAMIS	19	4.58	5.08	6.24	6.47	12.29	3.37	6.31	7.40
21	JUMAAT	20	4.57	5.07	6.24	6.46	12.29	3.36	6.31	7.40

Waktu-waktu sembahyang bagi Daerah Tutong ditambah 1 minit dan Daerah Belait ditambah 3 minit

RAMALAN CUACA 3 HARI			
SABTU	AHAD	ISNIN	
Bandar Seri Begawan 32 26 °C	29 24 °C	31 24 °C	
Pekan Bangar 31 26 °C	29 24 °C	31 24 °C	
Pekan Tutong 32 26 °C	29 24 °C	31 24 °C	
Kuala Belait 32 26 °C	29 25 °C	31 25 °C	

Wallahualam Bissawab
Sumber : Perkhidmatan Kaji cuaca Brunei Darussalam, Kementerian Pengangkutan dan Infokomunikasi

SIDANG PENGARANG

15 MAC 2025

Lakukan pengesanan awal, lindungi kesihatan buah pinggang

PENYAKIT buah pinggang kini bukan hanya satu masalah perubatan tetapi ia juga menjadi isu sosial yang memberi kesan kepada keluarga, ekonomi dan kualiti hidup. Justeru, amat penting untuk kita semua memberi perhatian serius terhadap penjagaan kesihatan buah pinggang kita.

Menurut kenyataan Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar dalam perutusan sempena Sambutan Hari Buah Pinggang Sedunia 2025, penyakit diabetes dan hipertensi adalah dua faktor risiko utama bagi penyakit buah pinggang, bukan sahaja di Brunei Darussalam tetapi di seluruh dunia. Di Brunei Darussalam, diabetes terus menjadi penyebab utama bagi penyakit buah pinggang tahap akhir, menyumbang sebanyak 74 peratus daripada keseluruhan kes. Oleh itu, amat penting untuk memantau tekanan darah dan mengamalkan kawalan gula darah sejak peringkat awal. Selain itu, obesiti juga secara tidak langsung dikaitkan dengan penyakit buah pinggang.

Penyakit buah pinggang merupakan salah satu penyakit tidak berjangkit yang sering digelar sebagai *silent killer* kerana ia jarang menunjukkan gejala pada peringkat awal. Ramai beranggapan bahawa penyakit ini hanya menyerang golongan warga tua, sedangkan hakikatnya ia boleh berlaku kepada sesiapa sahaja, termasuk anak damit dan remaja.

Untuk mencegah penyakit buah pinggang, masyarakat sendiri boleh mengambil langkah proaktif dengan melaksanakan perkara-perkara berikut : menjaga pengambilan air yang mencukupi, melakukan senaman atau aktiviti fizikal setiap hari, memantau tekanan darah dan paras gula dalam darah, menghindari penggunaan nikotin, mengelakkan pengambilan ubat penahan sakit atau herba yang boleh merosakkan fungsi buah pinggang, dan menjalani saringan pemeriksaan kesihatan badan.

Syukur alhamdulillah, perkhidmatan kesihatan di negara ini dapat diakses oleh semua rakyat dan penduduk. Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam menyediakan pelbagai rawatan dan ubat-ubatan secara percuma. Rawatan yang ditawarkan merangkumi penggunaan ubat-ubatan dan suntikan baharu yang terbukti berkesan dalam melambatkan perkembangan penyakit buah pinggang kronik. Tambahan pula, pelbagai saringan kesihatan juga dijalankan oleh pelbagai perkhidmatan kesihatan secara percuma.

Bersempena menyambut Hari Buah Pinggang Sedunia, marilah kita bersama-sama meningkatkan kesedaran mengenai kepentingan menjaga kesihatan buah pinggang serta mengenali tanda-tanda awal penyakit buah pinggang. Melalui pengesanan awal, amalan gaya hidup sihat dan pengurusan penyakit kronik seperti diabetes dan tekanan darah tinggi, insyaaAllah kita dapat mencegah kesan buruk penyakit ini dan memperbaiki kualiti hidup kita. - **Ketua Penyuntingan (Ad)**

Nota : Akhbar Pelita Brunei mengandungi ayat-ayat Al-Quran dan doa-doa. Sila letak akhbar ini di tempat yang sempurna dan terjaga

✉ pelita.brunel@information.gov.bn | ☎ 2382891 / 2383400 Smb. : 217 | 📠 2381004 | 🌐 www.pelita-brunei.gov.bn

دربیتکن اوله جابتن قراغن. جابتن فردان منتري دان دجيتق اوله قرینت قلس سندیرین برحد، نگارابروني دارالسلام

Diterbitkan oleh Jabatan Penerangan, Jabatan Perdana Menteri dan dicetak oleh Print Plus Sdn. Bhd., Negara Brunei Darussalam

>> Muka 2

Turut menjunjung keberangkatan tiba, Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan II, Yang Berhormat Pehin Datu Lailaraja

Mejar Jeneral (B) Dato Paduka Seri Haji Halbi bin Haji Mohd. Yussof selaku Pengerusi Lembaga Pengarah YSHHB; Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar selaku Timbalan

Pengerusi Lembaga Pengarah YSHHB dan Setiausaha Tetap (Perancangan, Guna Tanah dan Alam Sekitar) di Kementerian Pembangunan, Dr. Nor Imtihan binti Haji Abdul Razak selaku Pemangku Pengarah Urusan YSHHB.

DULI Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda 'Abdul Malik berangkat pada Majlis Berbuka Puasa dan menunaikan Sembahyang Fardu Maghrib Berjemaah (atas dan kiri).

Atur cara majlis dimulakan dengan bacaan Takhtim Al-Quran dipimpin oleh Guru Sekolah Rendah YSHHB, Awang Muhammad Syazwanshah bin Razali. Bagi majlis ini, seramai 30 pegawai dan kakitangan YSHHB telah mengkhataamkan bacaan Al-Quran masing-masing.

Majlis diteruskan dengan Doa Khatam dan Doa Selamat

dibacakan oleh Yang Dimuliakan Begawan Pehin Khatib Dato Paduka Awang Haji Hamidon bin Begawan Pehin Siraja Khatib Dato Paduka Seri Setia Awang Haji Abdul Hamid. Majlis selanjutnya diteruskan lagi dengan Majlis Berbuka Puasa dan menunaikan Sembahyang Fardu Maghrib Berjemaah.

Juga hadir, Ahli-ahli Lembaga Pengarah YSHHB; Ahli-ahli Lembaga Pemegang Amanah Dana Pengiran Muda Mahkota Al-Muhtadee Billah Untuk Anak-anak Yatim; para jemputan, pegawai-pegawai dan kakitangan YSHHB serta guru-guru Sekolah YSHHB.

ANTARA yang menyertai Majlis Khatam Al-Quran sempena Bulan Ramadan anjuran YSHHB 1446 Hijrah / 2025 Masihi (kiri sekali dan kiri).

Kadar pengangguran menurun kepada 4.8 peratus

Siaran Akhbar dan Infografik :
Jabatan Perancangan Ekonomi dan Statistik

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Kajian Tenaga Kerja (KTK) 2024 melaporkan bahawa penduduk kumpulan umur bekerja (*working age population*) berumur 15 tahun dan ke atas adalah seramai 364,800 orang.

Daripada jumlah ini, 64 peratus (233,800 orang) menyertai tenaga kerja manakala selebihnya 36 peratus (131,000 orang) adalah di luar tenaga kerja.

Penduduk bekerja meningkat sebanyak 2.8 peratus, daripada 216,700 orang pada 2023 kepada 222,700 orang pada 2024. Pekerja tempatan menyumbang 71.3 peratus daripada jumlah yang bekerja.

Selaras dengan peningkatan berkenaan, kadar pengangguran telah menurun daripada 5.2 peratus kepada 4.8 peratus bagi individu berumur 15 tahun dan ke atas.

Manakala, bagi yang berumur 18 tahun dan ke atas, kadar pengangguran menurun daripada 5.1 peratus pada 2023 kepada 4.7 peratus pada 2024.

Data KTK menunjukkan bahawa pertumbuhan pekerjaan adalah terutamanya didorong oleh sektor swasta, yang mencatatkan peningkatan pekerjaan sebanyak empat peratus berbanding peningkatan sebanyak 0.3 peratus dalam sektor awam.

Menurut hasil Kajian Suku Tahunan Perniagaan bagi 2024, peningkatan pekerjaan adalah ketara di dalam sektor-sektor perdagangan borong dan runcit, perkhidmatan makanan, pembuatan (*petrochemical*), teknologi maklumat dan komunikasi dan sektor perkhidmatan profesional, teknikal, pentadbiran dan perkhidmatan

sokongan.

Peningkatan dalam pekerjaan sendiri juga mencerminkan peralihan ke arah aktiviti keusahawanan dan ekonomi *gig* yang dipacu oleh platform digital.

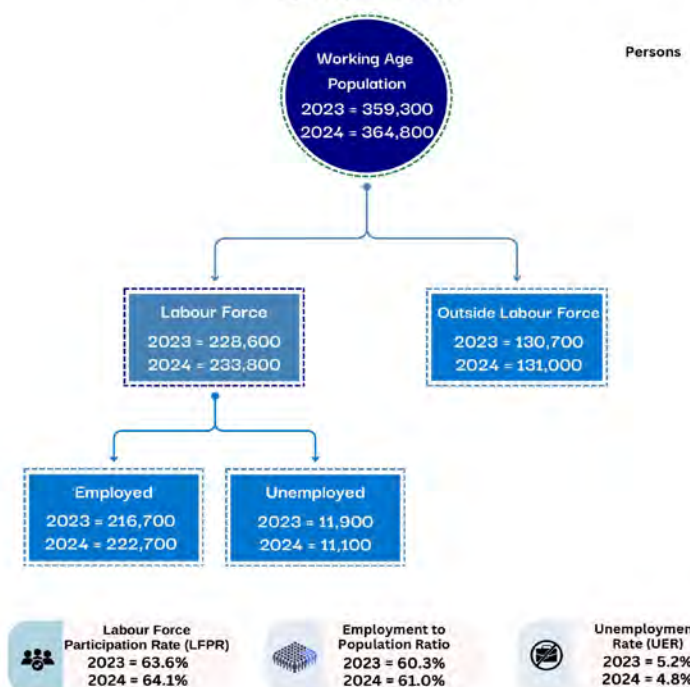
Selaras dengan peningkatan pekerjaan dalam sektor swasta, data juga menunjukkan bahawa sektor swasta terus menjadi penyumbang utama kepada peluang pekerjaan. Nisbah tenaga kerja dalam sektor swasta adalah 70 peratus berbanding 30 peratus dalam sektor awam.

Jabatan Perancangan Ekonomi dan Statistik (JPES), Kementerian Kewangan dan Ekonomi, merakamkan penghargaan kepada semua isi rumah yang telah dipilih atas kerjasama mereka sepanjang tempoh kajian.

Penyertaan mereka telah memainkan peranan penting dalam menyediakan pandangan berharga mengenai landskap tenaga kerja

LABOUR FORCE SURVEY 2024

Labour Force Framework, Brunei Darussalam, 2024
Aged 15 years and over

Notes: Data may not add up to the total due to rounding.

Source: Department of Economic Planning and Statistics (DEPS)

di Negara Brunei Darussalam. Laporan KTK 2024 boleh diperoleh di laman sesawang JPES. Sebarang pertanyaan mengenai perkara berkenaan, bolehlah

dirujuk ke JPES melalui telefon +673 7469844 (waktu pejabat) atau e-mel info.statistics@jpes.gov.bn atau laman sesawang deps.mofe.gov.bn.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

TINDAKAN PENGGGANTUNGAN BAGI MEMASTIKAN KEADILAN, ELAKKAN KEZALIMAN

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Ahmadi
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Persoalan mengenai peraturan kerajaan berkaitan penjawat awam yang digantung kerja bertahun-tahun atas tuduhan yang belum sah daripada segi tempoh masa penyiasatan juga dibangkitkan secara lisan daripada Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dr. Awang Haji Mahali bin Haji Momin pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, hari ini.

Menjawab persoalan tersebut, Menteri di Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Menteri Pertahanan II, Yang Berhormat Pehin Datu Lailaraja Mejar Jeneral (B) Dato Paduka Seri Haji Halbi bin Haji Mohd. Yussof menjelaskan, peraturan kerajaan bagi penjawat-penjawat awam yang digantung kerja

bertahun-tahun atas tuduhan yang belum sah, daripada segi tempoh masa penyiasatan, *statute of limitations* atas pegawai berkenaan bagi memastikan keadilan dan mengelakkan kezaliman.

Tindakan penggantungan ini, jelas Yang Berhormat adalah berdasarkan Surat Keliling JPM 19 / 1998, Kuasa Menahan Gaji dan Menggantung daripada Menjalankan Tugas dan Tanggungjawab, Perenggan 3.1, Setiausaha Tetap atau Ketua Jabatan hendaklah menahan separuh daripada gaji dan segala elaun pegawai kakitangan berkenaan.

Kemudian menggantung daripada menjalankan tugas dan kewajibannya dengan serta-merta setelah menerima laporan daripada agensi kerajaan mengenai penglibatan pegawai-pegawai kakitangan dalam kes jenayah yang melibatkan ketidakjujuran seperti curi, pecah amanah, rasuah atau

mana-mana kesalahan yang melibatkan jawatannya atau kesalahan - kesalahan undang-undang atau peraturan yang ditetapkan oleh Penguasa Tata tertib dari satu masa ke satu masa seperti Akta Penyalahgunaan Dadah dan Akta Racun.

Menurut Yang Berhormat, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA) memerlukan maklumat lengkap, segera dan teratur daripada agensi kerajaan dalam mempertimbangkan tindakan tata tertib, selaras dengan peraturan yang berkuat kuasa.

Kata Yang Berhormat lagi, sokongan dibuat berdasarkan laporan siasatan mengikut perbicaraan dan maklumat agensi penguat kuasa untuk menilai sama ada pegawai berkenaan perlu dikenakan tindakan disiplin atau sebaliknya.

Manakala daripada segi perundangan, Yang Berhormat seterusnya menyatakan bahawa undang-undang jenayah di Negara Brunei Darussalam

(NBD) tidak memperuntukkan bagi *statute of limitations* atau tempoh masa yang mengehendkan bila pendakwaan jenayah dapat dibawa ke mahkamah.

Sehubungan itu, tekan Yang Berhormat, perlu juga diingatkan bahawa proses serta prosedur mana-mana pendakwaan adalah di bawah bidang kuasa mahkamah dan adalah tertakluk kepada undang-undang berkenaan yang komprehensif serta menumpukan pada *due process*.

"Seperti Yang Berhormat Dr. sedia maklum pihak mahkamah atau kehakiman (*judiciary*) adalah cabang kerajaan yang berasingan daripada JPM, yang mana bidang kuasa JPM adalah di bawah cabang eksekutif.

Oleh yang demikian, bagi memastikan Independence of Judiciary, proses-proses mahkamah terutamanya pengendalian kes-kes jenayah tidak diatur ataupun dipengaruhi oleh mana-mana kementerian di bawah cabang eksekutif

YANG Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Menteri Pertahanan II.

Kerajaan NBD. Pemisahan ini adalah bagi memastikan keadilan dan menegakkan kedaulatan undang-undang," jelas Yang Berhormat lagi.

Terus menangani cabaran sistem saliran secara menyeluruh

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Menteri Pembangunan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Muhammad Juanda bin Haji Abdul Rashid menyatakan bahawa Kementerian Pembangunan melalui Jabatan Saliran dan Pembetulan, Jabatan Kerja Raya (JKR) telah mengambil satu langkah bagi menilai dan menaik taraf sistem saliran di seluruh negara, termasuk di kawasan yang dikemukakan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Daud bin Jihan, Ketua Kampung Belimbing mengenai usaha menaik taraf sistem saliran di kawasan Simpang 77 dan Simpang 283, Kampung Lambak 'A' serta kawasan Sekolah PGGMB, Lambak 'B'.

Pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, hari ini, Menteri Pembangunan menjelaskan, Jabatan Saliran dan Pembetulan sebelum ini telah melaksanakan satu kontrak penggal pemeliharaan bernilai BND140,000 yang dikhususkan bagi penyelenggaraan sistem saliran di kawasan sekitar Simpang 77 dan Simpang 283, Kampung Lambak 'A' serta kawasan Sekolah PGGMB, Lambak 'B'.

Kontrak ini merangkumi kerja-kerja pembersihan dan penyelenggaraan berkala

longkang dan sistem saliran kawasan tersebut, bagi memastikan tiada penyumbatan serta memastikan aliran air berjalan lancar.

Menurut Yang Berhormat lagi, dalam usaha mengurangkan risiko banjir berulang dan meningkatkan keberkesanan sistem saliran di kawasan yang sama, Jabatan Saliran dan Pembetulan juga memperuntukkan BND236,000 melalui Perbelanjaan Berulang-ulang bagi melaksanakan kerja-kerja pengorekan di bahagian hilir, khususnya di Sungai Antong dan Sungai Mangsalut.

Pengorekan itu, tambah Yang Berhormat, bertujuan meningkatkan kapasiti sungai dalam menampung jumlah air hujan yang tinggi serta mencegah penyumbatan akibat mendapan. Dengan pengorekan yang lebih berkesan, risiko limpahan air di kawasan berdekatan dapat ditangani dan dikurangkan, terutama semasa hujan lebat yang berpanjangan.

Sebagai usaha berterusan, Jabatan Saliran dan Pembetulan akan meneruskan kajian mendalam bagi menilai keberkesanan sistem saliran sedia ada serta akan mengambil langkah-langkah penambahbaikan yang perlu diambil. Antara fokus utama kajian ini termasuk membesarkan longkang iaitu meningkatkan kapasiti kandungan air bagi mengelakkan limpahan yang boleh mengakibatkan banjir kilat. Selain itu, tambah Yang

Berhormat, kajian juga memfokuskan dalam meningkatkan kecekapan sistem saliran dengan mengoptimalkan reka bentuk longkang dan sistem saliran bagi memastikan aliran air yang lebih lancar dan mengurangkan risiko penyumbatan serta meningkatkan kapasiti saliran melalui pemasangan *culvert* baharu serta pembinaan longkang konkrit di kawasan kritikal yang sering mengalami

masalah air bertakung.

Langkah-langkah sedang diambil dalam beberapa projek yang dijalankan masa ini. Usaha ini mencerminkan usaha berterusan Kementerian Pembangunan dalam menangani cabaran sistem saliran secara menyeluruh, memastikan infrastruktur saliran yang lebih mampan dan berdaya tahan dalam menghadapi perubahan iklim dan cuaca yang tidak menentu.

YANG Berhormat Menteri Pembangunan.

ANTARA yang hadir pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

CDC terus tingkatkan kapasiti, kualiti perkhidmatan

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Ahmadi

Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Kementerian Kesihatan sentiasa memantau secara berterusan keperluan bagi perkhidmatan Child Development Centre (CDC) termasuk kapasiti para doktor, jururawat dan Ahli Profesional Kesihatan Bersekutu (AHPs) bagi penyediaan perkhidmatan bagi menampung peningkatan keperluan kanak-kanak di bawah CDC.

Berikutan jawapan Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar semasa merespons persoalan secara lisan daripada Ahli Majlis

Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dr. Awang Haji Mahali bin Haji Momin berhubung dengan keperluan kapasiti CDC dan usaha pengesanan dan intervensi awal yang lebih berkesan bagi kanak-kanak autisme pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, hari ini.

Menurut Yang Berhormat Menteri Kesihatan, peningkatan diagnosis kanak-kanak autisme adalah disebabkan oleh beberapa faktor termasuk peningkatan

kesedaran awam dan peningkatan saringan awal di fasiliti-fasiliti kesihatan seperti Klinik Kesihatan Ibu dan Anak. Menurut statistik CDC, jumlah rujukan kepada doktor telah menunjukkan peningkatan ketara daripada 400 rujukan pada tahun 2010 kepada 1,056 rujukan pada tahun 2024.

Peningkatan itu, kongsi Yang Berhormat, turut memberi kesan kepada tempoh menunggu perkhidmatan yang diakui sebagai satu cabaran dalam memastikan setiap kanak-kanak mendapat akses kepada intervensi yang diperlukan dengan segera.

"Satu sistem yang dinamakan M-CHAT ataupun Modified Checklist for Autism in Toddlers telah mula diguna pakai di pusat dan klinik kanak-kanak pada 1 Disember 2024 bagi pengesanan awal autisme dalam kalangan kanak-kanak berumur 18 bulan hingga 2 tahun.

Sehingga kini, seramai 3,127 anak damit telah disaring menggunakan kaedah ini dan daripada jumlah tersebut 100 orang kanak-kanak telah dirujuk ke CDC untuk penilaian lanjut. Dengan penggunaan Sistem M-CHAT ini, intervensi awal dapat diberikan kepada kanak-kanak yang menunjukkan gejala autisme," jelas Yang Berhormat.

Untuk makluman, tereng Yang Berhormat, kanak-kanak yang didiagnosis adalah merangkumi spektrum yang luas bagi memanfaatkan dan meningkatkan

peranan mereka, CDC sentiasa bergiat aktif dalam memberikan taklimat serta tunjuk ajar kepada ibu bapa dan penjaga supaya mereka dapat sama-sama memberikan sokongan yang padu kepada anak-anak mereka.

Yang Berhormat Menteri Kesihatan seterusnya berkata, ibu bapa boleh mendapatkan perkhidmatan dari agensi-agensi bukan kerajaan yang memberikan rawatan khusus bagi kanak-kanak autisme. Manakala CDC akan terus berusaha untuk meningkatkan kapasiti dan kualiti perkhidmatannya bukan saja dalam menangani kes autisme tetapi juga bagi kondisi perkembangan kanak-kanak lain yang sama penting untuk ditangani.

Kementerian Kesihatan, jelas Yang Berhormat lagi, peka akan peningkatan bilangan pesakit autisme serta menunggu tempoh yang panjang untuk mendapatkan penilaian dan pemeriksaan. Sehubungan itu, kementerian akan meneliti keperluan tambahan termasuk daripada segi tenaga kerja, kemudahan ruang bagi memastikan perkhidmatan yang lebih efisien dan mudah diakses.

Terdahulu, Yang Berhormat menerangkan CDC, Kementerian Kesihatan yang baru ini ditubuhkan pada tahun 2021 di Kampung Kiarong, yang mana bangunan tersebut mempunyai lima buah banglo dan satu taman permainan khas untuk

YANG Berhormat Menteri Kesihatan.

kanak-kanak berkeperluan khas. Pusat ini mengintegrasikan pelbagai perkhidmatan termasuk pakar perubatan, psikologi, terapi pertuturan dan bahasa or SLT, audiologi, fisioterapi dan jurupulih kerja bagi menyediakan sokongan yang menyeluruh. CDC berperanan sebagai pusat bagi mendiagnosis dan menangani kanak-kanak yang mempunyai kondisi seperti autisme, masalah pembelajaran, ADHD ataupun Attention Deficit Hyperactivity Disorder, Cerebral Palsy dan juga Sindrom Down dan lain-lain.

ANTARA yang hadir pada persidangan tersebut.

KONGSI PENERANGAN MENGENAI MUTU KERJA PEMBINAAN STRUKTUR BANGUNAN RPN

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Pada persidangan hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21, Majlis Mesyuarat Negara (MMN) yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, hari ini mendengarkan persoalan secara lisan daripada Ahli MMN, Yang Berhormat Pengiran Haji Isa bin Pengiran Haji Aliuddin mengenai agensi manakah yang bertanggungjawab untuk memantau mutu kerja dan kerosakan kecil yang agak menjejaskan kualiti bangunan tersebut memandangkan struktur bangunan bagi Rancangan Perumahan Negara (RPN), Occupancy Permit (OP) adalah di bawah seliaan Autoriti Kawalan Bangunan dan Industri Pembinaan (ABCI).

Menteri Pembangunan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Muhammad Juanda bin Haji Abdul Rashid menjelaskan, kualiti pembinaan bangunan di bawah Skim Perumahan Negara (SPN) adalah di bawah tanggungjawab Jabatan Kemajuan Perumahan (JKP) selaku agensi pelaksana Projek Perumahan Negara.

Menurut Yang Berhormat, JKP melalui pegawai projek termasuk

pengawas-pengawas dan *site staff* bersama kontraktor dan konsultan yang dilantik adalah dipertanggungjawabkan untuk memantau mutu kerja pembinaan bagi memastikan ia memenuhi spesifikasi dan piawaian yang ditetapkan.

Sebaik sahaja projek perumahan negara siap, JKP akan mengadakan pemeriksaan bersama agensi teknikal lain sebelum peruntukan rumah diluluskan dan diperuntukkan kepada pemohon yang berkelayakan.

"Untuk itu peranan ABCi adalah khusus tertumpu kepada proses koordinasi dengan agensi-agensi yang berkaitan dalam pengeluaran kebenaran untuk memulakan projek dan kemudian apabila bangunan telah siap dengan koordinasi agensi-agensi yang relevan ialah untuk mengeluarkan OP iaitu sijil kebenaran menduduki bangunan," ujar Yang Berhormat.

Peranan ABCi, kata Yang Berhormat lagi, memastikan aspek keselamatan dan pematuan bangunan adalah mengikut peraturan dan dapat disahkan melalui pemeriksaan teknikal dan juga kelulusan oleh agensi-agensi seperti Jabatan Tanah, Jabatan Jalan Raya,

Jabatan Perancang Bandar dan Desa, Jabatan Saliran dan Pembetungan, Jabatan Bomba dan Penyelamat serta sebagainya sebelum OP ini dikeluarkan.

Selepas OP dikeluarkan dan rumah telah mula didiami tambah Yang Berhormat, sebarang isu kualiti atau kerosakan bangunan yang berbangkit adalah tidak terletak di bawah tanggungan ABCi.

"Sekali lagi, yang ABCi *ani* peranannya adalah kebenaran proses untuk memulakan kerja bagi kemajuan iaitu *planning permission* dan kemudiannya mengeluarkan kebenaran OP," tambah Yang Berhormat.

Bagi rumah-rumah di mana peruntukan rumah di bawah SPN telah diserahkan kepada pemilik rumah, pemantauan mutu kerja dan penyelenggaraan bangunan adalah di bawah kawalan JKP.

JKP jelas Yang Berhormat akan memantau keadaan rumah kediaman melalui aduan yang diterima daripada pemilik rumah, pemeriksaan susulan dan maklum balas daripada pemilik rumah.

Jadi bagi rumah-rumah yang baharu, ujar Yang Berhormat, lazimnya terdapat tempoh tanggungan kecacatan

(*defect liability period*) di mana kontraktor bertanggungjawab memperbaiki sebarang kerosakan kecil yang timbul selepas rumah-rumah diperuntukkan. Pihak JKP akan memastikan kontraktor memperbaiki kerosakan tersebut dalam tempoh jaminan yang disebutkan.

Sekiranya kerosakan rumah berlaku di luar tempoh jaminan kerja-kerja pembaikan maka sebarang tanggungan akan dilaksanakan oleh JKP atau dengan kerjasama agensi teknikal lain secara *case by case basis* tertakluk bila rumah-rumah tersebut diperuntukkan dan jenis kerosakan yang dihadapi.

Contohnya, Kementerian Pembangunan melalui JKP mempunyai peruntukan di bawah tajuk Perbelanjaan Berulang-ulang iaitu Penyelenggaraan dan Pembaikan Aset dengan jumlah sebanyak lebih kurang sebanyak BND2.7 juta bagi menjaga kemudahan awam, aset dan pemeliharaan 25 kawasan SPN di keempat-empat daerah.

Peruntukan itu, jelas Yang Berhormat, digunakan bagi membiayai kerja-kerja seperti membaiki pulih rumah yang rosak, pemeliharaan aset, membersihkan serta membaiki

pulih longkang dan perparitan serta penyelenggaraan landskap di kawasan perumahan negara bagi memastikan persekitaran kawasan SPN akan sentiasa terpelihara.

"Daripada segi mekanisme jika terdapatnya aduan atau kerosakan, penghuni atau pemilik rumah di bawah SPN yang mendapati kerosakan pada rumah atau kemudahan sekitarnya boleh menyalurkan aduan mereka melalui borang aduan yang disediakan oleh JKP atau terus ke JKP.

Tindakan susulan akan diambil berdasarkan kepada jenis dan tahap kerosakan rumah yang diadukan, sekiranya kerosakan kecil umpamanya keretakan pada dinding, kebocoran paip, kerosakan jubin dan sebagainya, pembaikan akan diatur melalui kontraktor asal, jika masih dalam tanggungan," kata Yang Berhormat lagi.

Bagi kerosakan yang lebih serius atau melibatkan keselamatan, JKP akan bekerjasama dengan JKR dan agensi berkaitan untuk tindakan segera, termasuk kemungkinan memindahkan penghuni rumah secara sementara bagi memberikan ruang untuk pembaikan ke atas rumah.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

PASTIKAN PERANCANGAN TENAGA KERJA SELARAS DENGAN KEPERLUAN INDUSTRI

YANG Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II.

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Dewan Persidangan Majlis Mesyuarat Negara (MMN) hari ini mendengarkan pertanyaan secara lisan berkaitan langkah agensi kerajaan dalam merancang pelan tindakan daripada hasil kajian CSPS mengenai pekerjaan yang akan pupus dan pekerjaan baharu yang berkembang jika pelan tindakan akan diselaraskan ke dalam sistem pendidikan untuk melahirkan tenaga kerja bersedia.

Pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi, di sini, Menteri di Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohd. Amin Liew bin Abdullah semasa menjawab persoalan lisan daripada Ahli MMN, Yang Berhormat Awang

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Ahmadi
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

Haji Salleh Bostaman bin Haji Zainal Abidin seterusnya menjelaskan bahawa pihak kerajaan melalui Pejabat Perancangan Tenaga Manusia, JPM telah dan sedang bekerjasama dengan pihak-pihak yang berkepentingan termasuk pihak industri dan juga institusi-institusi pendidikan dalam memastikan perancangan tenaga kerja adalah selaras dengan keperluan industri.

Menurut Yang Berhormat, kajian yang dijalankan oleh pihak CSPS mengenai Scenario Development for Job Futures Brunei Darussalam telah menggariskan *declining, future and sustainable jobs*.

Hasil kajian telah diambil kira dan diselaraskan dengan usaha-usaha perancangan tenaga kerja yang dikendalikan oleh JPM melalui Pejabat Perancangan Tenaga Manusia. Sebagai contoh, *future jobs* yang dikenal pasti seperti Agricultural Ecologist, Big Data Model Designer dan Sustainable Energy Solutions Engineer telah diselaraskan dengan sistem pendidikan ke arah menyediakan bekalan tenaga kerja yang bersesuaian.

Contohnya, terang Yang Berhormat, melalui pengemaskinian kurikulum seperti pengenalan Model Data Analytics dan Machine Learning di Institusi Pendidikan Tinggi seperti Universiti Teknologi Brunei dan Universiti Brunei Darussalam.

Yang Berhormat selanjutnya berkata, bagi mana-mana kursus yang belum diperkenalkan di dalam negeri seperti Renewable Energy Engineering disarankan untuk ditawarkan melalui Biasiswa

Kerajaan Ke Luar Negeri dan Skim Bantuan Pinjaman Pendidikan Kerajaan.

Tambah Yang Berhormat lagi bagi pekerjaan yang dikenal pasti sebagai *sustainable jobs* seperti Registered Nurses dan Pharmacists, pihak kerajaan telah memperkembangkan pengeluaran perbekalan melalui Universiti Brunei Darussalam, Politeknik Brunei dan Institut Pendidikan Teknikal Brunei serta JPMC College of Health Sciences Clinical Supervisory Program jua telah diperkenalkan oleh Majlis Perancangan Tenaga Manusia dan Pekerjaan dengan kerjasama Kementerian Kesihatan pada tahun 2024 bagi meningkatkan jumlah Allied Health Professionals tempatan.

Yang Berhormat seterusnya menerangkan beberapa usaha tambahan jua diadakan untuk memahami secara lebih mendalam akan keperluan industri melalui pengumpulan unjuran keperluan tenaga kerja ataupun *manpower forecasting* secara langsung dari syarikat-syarikat di sektor swasta di Negara Brunei Darussalam (NBD).

"Dari tahun 2023 hingga tahun 2024, pihak Pejabat Perancangan Tenaga Manusia, JPM telah mengadakan sebanyak lapan sesi perkongsian dan pengumpulan data bagi *manpower forecasting* yang telah disertai oleh lebih daripada 300 buah syarikat-syarikat di sektor swasta.

Hasil daripada sesi-sesi berkenaan telah membantu pihak kerajaan dalam mengenal pasti bidang kemahiran, kelulusan dan jumlah yang diperlukan untuk memenuhi keperluan industri.

Secara keseluruhannya, pihak industri memberi penekanan pada bidang STEM, Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik serta bidang kesihatan.

Penekanan jua diberikan kepada pengukuhan kemahiran asas dan *transferable skills* seperti *analytical thinking* dan *systems thinking* dalam kalangan lepasan sekolah dan graduan agar mereka dapat memasuki pasaran kerja yang dinamik di pelbagai industri. Kemahiran berkenaan dijangka akan terus dipertingkatkan melalui latihan *on the job* secara berterusan di tempat kerja selaras dengan hasil kajian CSPS yang dirujuk," ujar Yang Berhormat lagi.

Dapatan dan saranan dikumpulkan, kata Yang Berhormat, telah dikongsikan secara berterusan kepada institusi-institusi pengajian tinggi dan sekolah menengah di NBD melalui pelbagai platform termasuk Jawatankuasa Khas Bertindak Pengajian Tinggi dan

Jawatankuasa Biasiswa yang telah digunakan sebagai prinsip panduan dalam menilai pemilihan bidang-bidang kursus yang diutamakan bagi pembiayaan kerajaan.

Selain itu, tambah Yang Berhormat, maklumat berkenaan juga digunakan dalam meneliti dan menambah baik kursus latihan yang sedia ada termasuk memperkukuhkan lagi kemahiran asas, *soft skills* agar sentiasa relevan dan *adaptive* dengan keperluan semasa. Dalam pada itu, pihak Pejabat Perancangan Tenaga Manusia, JPM telah mengadakan perbincangan awal dengan pihak CSPS mengenai pengemaskinian kajian agar selaras dengan keadaan semasa.

"InsyaAllah, usaha-usaha ini akan berterusan dengan mengambil kira pasaran kerja yang dinamik bukan saja di NBD malahan jua di peringkat antarabangsa," jelas Yang Berhormat.

SEBAHAGIAN yang hadir pada persidangan tersebut.

Pastikan pencapaian pelajar berada dalam lingkungan trajektori

Oleh : Nurhamiza Haji Roslan
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Menteri Pendidikan, Yang Berhormat Datin Seri Setia Dr. Hajah Romaizah binti Haji Md. Salleh menyatakan kenyataan dalam Buku Oxford Business Group, The Report : Brunei Darussalam 2009, memang Kementerian Pendidikan mempunyai *target* 30 peratus *net enrolment* pelajar ke *tertiary education*, dengan implementasi SPN21.

"Beberapa simulasi telah pernah dibuat mengenai dengan berapa peratuskah pelajar mesti mendapat 5 'O' supaya *kitani* dapat mencapai *target* 30 peratus *net enrolment* ke *tertiary education*. Apabila simulasi itu dibuat, peratusnya adalah jauh lebih tinggi daripada KPI yang disasarkan."

Demikian menjawab persoalan yang ditimbulkan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Pehin Orang Kaya Indera Pahlawan Dato Seri Setia

Awang Haji Suyoi bin Haji Osman berhubung dengan KPI 'O' Level yang mendatar dan sasaran KPI rendah.

"Lalu, kenapa sasaran ini rendah? Bagi menjawabnya, secara ideal kita boleh meletakkan sasaran 60 peratus pelajar untuk mendapat 5 'O' Level kerana kita tahu dengan jumlah ataupun *pool* yang besar ini, *probability* yang akan dapat melanjutkan pelajaran ke *tertiary education* adalah lebih besar.

Kalau kita kembali kepada simulasi trend tadi, sasaran ini berpotensi untuk kita sama-sama mencapai *target* 30 peratus ke *tertiary education*," jelas Yang Berhormat pada persidangan hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21, MMN yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, hari ini.

Dalam hal ini, Yang Berhormat ingin mengongsikan, kenapa sasaran yang telah ditetapkan

sekarang adalah rendah daripada yang ideal tadi adalah kerana sasaran yang ditetapkan ini adalah mengikut *trend line* yang dibuat menggunakan 10 tahun *historical data* dan *trend line* ini meningkat dan kita mesti memastikan yang pencapaian pelajar berada dalam lingkungan trajektori.

Ujar Yang Berhormat lagi, pelbagai usaha telah dilakukan untuk meningkatkan lagi kompetensi pelajar-pelajar kita. Namun pencapaian ini masih saja belum mencapai ke 60 peratus. Kalau melihat carta trajektori pencapaian BGCE 'O' Level, 60 peratus itu akan berada di tahun 2033. Ini bermaksud jika inginkan 60 peratus itu awal, ia akan menjadi satu *outlier* ke arah, masih di dalam trajektori yang positif tetapi ia akan menjadi *outlier* di dalam *ellipse* ini.

Oleh yang demikian, jelas Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan tidak dapat melakukan inisiatif yang ada sekarang. Ini bermaksud pihak kementerian

terpaksa berusaha berlipat kali ganda, lebih daripada apa yang dilakukan oleh Kementerian Pendidikan masa ini supaya kita mendapat *outlier* tersebut.

Dalam hal yang sama, Kementerian Pendidikan ingin mengongsikan satu data PISA 2018, di mana 59.1 peratus pelajar membaca hanya kerana mereka perlu dan hanya 56.9 peratus sahaja yang merasakan membaca adalah satu hobi.

"*Lexile score* juga di peringkat rendah bagi pelajar-pelajar masih memerlukan pembaikan dan berbalik kepada berapa pelajar ataupun berapa peratus pelajar di dalam yang mengikuti PISA 2018 tadi, 19 peratus pelajar yang mengikuti PISA 2018 mempunyai 10 buku ke bawah *between 0 to 10 books* di rumah mereka.

So, ertinya *kitani* terpaksa meningkatkan lagi asas ataupun *foundation* supaya kanak-kanak ani dapat *prior knowledge* yang mantap. Dan salah satu usahanya adalah membudayakan *reading*,"

YANG Berhormat Menteri Pendidikan.

jelas Yang Berhormat.

Dalam hal ini, Kementerian Pendidikan akan tidak jemu-jemu berusaha untuk membudayakan membaca dalam kalangan pelajar-pelajar supaya sifat tersebut mereka boleh menjadi pelajar *independent*, menjadi *independent learner*.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

MENGUKUHKAN USAHA PEMANTAUAN GRADUAN

Oleh : Pg. Siti Redzaimi Pg. Haji Ahmad
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini, pagi tadi, Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Pehin Orang Kaya Johan Pahlawan Dato Seri Setia Awang Haji Adanan bin Begawan Pehin Siraja Khatib Dato Seri Setia Haji Md. Yusof mengemukakan persoalan mengenai usaha-usaha yang diambil oleh Kementerian Kesihatan dalam menangani dan mengelakkan *brain drain* dalam kalangan profesional kepakaran perubatan tempatan.

Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar menjelaskan isu *brain drain* seperti yang dinyatakan tempoh hari adalah dianggap *global issue* yang mana dianggap, di mana dilalui oleh setiap negara dan ia memang satu cabaran bagi bidang kesihatan terutamanya untuk memastikan kecukupan kepakaran dan tenaga kerja.

Brain drain menurut Yang Berhormat, dilihat daripada segi doktor tempatan yang menamatkan perkhidmatan dengan kerajaan dan juga doktor tempatan yang tidak balik ke Negara Brunei Darussalam (NBD) selepas tamat pengajian di luar negara.

"Ia sememangnya adalah menjadi kerisauan pihak Kementerian Kesihatan, jika ada doktor-doktor berhasrat untuk menamatkan perkhidmatan. Ini mengambil kira pelaburan besar negara kepada kos pendidikan

yang telah mereka ikuti dalam memperoleh ijazah kedokteran.

Kementerian Kesihatan sememangnya berharap para doktor akan berkhidmat di NBD untuk menyumbangkan kepada kemajuan sistem kesihatan dan kepada status kesihatan penduduk di negara ini," terang Yang Berhormat.

Tegas Yang Berhormat, doktor yang menamatkan perkhidmatan dan masih meneruskan kerjaya di hospital dan klinik-klinik swasta dalam negara akan dapat memberikan sumbangan kepada penjagaan kesihatan rakyat dan penduduk NBD yang merupakan sumbangan positif kepada sistem kesihatan negara.

Yang Berhormat juga menekankan, terdapat juga doktor berpengalaman yang menamatkan perkhidmatan dan berhijrah untuk terus bertugas di luar negara yang mana perkara ini adalah satu kerugian yang amat besar pada negara.

Walau bagaimanapun ujar Yang Berhormat, setiap individu mempunyai alasan peribadi sendiri untuk menamatkan perkhidmatan termasuk menerima tawaran pekerjaan di luar negara yang di luar kawalan kementerian berkenaan.

Jika dilihat sudut positif, Yang Berhormat menegaskan ini menunjukkan pengalaman dan kualiti doktor tempatan di negara ini adalah diiktiraf serta mampu bersaing dengan profesional di luar negara.

"Terdapat jua sejumlah yang signifikan di mana graduan biasiswa yang belum balik untuk berkhidmat sejurus tamat pengajian. Setakat ini dijangkakan lebih daripada 50 graduan biasiswa kerajaan yang telah tamat pengajian perubatan

didapati belum balik ke NBD.

Langkah untuk memanjangkan tempoh *bond* bagi penuntut biasiswa tidak dapat menjamin untuk mereka kembali bertugas di negara ini, malahan ia berkemungkinan akan menjejaskan minat penuntut-penuntut untuk mengikuti bidang kedokteran," kata Yang Berhormat lagi.

Yang Berhormat menambah, Kementerian Kesihatan sentiasa berterusan mengukuhkan usaha pemantauan graduan-graduan ini dengan kerjasama rapat dengan Kementerian Pendidikan agar *Returns on Investment* dapat dicapai iaitu pelaburan kerajaan yang telah menganugerahkan biasiswa kepada mereka.

Kementerian Kesihatan dan Kementerian Pendidikan kata Yang Berhormat, juga bekerjasama rapat dengan agensi kerajaan yang lain seperti Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan dan Pejabat Peguam Negara dalam usaha-usaha yang tertentu bagi memastikan mereka ini akan melapor pada pihak-pihak yang berkenaan serta pelaksanaan tuntutan bayaran balik ikat janji biasiswa.

Menurut Yang Berhormat, kementerian juga giat berusaha dalam rancangan pengekalan, *retention plan* yang dijangka akan dapat memberikan motivasi kepada doktor tempatan untuk terus berkhidmat dalam negara, seperti contoh usaha-usaha dari sudut pembangunan kapasiti *or capacity building* daripada segi klinikal dan kepimpinan untuk memberikan mereka peluang mendapatkan pengetahuan terkini dalam bidang perubatan dan kesihatan serta menjadikan mereka pakar dan konsultan dalam bidang masing-masing.

Dengan peluang-peluang yang

diberikan jelas Yang Berhormat, diharapkan para doktor akan lebih bermotivasi untuk memberikan sumbangan kepada negara dalam mengembang maju dan menambah baik perkhidmatan yang ada.

Selain itu ujar Yang Berhormat, kementerian juga menitikberatkan insentif kewangan termasuk pemberian gaji yang kompetitif bagi menarik dan mengekalkan tenaga kerja perubatan yang berkualiti. Pembangunan profesional dan laluan kerjaya turut diberikan perhatian dengan menyediakan peluang latihan lanjutan serta *succession planning* yang jelas bagi memastikan pertumbuhan kerja atau kerjaya yang lebih terarah.

"Dalam usaha meningkatkan kadar tempat kerja, kementerian memberi tumpuan kepada pengurusan beban kerja dengan memastikan tenaga kerja yang mencukupi bagi mengelakkan keletihan melampau ataupun *burnout* serta menyediakan kemudahan moden seperti peralatan perubatan terkini, teknologi yang selaras dengan perkembangan semasa dan sumber perubatan yang mencetuskan motivasi dalam kalangan doktor.

Langkah - langkah keselamatan turut diberi keutamaan, terutama dalam memastikan persekitaran kerja yang selamat khususnya di kawasan yang berisiko tinggi," tambah Yang Berhormat.

Kementerian juga kata Yang Berhormat, menggalakkan keseimbangan kerja dan kehidupan ataupun *work-life balance* dengan menyediakan sokongan kesihatan mental bagi kesejahteraan doktor. Dalam aspek pengiktirafan dan keterlibatan, usaha seperti penganugerahan dan

YANG Berhormat Menteri Kesihatan.

penghargaan atas sumbangan mereka termasuk Pengurniaan Bintang-bintang Kebesaran dan Pingat-pingat Kehormatan serta penglibatan mereka dalam proses penggubalan dasar bagi memperkukuh sistem kesihatan negara juga diberi perhatian.

"Bagi memastikan pelan pengekalan ini berkesan, pemantauan dan penyesuaian berterusan akan dilakukan melalui dasar berpandukan data termasuk menjalankan temu duga keluar *or exit interview* bagi mengenal pasti trend dan strategi penambahan baik serta mewujudkan mekanisme maklum balas yang kerap untuk menangani isu-isu yang timbul dalam kalangan tenaga kerja kesihatan.

Dan di samping itu, Kementerian Kesihatan juga sering mengadakan Town Hall di empat-empat daerah untuk mengenal pasti segala kesulitan ataupun kepayahan yang dihadapi oleh bukan sahaja doktor tetapi jururawat dan pakar-pakar kesihatan yang lain juga," ujar Yang Berhormat lagi.

KSSUP melaksanakan pelbagai program, kursus latihan hospitaliti

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan, Yang Berhormat

YANG Berhormat Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan.

Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, menyambut baik pertanyaan yang diajukan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dr. Awang Haji Mahali bin Haji Momin berkenaan

dengan program-program latihan untuk meningkatkan kualiti perkhidmatan-perkhidmatan hospitaliti dan *services*, khususnya yang melibatkan golongan belia.

Menurut Yang Berhormat Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan, dalam usaha meningkatkan kapasiti dan kualiti perkhidmatan dalam sektor hospitaliti dan perkhidmatan yang disediakan untuk para pengunjung dan pelawat, kementerian tersebut telah pun melaksanakan pelbagai program dan kursus latihan yang melibatkan golongan belia.

Yang Berhormat menjelaskan, ini termasuklah 17 jenis kursus

latihan dan tiga Program Knowledge Transfer telah dilaksanakan dan lebih 300 orang telah menyertai bagi tahun 2024.

"Kursus dan latihan tersebut antaranya adalah Basic Bird Watching, Specialized Tourist Guide Course, Bandar Seri Begawan Heritage Trail dan Knowledge Training in Storytelling. Kursus perkhidmatan pelanggan juga dilaksanakan dengan kerjasama dengan SEAMEO VOC TECH.

Pihak selain daripada itu, pihak kementerian dengan kerjasama kedutaan-kedutaan negara sahabat juga telah mengunakayahkan kursus-kursus bahasa seperti bahasa Rusia, Turki dan Mandarin. Di

samping itu, institusi-institusi pendidikan seperti Institut Pendidikan Teknikal Brunei (IBTE) dan juga kolej swasta secara aktif mengunakayahkan latihan-latihan dalam perkhidmatan hospitaliti seperti latihan dalam penyajian makanan dan perhotelan," jelas Yang Berhormat.

Memandangkan pentingnya kualiti perkhidmatan di sektor pelancongan dalam menarik lebih ramai pelancong ke negara ini tambah Yang Berhormat lagi, kementerian akan secara terus menerus melaksanakan program dan program latihan dan *capacity building* dalam hospitaliti, pertamanya, kepada golongan belia yang berminat.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

MENINGKATKAN KESEDARAN MASYARAKAT TANGGUNGJAWAB MENJAGA WARGA EMAS

Oleh : Pg. Siti Redzaimi Pg. Haji Ahmad
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

>> Muka 1

Menurut Yang Berhormat Menteri Kesihatan, sebahagian kecil keluarga juga tidak dapat ataupun enggan untuk menjaga warga emas yang mengalami keadaan yang teruk seperti pesakit yang terlantar di atas katil atau mengalami Demensia lanjut.

"Warga emas yang hidup sebatang kara tanpa ahli keluarga di negara ini dan persekitaran rumah yang tidak sesuai dan memerlukan pengubahsuaian. Seterusnya, faktor lain adalah keperluan peralatan perubatan seperti katil hospital yang belum tersedia, ketiadaan penjaga yang sesuai di rumah atau menunggu pembantu rumah yang seperti saya nyatakan tadi dan sebahagian kecil adalah saya sebut tadi juga masalah keluarga yang *inda mahu menjaga* inilah jua.

Jadi Kementerian Kesihatan melalui Unit Geriatrik dan Paliatif, Hospital Raja Isteri Pengiran Anak Saleha dan Bahagian Pekerja Sosial Perubatan *or medical social worker* sentiasa bekerjasama dan mengenal pasti dan mencari penyelesaian

bagi isu berkenaan termasuk meminjamkan katil hospital atau peralatan perubatan yang diperlukan," terang Yang Berhormat.

Namun, stok peralatan perubatan adalah terhad jelas Yang Berhormat dan kadangkala pesakit perlu menunggu peralatan dikembalikan oleh pesakit terdahulu sebelum boleh dipinjamkan kepada yang memerlukan.

Yang Berhormat menegaskan, memandangkan kebanyakan isu ini adalah berkaitan dengan aspek sosial, penyelesaiannya memerlukan kerjasama pelbagai pihak termasuk agensi kerajaan justeru Badan Bukan Kerajaan (NGO), ahli akar umbi dan masyarakat secara keseluruhan.

Oleh itu, usaha kesedaran sosial serta penglibatan seperti Ketua Kampung dan komuniti amat diperlukan bagi memastikan kebajikan warga emas terjaga.

"Sebagai contoh, mempercepatkan proses mendapatkan pembantu rumah dengan surat sokongan hospital dan juga bantuan kewangan bagi mereka yang tidak mampu untuk mendapatkan bantuan pembantu rumah.

Kementerian Kesihatan bekerjasama rapat dengan Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan (KKBS) melalui Jabatan Pembangunan Masyarakat (JAPEM) yang sentiasa menyokong kesejahteraan hal ehwal warga

Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Salleh Bostaman bin Haji Zainal Abidin.

emas di negara ini menerusi beberapa inisiatif seperti menguatkuasakan Undang-undang Perlindungan Warga Emas bagi melindungi hak dan kesejahteraan warga emas termasuk undang-undang yang memastikan ahli keluarga bertanggungjawab atau penjagaan orang tua mereka," jelas Yang Berhormat.

Menurut Yang Berhormat lagi, memberikan bantuan kewangan atau insentif kepada keluarga memerlukan bantuan menjaga orang tua mereka di rumah. Daripada pihak Kementerian Kesihatan pula, Bahagian Perkhidmatan Penjagaan Kesihatan Asasi memberikan melalui pusat-pusat kesihatan dan klinik-klinik kesihatan di seluruh negara, salah satu perkhidmatan yang relevan dalam persoalan ini adalah Perkhidmatan Penjagaan Rumah ke Rumah (Home Based Nursing).

Walau bagaimanapun tambah Yang Berhormat, seperti yang dinyatakan sebelum ini perkhidmatan ini hanya diberikan kepada mereka yang mempunyai kriteria-kriteria tertentu saja, iaitu bagi pesakit yang telah disahkan oleh profesional kesihatan sebagai pesakit terlantar di atas katil *or bedbound* atau terlantar di rumah *or housebound* yang memerlukan prosedur-prosedur tertentu seperti pertukaran *urinary catheter*, pertukaran *nasogastric tube* dan sebagainya.

Bagi pesakit-pesakit yang berupaya menghadirkan diri ke pusat kesihatan akan diberikan perkhidmatan di pusat-pusat berhampiran. Sebarang keperluan tambahan yang dikenal pasti akan dapat diusahakan melalui rujukan kepada pihak-pihak yang tertentu seperti *medical social worker*.

Mana-mana pesakit yang baru *discharged* dari hospital

termasuk pesakit warga emas secara rutinnya akan diberikan tarikh perjanjian di klinik pakar ataupun dirujuk kepada pakar di Bahagian Perkhidmatan Penjagaan Kesihatan Asasi bagi *follow-up* seterusnya.

"Walau bagaimanapun, jika pesakit tersebut mengalami masalah kesihatan baharu dan mereka ini mampu untuk menghadirkan diri ke pusat-pusat kesihatan atau mereka boleh berjumpa doktor-doktor di pusat kesihatan yang berdekatan.

"Antara rancangan masa depan ialah meningkatkan kesedaran dalam kalangan masyarakat tentang tanggungjawab menjaga warga emas di rumah. Mendorong lebih banyak penyertaan sektor swasta dalam menyediakan kemudahan penjagaan warga emas termasuk penjagaan di rumah.

"Bekerjasama dengan KKBS dalam Program Caregiver yang dilaksanakan bersama Institut Pendidikan Teknikal Brunei (IBTE) untuk menyiapkan individu sebagai penjaga pesakit dan seterusnya membuka peluang kepada pencari pekerjaan yang menceburkan diri dalam bidang ini dan sama-sama meneliti pendekatan secara *Whole of Nation* di dalam

YANG Berhormat Menteri Kesihatan.

menangani isu penjagaan warga emas dengan agensi-agensi kerajaan dan bukan kerajaan yang lain untuk mengukuhkan lagi perkhidmatan dan penjagaan mereka secara menyeluruh dan bukan sahaja daripada segi aspek kesihatan termasuk mengukuhkan mekanisme pesakit dapat dihubungkan dengan pelbagai perkhidmatan sosial dan komuniti dalam meningkatkan kesihatan dan kesejahteraan mengikut keperluan individu tersebut," ujar Yang Berhormat lagi.

"WALAU bagaimanapun, jika pesakit tersebut mengalami masalah kesihatan baharu dan mereka ini mampu untuk menghadirkan diri ke pusat-pusat kesihatan atau mereka boleh berjumpa doktor-doktor di pusat kesihatan yang berdekatan. Antara rancangan masa depan ialah meningkatkan kesedaran dalam kalangan masyarakat tentang tanggungjawab menjaga warga emas di rumah. Mendorong lebih banyak penyertaan sektor swasta dalam menyediakan kemudahan penjagaan warga emas termasuk penjagaan di rumah".

Projek pembinaan bangunan baharu Perkhidmatan Kecemasan sedang dilaksanakan

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Seperti yang kita sedia maklum, isu banjir yang sering terjadi di Daerah Belait sama ada berada di dalam

AHLI MMN, Yang Berhormat Haji Awang Sulaiman bin Haji Nasir, Ketua Kampung Labu Estate dan Piasau-Piasau.

monsun Timur Laut or musim tengkujuh yang kita alami pada masa ini, sering kali terjadi disebabkan fenomena air pasang besar terutama di kawasan muara Sungai Kuala Belait.

Pada waktu air pasang, ditambah dengan hujan lebat berpanjangan boleh menyebabkan limpahan air

sungai naik ke kawasan daratan termasuk hospital yang mengakibatkan gangguan operasi dan risiko keselamatan.

Walau bagaimanapun, daripada pengalaman kejadian banjir sebelum ini, perkhidmatan kecemasan dan kawasan sekitar bagi projek tersebut tidak pernah terjejas disebabkan oleh peningkatan paras air dan perkhidmatan ini sentiasa beroperasi seperti biasa 24 jam semasa berlakunya banjir di kawasan lain di Hospital Suri Seri Begawan (SSB).

Berucap demikian pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025

Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini, Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar seterusnya memaklumkan bahawa projek pembinaan bangunan baharu bagi Perkhidmatan Kecemasan di Hospital SSB yang menggunakan peruntukan Rancangan Kemajuan Negara (RKN) 12 telah bermula pada 26 Februari 2025 dan dijangka siap pada bulan Februari 2026 dan terletak bersebelahan dengan Jabatan Perkhidmatan Kecemasan sekarang serta dibina lebih tinggi daripada paras tanah.

Namun begitu, ujar Yang

Berhormat, sebagai langkah kesiapsiagaan pihak pengurusan Hospital SSB dengan kerjasama Jabatan Kerja Raya, Kementerian Pembangunan melaksanakan inisiatif seperti pembinaan kalbat di Jalan Panglima, Kuala Belait pada bulan Jun 2023.

"Tujuan inisiatif ini ialah untuk memastikan saliran di luar kawasan hospital berfungsi dengan baik," tambah Yang Berhormat lagi.

Demikian jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat bagi menjawab soalan Ahli MMN, Yang Berhormat Haji Awang Sulaiman bin Haji Nasir, Ketua Kampung Labu Estate dan Piasau-Piasau berkenaan isu banjir di Hospital SSB.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

BANGUNAN TAMBAHAN NICE MENEMPATKAN 170 KATIL 'ISOLATION'

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Ketika negara menangani COVID-19, ada

YANG Berhormat Menteri Kesihatan (kiri), manakala gambar bawah kanan, antara yang hadir pada hari ke-11 mesyuarat berkenaan.

sebuah bangunan tambahan iaitu NIC Extension (NICE) menyediakan katil pengasingan sebanyak 30 buah katil dan kini secara keseluruhannya sebanyak 170 katil pengasingan ada di Daerah Tutong.

"Jadi, memang masa *ani* current NIC memang berpakai untuk pesakit-pesakit menghadapi Tuberculosis, *tani* mewadkan *diorang* di sana tu," jelas Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar semasa menjawab soalan yang diajukan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Awang Haji Md. Salleh bin Haji Othman, Penghulu Mukim Bukit

AHLI Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Awang Haji Md. Salleh bin Haji Othman, Penghulu Mukim Bukit Sawat.

Sawat, pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini.

"Alhamdulillah, so NIC yang *original* *atu* masih digunakan tapi yang baru *atu* what we called NIC Extension or NICE, *atu* yang kosong *ah* masa *ani*. Dan masa *ani* dalam pemikiran ialah untuk menjadikan ia sebagai a *step down for long-stay patients* yang di Hospital RIPAS termasuk warga emas yang sudah duduk lama di hospital.

Penyediaan dan kesesuaiannya pun sudah dianalisis dengan pakar-pakar dari WHO jua," jelas Yang Berhormat Menteri Kesihatan.

Menurut Yang Berhormat, sekiranya perancangan tersebut berhasil, sebahagian besar pesakit-pesakit yang sudah lama di Hospital RIPAS akan dipindahkan ke sana dan ini akan memberi akses kepada *acute bed* di Hospital RIPAS berikutan kesulitan yang dialami orang ramai ialah menunggu di A&E.

Oleh : Pg. Siti Redzaimi Pg. Haji Ahmad
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

"Alhamdulillah, we have improved a lot tapi *once* ia berjumpa doktor di A&E sudah *tau* apa-apa, menunggu masuk ke wad *atu* yang lama. *That takes a while* kadang-kadang sampai esoknya, sebab *acute bed* *ani* limited, kalau orang *inda* balik, *indatah* ada katil, kan? So, jadi penambahan or penggunaan NIC Extension akan menambah *acute*

bed di hospital, bila *tani* dapat memindahkan pesakit-pesakit yang lama di Hospital RIPAS *atu* ke sana, kerana mereka *ani* sebenarnya *inda* memerlukan rawatan lagi, yang duduk sampai ada yang berbulan or bertahun di Hospital RIPAS *ani*. InsyaaAllah NIC *atu* akan dimanfaatkan dengan sebaiknya," ujar Yang Berhormat lagi.

Projek pembinaan semula Sekolah Menengah Sultan Hassan Bangar, Temburong telah siap

Oleh : Nurhamiza Haji Roslan
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said, Mohammad Hasif Matzin

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Pada hari ke-11 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini, Menteri Pendidikan, Yang Berhormat Datin Seri Setia Dr. Hajah Romaizah binti Haji Md. Salleh mengongsikan bahawa projek pembinaan semula Sekolah Menengah Sultan Hassan Bangar, Temburong

telah siap.

Yang Berhormat Menteri Pendidikan mengongsikan perkara ini dalam memberi respons kepada soalan Ahli MMN, Yang Berhormat Haji Awang Sulaiman bin Haji Nasir, Ketua Kampong Labu Estate dan Piasau-Piasau, mengenai projek pembinaan semula sekolah tersebut yang diperuntukkan BND4.2 juta menurut Rancangan Kemajuan Negara (RKN) Ke-12.

"Sebenarnya sekolah ini sudah siap, bajet yang ada ini adalah untuk penyediaan akaun terakhir VO bagi pembayaran *penalty made claim* dan jua *retention money*," jelas Yang Berhormat Menteri Pendidikan.

Mengenai isu kebajikan guru dan kemudahan tempat tinggal di Temburong yang juga dibangkitkan, Yang Berhormat Menteri Pendidikan menjelaskan

AHLI MMN, Yang Berhormat Awang Mohammad bin Abdullah@Lim Swee Ann, Ketua Kampong Bukit Sawat.

pihak Kementerian Pendidikan kini dalam proses membaiki *institutional quarters* seperti flat.

"Memang diakui *supply* adalah tidak mencukupi, oleh yang demikian, Jabatan Pentadbiran dan Perkhidmatan akan mengenal pasti flat-flat ataupun perumahan di bawah kawalan Kementerian Pendidikan yang berdekatan dengan Jabatan Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin," jelas Yang Berhormat Menteri Pendidikan.

Terdahulu, Yang Berhormat Menteri Pendidikan juga memberi respons kepada Ahli MMN, Yang Berhormat Awang Mohammad bin Abdullah@Lim Swee Ann, Ketua Kampong Bukit Sawat yang mengemukakan soalan berkaitan infrastruktur sekolah.

Yang Berhormat Menteri Pendidikan menjawab ia ada dalam kategori penyelenggaraan dan pembaikan aset.

"Ada 13 peratus, 13.57 peratus disediakan dalam anggaran lebih BND22 juta. Ia boleh dilakukan melalui OCCM ataupun Outside Corrective Maintenance peruntukan yang dikhaskan untuk *facility management*," jelas Yang Berhormat Menteri Pendidikan.

Yang Berhormat Menteri Pendidikan juga memberi

YANG Berhormat Menteri Pendidikan.

respons mengenai isu banjir yang dikemukakan oleh Ahli MMN, Yang Berhormat Awang Haji Mohamad Danial@Tekpin bin Ya'akub, Penghulu Mukim Ukong.

Dalam persoalannya Yang Berhormat Awang Haji Mohamad Danial@Tekpin bertanya adakah akan diberikan pengecualian bagi pelajar-pelajar yang sekolahnya mengalami banjir semasa hendak menjalani peperiksaan 'O' Level.

Yang Berhormat Menteri Pendidikan dalam memberi jawapan menjelaskan pelajar-pelajar tersebut akan dipindahkan ke sekolah lain serta dengan pusat pemeriksaan.

"InsyaaAllah akan diberikan pengangkutan jika ada keperluan atau diberikan tempat tinggal sementara misalnya di hostel atau sebagainya dan terus menghadapkan laporan ke Board of Examinations dalam hal ini, kalau 'O' Level, kita akan

menghubungi pihak Cambridge," jelas Yang Berhormat Menteri Pendidikan.

Berkenaan dengan isu disiplin yang telah ditimbulkan oleh Ahli MMN, Yang Berhormat Awang Haji Md. Salleh bin Haji Othman, Penghulu Mukim Bukit Sawat; Yang Berhormat Menteri Pendidikan mempunyai satu Jawatankuasa Tatatertib yang akan menangani isu-isu berkenaan disiplin dalam kalangan guru dan mereka akan dirujuk untuk membuat kaunseling.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

PELBAGAI PROGRAM DILAKSANAKAN BAGI MENINGKATKAN KOMPETENSI PEGAWAI MASJID

Oleh : Pg. Vivy Malessa Pg. Ibrahim

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Jabatan Hal Ehwal Masjid (JHEM) secara berterusan melaksanakan pelbagai program untuk meningkatkan kompetensi pegawai masjid, termasuk taklimat dan bengkel berterusan mengenai peraturan kewangan dengan kerjasama Unit Kewangan Tabung Masjid, Pejabat Hal Ehwal Masjid Daerah, dan Audit Dalaman Kementerian Hal Ehwal Ugama (KHEU). Pegawai masjid baharu juga diberikan taklimat sebelum diaturnya bertugas di masjid-masjid.

Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Berhormat Pehin Udana Khatib

Dato Paduka Seri Setia Ustaz Haji Awang Badaruddin bin Pengarah Dato Paduka Haji Awang Othman berkata demikian bagi menjawab persoalan yang diajukan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Pengiran Hajilsa bin Pengiran Haji Aliuddin mengenai perancangan KHEU untuk memastikan imam dan bilal dilengkapi dengan pengetahuan mengenai Peraturan Kewangan; kemampuan untuk berinteraksi secara efektif dengan jemaah; dan kemahiran asas pertolongan cemas.

Pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN

yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini, Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Ugama seterusnya menerangkan, bagi Bengkel Pertolongan Cemas telah dilaksanakan di Masjid Utama Mohammad Salleh, Daerah Temburong pada 24 September 2022 hingga 1 Oktober 2022 dengan kerjasama Syarikat Makan Ceria Sdn. Bhd. yang dikendalikan oleh Persatuan Bulan Sabit Merah Negara Brunei Darussalam. Usaha seumpama ini akan dilaksanakan di daerah-daerah lain.

Manakala bagi mengadakan Bengkel Fire Marshal dengan kerjasama HSSE, KHEU dan Jabatan Bomba dan Penyelamat. Bengkel tersebut diadakan di Jame' Asr Hassanil Bolkiah dan di Balai Bomba dan Penyelamat Airport Lama pada tahun 2023 dan 2024.

Jelas Yang Berhormat lagi, latihan penyampaian ceramah berkesan secara berterusan dilaksanakan oleh Bahagian Bimbingan dan Latihan JHEM dan bahagian berkenaan mengaturkan pegawai-pegawai masjid untuk mengikuti latihan *in-house training* kendalian Institut Perkhidmatan Awam dan Bahagian Sumber Manusia, KHEU seperti

YANG Berhormat Menteri Hal Ehwal Ugama.

Bengkel Kepimpinan, kursus mengendalikan mesyuarat, penyampaian cemerlang dan lain-lain.

Menjalin kerjasama bersama pihak Radio Televisyen Brunei (RTB), dalam mengaturkan pegawai masjid yang berpotensi bagi diberikan pendedahan untuk menyampaikan ceramah, forum dan tazkirah. Bahagian Bimbingan dan Latihan memberikan bimbingan berterusan kepada pegawai-pegawai masjid untuk meningkatkan kompetensi dan kredibiliti pegawai-pegawai masjid.

Untuk langkah ke hadapan, terang Yang Berhormat, JHEM merancang program-program

kerjasama dengan Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan (KUPUSB) dalam mewujudkan program-program *upskilling* dan peningkatan kompetensi pegawai-pegawai masjid.

LATIHAN penyampaian ceramah berkesan secara berterusan dilaksanakan oleh Bahagian Bimbingan dan Latihan JHEM dan bahagian berkenaan mengaturkan pegawai-pegawai masjid untuk mengikuti latihan *in-house training* kendalian Institut Perkhidmatan Awam dan Bahagian Sumber Manusia, KHEU seperti Bengkel Kepimpinan, kursus mengendalikan mesyuarat, penyampaian cemerlang dan lain-lain.

AHLI Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Pengiran Haji Isa bin Pengiran Haji Aliuddin.

Kurikulum program latihan profesional haji, umrah dalam perancangan

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Pada 10 Disember 2024, satu sesi perbincangan mengenai Kursus Haji dan Umrah telah diadakan di Dewan Tarbiah, yang dipengerusikan oleh Ra'es Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan (KUPUSB).

Sesi tersebut melibatkan 40 pegawai dari 26 syarikat operator Haji dan Umrah berdaftar di bawah Kementerian Hal Ehwal Ugama (KHEU) dan tujuan perbincangan adalah untuk menyampaikan hasrat KUPU SB untuk menjadi pusat penyedia khidmat Kursus Haji dan Umrah.

Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Berhormat Pehin Udana Khatib Dato Paduka Seri Setia Ustaz Haji Awang Badaruddin bin Pengarah Dato Paduka Haji Awang Othman mengongsikan perkara tersebut pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini bagi menjawab persoalan yang diajukan oleh Ahli MMN, Yang Berhormat Dayang Hajah Rosmawatty binti Haji Abdul

Mumin berkenaan dengan dasar yang perlu diperkenalkan untuk memastikan graduan tempatan berkelulusan agama dan berpengetahuan bahasa Arab yang belum dimanfaatkan sepenuhnya untuk dilatih dan diiktiraf sebagai mutawif dan pengiring memandangkan industri haji dan umrah Brunei semakin berkembang dan juga mengenai dasar bagi mewajibkan ejen dan pelancongan menggunakan perkhidmatan terlatih dan bertauliah.

Jelas Yang Berhormat, pihak syarikat-syarikat operator menyambut baik cadangan ini bagi memastikan kesempurnaan Manasik Haji dan umrah untuk jemaah Brunei. Justeru itu, katanya, sebagai langkah lanjut, KUPU SB sedang dalam proses menyediakan kurikulum yang bersesuaian dan menyusun struktur program baharu yang dinamakan Program Sijil Latihan Profesional Haji dan Umrah.

KUPU SB, tambah Yang Berhormat, akan memastikan program ini diiktiraf oleh Majlis Kebangsaan Pengiktirafan Kelulusan (MKPK). Ia akan menjadi Sijil Nilai Tambah

AHLI MMN, Yang Berhormat Dayang Hajah Rosmawatty binti Haji Abdul Mumin.

(Value-Added Qualification) kepada kelulusan-kelulusan sedia ada di KUPU SB selain mendapat kelulusan dari pihak Majlis Ugama Islam Brunei (MUIB) sebagai Sijil Tauliah.

Program berkenaan, jelas Yang Berhormat, dijangka ditawarkan pada Semester 1, Sesi Akademik 2025/2026, dengan sasaran pelajar terdiri daripada graduan KUPU SB dan orang ramai yang memenuhi syarat.

"Perlu dijelaskan, program ini tidak bertujuan untuk melahirkan

"PERLU dijelaskan, program ini tidak bertujuan untuk melahirkan mutawif atau mutawifah yang menguruskan logistik jemaah seperti mengatur perjalanan, penginapan, mengurus visa passport atau memantau pergerakan.

Program ini bertujuan untuk melahirkan Pegawai Pengiring Haji dan Umrah Bertauliah yang akan membimbing jemaah di Tanah Suci agar mereka dapat menyempurnakan ibadat dengan sempurna selain membuka peluang pekerjaan kepada graduan-graduan lepasan universiti".

mutawif atau mutawifah yang menguruskan logistik jemaah seperti mengatur perjalanan, penginapan, mengurus visa passport atau memantau pergerakan.

"Program ini bertujuan untuk melahirkan Pegawai Pengiring Haji dan Umrah Bertauliah yang akan membimbing jemaah di Tanah Suci agar mereka dapat menyempurnakan ibadat dengan sempurna selain membuka

peluang pekerjaan kepada graduan-graduan lepasan universiti," ujar Yang Berhormat menjelaskan.

Yang Berhormat menambah, selain itu, bagi mengajar agama di negara ini, seseorang perlu memperoleh tauliah dari MUIB, dan graduan program ini boleh memohon tauliah serta bekerja dengan syarikat pengendali perkhidmatan Pakej Haji dan Pakej Umrah.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

TINDAKAN TEGAS DIAMBIL DI BAWAH AKTA KESALAHAN RAMPAIAN

Oleh : Marlinawaty Hussin

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Sebanyak 522 kes kesalahan pembuangan sampah haram dan berkaitan kebersihan dicatatkan di seluruh negara pada tahun 2024, berbanding 442 kes pada tahun 2023.

Daripada jumlah kes pada tahun 2023, 201 melibatkan individu persendirian manakala 241 melibatkan syarikat atau organisasi.

Kutipan denda bagi kesalahan-kesalahan tersebut berjumlah kira-kira BND229,300 pada tahun 2023 hasil daripada kompaun yang dikenakan ke arah individu persendirian dan syarikat-syarikat.

Sementara itu pada tahun 2024, 344 kes melibatkan individu persendirian manakala 184 kes melibatkan syarikat atau organisasi.

Jumlah denda yang berjaya dikutip hasil tindakan penguatkuasaan pada tahun 2024 telah meningkat kepada BND272,900.

Menteri Pembangunan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Muhammad Juanda bin Haji Abdul Rashid mengongsikan perkara tersebut semasa menjawab soalan yang dikemukakan Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Daud bin Jihan, Ketua Kampung Belimbing, pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis.

Menurut Yang Berhormat Menteri Pembangunan, tindakan tegas itu diambil di bawah peruntukan Akta Kesalahan-kesalahan Rampaian 2021, Penggal 30 yang mengawal

perbuatan membuang sampah merata tempat, membuang sisa pepejal di kawasan awam dan lain-lain pelanggaran berkaitan kebersihan.

"Di samping penguatkuasaan terhadap kesalahan pembuangan sampah secara haram, tumpuan turut diberikan kepada kebersihan tandas awam terutamanya di bangunan-bangunan kerajaan dan komersial. Satu sistem pemantauan dan penggredan tandas awam telah diperkenalkan di mana tahap kebersihan setiap tandas akan dinilai secara berkala.

Tandas-tandas ini diberi gred, contohnya 'A', 'B' atau 'C', berdasarkan kriteria seperti kebersihan ruang tandas, kelengkapan asas yang disediakan dan kekerapan penyelenggaraan," ujar Yang Berhormat.

Selain itu, usaha sedang dilakukan untuk menggubal peraturan baharu yang lebih khusus bagi menangani isu kebersihan dan vandalisme tandas awam termasuk cadangan perundangan menetapkan penalti minimum bagi perbuatan merosakkan atau mencuri kelengkapan tandas.

Inisiatif-inisiatif terkini ini masih dalam proses pelaksanaan dan dipantau rapi oleh Jawatankuasa Induk Isu-isu Kebersihan.

Secara keseluruhannya, melalui pendekatan-pendekatan yang diselaraskan melalui Jawatankuasa Induk Isu-isu Kebersihan, semua usaha kebersihan dapat dijalankan secara sistematik dan bersepadu dan tidak ada timbul isu-isu pertindihan inisiatif yang telah dapat dielakkan melalui kepimpinan jawatankuasa berkenaan yang digabungkan secara strategik untuk mencapai

objektif kebersihan dalam negara dengan lebih tersusun dan berkesan.

Terdahulu, Yang Berhormat menekankan, isu kebersihan di Negara Brunei Darussalam telah diambil tindakan bersepadu bersama dengan peranan aktif tiga kementerian dengan penubuhan Jawatankuasa Induk Isu-isu Kebersihan sejak tahun 2018.

Jawatankuasa induk ini diterajui bersama dengan peranan tiga kementerian, yang dipengerusikan bersama Menteri Kesihatan, Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri dan Menteri Pembangunan.

Melalui pendekatan Whole of Government, jawatankuasa induk berkenaan bertanggungjawab dalam menetapkan dasar kebersihan negara, merangka strategi kebangsaan serta memantau pelaksanaan inisiatif kebersihan.

"Selaras dengan objektifnya, jawatankuasa ini turut menekankan tindakan penguatkuasaan undang-undang terhadap kesalahan alam sekitar seperti pembuangan sampah secara haram.

Jawatankuasa induk ini juga menitikberatkan pembaikan dan meningkatkan penjagaan kebersihan, kemudahan dan fasiliti awam termasuk tandas awam di bangunan komersial serta premis awam serta bangunan-bangunan kerajaan dan swasta termasuk institusi pengajian tinggi dan sekolah-sekolah di negara ini agar standard kebersihan dipatuhi," ujar Yang Berhormat.

Ke arah ini, peranan setiap kementerian dan agensi yang berkaitan ditentukan secara jelas dalam memastikan kebersihan negara terjaga.

Yang Berhormat menambah, penyelarasan ini bukan sahaja mengelakkan pertindihan tugas tetapi juga meningkatkan

YANG Berhormat Menteri Pembangunan.

kecekapan dalam perkhidmatan kebersihan di seluruh negara.

Tugas-tugas diagihkan dengan sistematik antara agensi-agensi berkaitan melalui tiga kumpulan petindak utama, masing-masing diterajui oleh kementerian - kementerian berkenaan yang bertanggungjawab terhadap aspek-aspek berbeza dalam pengurusan kebersihan yang disebutkan.

"Di antaranya ialah, Pertama, Kumpulan Petindak Penambahbaikan Kemudahan dan Fasiliti Perkhidmatan Kebersihan. Kumpulan ini diterajui oleh Kementerian Pembangunan dan bertanggungjawab terhadap penambahbaikan dan penyelenggaraan infrastruktur kebersihan serta perkhidmatan berkaitan. Ini termasuk meningkatkan sistem pengurusan sampah, penyelenggaraan jalan dan longkang secara konsisten serta penggunaan infoteknologi untuk memantau status dan tindakan kebersihan awam.

Kedua, Kumpulan Petindak Perundangan dan Penguatkuasaan. Kumpulan ini diterajui oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dan memberi tumpuan kepada pengukuhan undang-undang kebersihan, menyelaraskan operasi penguatkuasaan serta memastikan tindakan tegas diambil terhadap kesalahan kebersihan bagi memastikan setiap peraturan kebersihan dikuatkuasakan secara konsisten dan berkesan.

Ketiga, Kumpulan Petindak Kesedaran dan Penglibatan Pihak Berkepentingan.

Kumpulan ini diterajui oleh Kementerian Kesihatan yang bertanggungjawab untuk meningkatkan kesedaran awam serta penglibatan masyarakat dalam usaha kebersihan. Kumpulan ini menjalankan kempen kesedaran tentang pentingnya kebersihan yang memberi impak kepada kesihatan awam, program pendidikan di sekolah dan kerjasama dengan NGO, syarikat swasta, Majlis Perundingan Mukim, Majlis Perundingan Kampung dalam aktiviti sosial," jelas Yang Berhormat.

Menurut Yang Berhormat, matlamat utama adalah memastikan masyarakat secara aktif menyumbang kepada tindakan kebersihan persekitaran.

Ketiga-tiga kumpulan petindak berkenaan bekerjasama di bawah pemantauan Jawatankuasa Induk Isu-isu Kebersihan, memastikan semua aspek kebersihan iaitu prasarana, perundangan, dan kesedaran awam diberikan perhatian secara seimbang dan bersepadu serta saling melengkapi antara satu sama yang lain.

Memperkuhkan bimbingan kerjaya di peringkat sekolah

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Bimbingan kerjaya di peringkat sekolah rendah diperkuhkan lagi dengan pendedahan pelajar kepada pelbagai trend pasaran kerja yang semakin berkembang termasuk memperkenalkan kanak-kanak kepada konsep asas jual beli, mencipta idea atau keusahawanan.

Antara langkah tersebut termasuklah pendedahan awal melalui program keusahawanan dan kokurikulum, penyediaan bahan visual untuk kesedaran kerjaya, pembangunan kurikulum dan bimbingan kerjaya berstruktur; serta penggunaan teknologi dan pendekatan interaktif.

Menteri Pendidikan, Yang Berhormat Datin Seri Setia Dr. Hajah Romaizah binti Haji Md. Salleh menjelaskan perkara itu semasa menjawab soalan yang diajukan Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dayang Chong Chin Yee mengenai bimbingan kerjaya

untuk pelajar-pelajar seawal usia peringkat rendah semasa persidangan hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN.

Terdahulu, Yang Berhormat mengongsikan bahawa usia peringkat rendah dalam konteks persekolahan adalah bermula seawal lima hingga 12 tahun.

"Pengenalan kepada konsep kerjaya telah pun dimasukkan dalam perisian kurikulum seawal di peringkat sekolah rendah. Persoalan tentang apa itu pekerjaan, jenis pekerjaan yang sering mereka lihat seperti kerjaya sebagai seorang doktor, askar, guru dan tentang apa yang dikerjakan oleh satu-satu pekerjaan itu serta persoalan mengenai cita-cita mereka apabila menginjak usia dewasa juga sering ditanyakan seawal peringkat sekolah rendah," kata Yang Berhormat.

AHLI Majlis Mesyuarat Negara, Yang Berhormat Dayang Chong Chin Yee.

Yang Berhormat menambah, proses pembelajaran yang menyebabkan perubahan dalam pengetahuan terhasil daripada beberapa faktor yang mempengaruhinya termasuk pengalaman pelajar, pengulangan, penyertaan, minat dan motivasi.

"Oleh yang demikian, dalam membina dan memperkuat pemahaman kanak-kanak mengenai konsep pekerjaan,

YANG Berhormat Menteri Pendidikan.

mereka akan didedahkan melalui pelbagai mata pelajaran seperti Bahasa Inggeris dan jua Bahasa Melayu. Ini dilakukan melalui alat-alat bantu mengajar seperti kad kilat, gambar dan sebagainya serta jua melalui lawatan sekolah ke tempat-tempat pekerjaan yang diajarkan.

Terdapat juga sekolah-sekolah rendah yang mengadakan aktiviti Hari Kerjaya bagi mendedahkan pelajar mengenai kerjaya-kerjaya di masa depan," ujar Yang Berhormat.

Selain memahami dan menimbulkan minat dengan pekerjaan, kata Yang Berhormat, kanak-kanak diberi penekanan berterusan tentang penguasaan kemahiran membaca, menulis dan mengira ataupun matematik untuk mencapai cita-cita mereka.

Daripada segi kurikulum pendidikan, Yang Berhormat menjelaskan konsep pekerjaan

diperkenalkan melalui peringkat pembelajaran dengan mengambil kira keluasan, kedalaman serta kesesuaiannya mengikut peringkat umur pelajar. Sebagai contoh, dalam mata pelajaran Bahasa Melayu Tahun 1, 2 dan 3, kanak-kanak diperkenalkan kepada pekerjaan seperti anggota bomba, polis, jururawat, doktor, hakim, pekebun dan penternak.

>> Muka 12

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

USAHA BERSEPADU MENILAI KESELAMATAN TRAFIK SECARA BERTERUSAN

Oleh : Marlinawaty Hussin

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Kementerian Pembangunan mengambil perhatian serius ke atas lokasi-lokasi yang telah dikenal pasti oleh Jabatan Jalan Raya, Jabatan Kerja Raya sebagai kawasan sering berlakunya kemalangan dengan merangka langkah-langkah pencegahan risiko kemalangan.

Menteri Pembangunan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Muhammad Juanda bin Haji

Abdul Rashid membentangkan perkara tersebut ketika menjawab soalan yang diajukan Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Mohamad Danial@Tekpin bin Ya'akub, Penghulu Mukim Ukong pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis.

Berdasarkan data yang

diperoleh, jelas Yang Berhormat, sebanyak 36 kemalangan telah direkodkan di sekitar persimpangan menuju ke Binturan Kem dan Jalan Bukit Panggal dari pertengahan tahun 2020 hingga awal tahun 2025 iaitu dalam masa tempoh lima tahun kebelakangan atau purata sekitar tujuh hingga lapan kemalangan dalam masa setahun.

Daripada jumlah tersebut, 22 kes melibatkan kerosakan harta benda, manakala lebih dua pertiga daripada kemalangan melibatkan kenderaan sendiri, (*self-accidents*).

Menurut Yang Berhormat, seramai enam mangsa kemalangan berkenaan telah mengalami cedera ringan manakala seorang mangsa telah mengalami kecederaan yang serius.

"Kementerian Pembangunan juga telah mengenal pasti dua lokasi utama di kawasan berkenaan yang berisiko tinggi iaitu pusingan kanan yang

bersambung ke Jalan Binturan dan pusingan-U yang bersambung ke Jalan Bukit Panggal. Walaupun kedua-dua persimpangan ini telah dilengkapi dengan tanda jalan dan penghadang keselamatan, masih terdapat kekurangan papan tanda amaran awal yang jelas terutama pada waktu malam.

Di samping itu reka bentuk pusing-U dan susur masuk yang sedia ada, berpotensi mengganggu kelancaran aliran trafik lebuhraya di kawasan ini. Maka sebagai langkah segera yang diambil oleh Jabatan Jalan Raya, satu inisiatif jangka pendek bagi meningkatkan kesedaran keselamatan di kawasan ini, antaranya ialah pemasangan papan tanda keselamatan reflektif di kedua-dua persimpangan sebagai amaran kepada pemandu khususnya pada waktu malam," ujar Yang Berhormat.

Selain itu ujamnya, tanda jalan

dan *rumble strips* akan dicat semula dengan lebih jelas sebagai peringatan kepada pengguna jalan raya agar dapat memperlakukan kenderaan apabila menghampiri kawasan-kawasan tersebut.

Yang Berhormat menyatakan, dalam jangka panjang, Jabatan Jalan Raya dalam usaha bersepadu bersama Majlis Kebangsaan Keselamatan Jalan Raya (MKKJR) untuk menjalankan penilaian keselamatan trafik secara berterusan.

"Ini bertujuan untuk membuat kajian dan menilai keperluan untuk menambah baik reka bentuk simpang, menambah laluan alternatif atau melaksanakan perubahan lain yang lebih signifikan bagi meningkatkan kesedaran keselamatan pengguna jalan raya di kawasan ini dan juga kawasan-kawasan risiko yang lain," tambah Yang Berhormat lagi.

Memperkuhkan bimbingan kerjaya di peringkat sekolah

>> Muka 11

Menurutnya, apabila mereka berada di Tahun 4 mereka akan diperkenalkan kepada kerjaya sebagai usahawan atau konsep jual beli.

Dalam hal ini, terang Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan akan sentiasa mengutamakan inisiatif menyeluruh dalam memperkuhkan kesedaran dan persediaan awal pelajar terhadap dunia pekerjaan yang dinamik dan kompetitif. Mengenai penyediaan bahan visual seperti video pendidikan dan infografik bagi meningkatkan kesedaran kerjaya pula, Yang Berhormat menambah, Kementerian Pendidikan melalui Education Technology Unit atau EduTech akan terus membina video-video pendidikan dan infografik mengikut konsep pembelajaran atau secara merentas kurikulum.

"Sebagai contoh satu e-Book yang telah dikeluarkan oleh unit EduTech yang bertajuk 'What I Want to Be When I Grow Up?' khusus bagi pelajar Tahun 1 hingga Tahun 3," kata Yang Berhormat.

Bagi menjawab soalan yang dikemukakan oleh Ahli MMN, Yang Berhormat Dayang Hajah Rosmawatty binti Haji Abdul Mumin mengenai perkhidmatan CfBT pula, Yang Berhormat Menteri Pendidikan berkata, pihak kementerian telah pun memperbaharui kontrak perkhidmatan guru-guru CfBT seramai 200 orang bagi tempoh tiga tahun bermula Januari 2024.

"Sepertimana lazimnya mereka telah pun ditempatkan di sekolah-sekolah rendah dan menengah, maktab-maktab dan pusat-pusat Tingkatan 6 kerajaan untuk mengajar mata pelajaran dan literasi Bahasa Inggeris," kata Yang Berhormat.

Yang Berhormat berkata, beberapa sesi perbincangan awal bersama pihak-pihak berkepentingan termasuk CfBT telah pun diadakan sebagai persediaan mengenai jumlah pengambilan guru CfBT dan dalam kontrak akan datang.

Yang Berhormat juga mengongsikan bahawa pihak kementerian akan terus meneroka penyedia-penyedia lain selain CfBT.

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Negara Brunei Darussalam tidak terlepas daripada cabaran bencana alam dan insiden kecemasan yang semakin kompleks seperti hujan lebat yang menyebabkan banjir kilat, tanah runtuh serta kebakaran hutan yang boleh menjejaskan kesejahteraan masyarakat.

Oleh itu, Pusat Pengurusan Bencana Kebangsaan (NDMC) boleh mengambil pendekatan yang lebih holistik dan bersepadu bukan hanya dalam tindak balas kecemasan tetapi juga

dalam aspek kesiapsiagaan jangka panjang serta pemulihan pasca bencana.

Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Zainol bin Haji Mohamed, Ketua Kampung Putat menyatakan perkara tersebut semasa membahaskan Tajuk SE01A Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN) pada persidangan hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan

Dewan Majlis, hari ini.

Yang Berhormat menzahirkan penghargaan atas usaha berterusan KHEDN dalam memperkuh sistem pengurusan bencana termasuk melalui kerjasama antara pelbagai agensi dalam latihan kesiapsiagaan yang diadakan dari semasa ke semasa.

"Ini adalah langkah penting dalam memastikan setiap pasukan mempunyai kesediaan yang tinggi dalam menghadapi pelbagai bentuk bencana," kata Yang Berhormat.

Dalam memastikan keberkesanan strategi ini, ujar Yang Berhormat, latihan berkala mungkin tidak mencukupi jika tidak disertai dengan peningkatan kapasiti tenaga kerja, fasiliti dan sistem pemantauan yang lebih canggih.

Menurut Yang Berhormat, salah satu aspek yang ingin diberi perhatian ialah pemantauan risiko bencana yang lebih dinamik dan bersepadu.

Dengan perubahan iklim global serta perkembangan pesat kawasan bandar terangnya, pemantauan risiko tidak boleh lagi bergantung kepada analisis tradisional semata-mata.

"Oleh itu, kaola mencadangkan agar sistem pemantauan risiko dibangunkan secara lebih menyeluruh dengan berasaskan data masa nyata (*real time*). Sistem ini boleh menggabungkan data cuaca keadaan tanah, corak hujan serta

AHLI Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Zainol bin Haji Mohamed, Ketua Kampung Putat.

pergerakan air bawah tanah untuk mengenal pasti kawasan berisiko tinggi dengan lebih tepat.

Selain itu, kaola berpandangan bahawa pengukuhan kapasiti tenaga kerja dalam pengurusan bencana perlu diberi keutamaan," kata Yang Berhormat.

Dalam menghadapi insiden bencana yang semakin tidak menentu, tambah Yang Berhormat, peningkatan jumlah anggota pasukan, tindak balas kecemasan bukan sahaja satu keperluan tetapi satu keutamaan.

Oleh itu, Yang Berhormat mencadangkan agar *recruitment* dan latihan khusus bagi Pasukan Tindak Balas Bencana diperkuh dengan fokus kepada kemahiran teknikal, kordinasi operasi antara agensi serta penggunaan teknologi dalam pengurusan bencana.

Daripada segi fasiliti kecemasan tegasnya, Yang Berhormat berpandangan bahawa pusat perlindungan sementara perlu dinaik taraf bagi memastikan ia lebih selesa, selamat dan sesuai untuk semua lapisan masyarakat.

"Ruang pemindahan yang lebih sistematik dengan kemudahan perubahan yang lebih lengkap serta sistem penyaluran maklumat yang lebih cekap perlu diwujudkan agar setiap mangsa

bencana mendapat bantuan dengan lebih pantas dan teratur," kata Yang Berhormat.

Yang Berhormat juga menyambut baik langkah-langkah penyelarasan antara NDMC, Jabatan Bomba dan Penyelamat; Pasukan Polis Diraja Brunei, Angkatan Bersenjata Diraja Brunei serta Kementerian Kesihatan dalam menguruskan bencana bagi meningkatkan kecekapan kordinasi dan pemantauan bencana secara menyeluruh.

Seterusnya Yang Berhormat mencadangkan pembangunan sistem digital berpusat yang membolehkan pengurusan data masa nyata antara semua agensi berkaitan.

"Dengan adanya sistem ini, tindak balas kecemasan dapat dimobilisasi dengan lebih pantas, sumber dapat diagihkan dengan lebih strategik dan maklumat dapat dikemas kini secara terus kepada pihak berkepentingan," tambahnya lagi.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

Proses permohonan ROCBN perlu meneliti beberapa langkah tertentu

Oleh : Srinarawie Bidzah

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Orang ramai yang ingin mendaftar syarikat, boleh menghantar permohonan melalui dalam talian dan dapat diproses serta-merta pada waktu hari bekerja, dalam tempoh sehari saja.

Kalau sekiranya ada

kelambatan pun dalam beberapa hari dan sebelum ini memang ada *target* untuk mendaftar syarikat dalam sehari untuk meningkatkan tahap *kitani* di dalam Ease of Doing Business tetapi ada juga masalahnya dengan pendekatan tersebut kerana didapati banyak masalah yang *especially* orang

tempatan namanya digunakan untuk mendaftar syarikat sendiri berhad.

"Jadi *anilah* beberapa ROCBN telah mengambil beberapa langkah untuk membuat pengesahan supaya orang yang mendaftar sebagai *shareholder* ataupun *director*, ia banar-banar yang ia mengaku ia menjadi *shareholder* ataupun *director*

ataupun ia sebenarnya yang faham mengenai dengan *business* yang didaftarkan *atu*.

Jadi *anilah* untuk langkah-langkah yang perlu diambil untuk menjaga *interest* orang-orang *kitani especially* banyak namanya *kana* pakai *inda* ia *tau* ia rupanya jadi *director* ataupun *shareholder*," jelas Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohd. Amin Liew bin Abdullah bagi menjawab soalan yang diajukan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Mohamad Danial@Tekpin bin Ya'akub, Penghulu Mukim Ukong, mengenai ROCBN yang tidak dapat diproses dalam tempoh

YANG Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II.

24 jam, tujuh hari pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis.

KALAU sekiranya ada kelambatan pun dalam beberapa hari dan sebelum ini memang ada *target* untuk mendaftar syarikat dalam sehari untuk meningkatkan tahap *kitani* di dalam Ease of Doing Business tetapi ada juga masalahnya dengan pendekatan tersebut kerana didapati banyak masalah yang *especially* orang tempatan namanya digunakan untuk mendaftar syarikat sendiri berhad.

PENGLIBATAN MUKIM, KAMPUNG DALAM PEMBANGUNAN PERTANIAN LEBIH BERKESAN

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Pihak kementerian sememangnya berkomunikasi dan berbincang secara berterusan dengan pihak kampung berkaitan aktiviti pembangunan pertanian di kawasan-kawasan kemajuan yang terlibat, terutama sekali bagi projek-projek pertanian baharu yang berskala besar.

Komunikasi ini dilaksanakan sama ada secara formal atau tidak formal, bergantung kepada keperluan dan kesesuaian situasi. Sebagai contoh, bagi Kawasan Kemajuan Pertanian (KKP) Kandol, komunikasi dan perbincangan dilakukan melalui jawatankuasa bagi Projek Pembukaan Kawasan Kandol bagi penanaman padi secara

komersial, yang dianggotai oleh wakil-wakil dari Jabatan Daerah, ketua kampung yang berkenaan.

Seperti projek penanaman padi di KKP Kandol, bagi projek pertanian di KKP Merangking juga, pihak Jabatan Pertanian telah membuat perundingan dan juga konsultasi dengan pihak Majlis Perundingan Kampung (MPK) dan jua Ketua Kampung Merangking dan juga *other stakeholders*.

Perkara tersebut dikongsikan oleh Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin bagi menjawab persoalan yang dibangkitkan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang

Haji Mohamad Danial @ Tekpin bin Ya'akub, Penghulu Mukim Ukong pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini.

Menurut Yang Berhormat, berkaitan dengan pemaju dan juga syarikat yang beroperasi di kawasan-kawasan KKP di kampung dan mukim yang sedia ada, *existing one* maklumat tersebut boleh dikongsikan tertakluk kepada kesesuaiannya, terutama sekali bagi menyokong perancangan dan kepentingan pihak kampung atau mukim dalam memastikan pembangunan pertanian berjalan dengan lebih berkesan dan lancar.

Perkongsian maklumat berkenaan dengan projek-projek pertanian kata Yang Berhormat, terutama sekali yang berskala besar bukan saja dapat memberi maklumat dan pengetahuan kepada *stakeholders* terutamanya anak-anak kampung malah juga membawa manfaat yang lebih luas kepada masyarakat setempat.

Sebagai contoh jelas Yang Berhormat, anak-anak kampung dapat turut serta dalam projek-projek pertanian ini, khususnya dalam peluang pekerjaan dengan syarikat pemaju atau melalui perniagaan sampingan hasil daripada limpahan ekonomi projek berkenaan, tinggal saja komitmen dan sambutan penduduk

YANG Berhormat Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan.

kampung untuk merebut peluang-peluang tersebut.

"Kita boleh melihat contoh ini di KKP Kandol, di mana syarikat pengusaha ladang padi telah mengambil 19 orang pekerja tempatan daripada penduduk sekitar projek tersebut. Sementara di KKP Merangking, syarikat-syarikat pengusaha di sana telah pun mengambil kira-kira 10 hingga 15 orang pekerja tempatan daripada penduduk sekitar projek berkenaan.

"Terdapat juga peladang-peladang dan pengusaha-pengusaha kampung yang dapat menjual hasil mereka melalui syarikat yang berskala besar ini yang beroperasi berhampiran kampung mereka.

"Di samping itu, memandangkan pemaju-pemaju tersebut menjalankan projek-projek pertanian berskala besar di persekitaran kampung, infrastruktur asas seperti jalan raya di kampung-kampung juga diguna sama oleh pemaju-pemaju dengan penduduk setempat," ujar Yang Berhormat.

Dengan adanya perkongsian maklumat berkenaan dan juga penglibatan pihak pengusaha dan juga anak-anak buah kampung terang Yang Berhormat, pihak

kampung dan mukim dapat berunding dengan pihak pemaju-pemaju bagi sama-sama bertanggungjawab untuk membantu menyelenggara infrastruktur-infrastruktur yang terjejas oleh aktiviti pertanian yang dijalankan.

"Sebagai langkah ke hadapan, mekanisme perkongsian maklumat ini akan diteliti lagi dan diusahai dengan lebih lanjut melalui kerjasama dengan pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dan jabatan-jabatan daerah yang berkaitan, supaya maklumat dapat disalurkan dengan lebih sistematik dan efisien.

Dengan ini, pihak kampung dan mukim dapat memperoleh maklumat yang lebih jelas serta mendapat manfaat daripada projek tersebut dan seterusnya merancang penglibatan mereka di dalam pembangunan pertanian dengan lebih berkesan," ujar Yang Berhormat lagi.

"TERDAPAT juga peladang-peladang dan pengusaha-pengusaha kampung yang dapat menjual hasil mereka melalui syarikat yang berskala besar ini yang beroperasi berhampiran kampung mereka. Di samping itu, memandangkan pemaju-pemaju tersebut menjalankan projek-projek pertanian berskala besar di persekitaran kampung, infrastruktur asas seperti jalan raya di kampung-kampung juga diguna sama oleh pemaju-pemaju dengan penduduk setempat," ujar Yang Berhormat.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

MEMASTIKAN PERLINDUNGAN SOSIAL LEBIH BAIK KEPADA PEKERJA ASING

Oleh : Srinarawie Bidzah

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Berhubung dengan dasar perlindungan insurans sepertimana yang telah kongsi di dalam Ulasan Menteri, bahawa ia membantu pihak kerajaan dalam memastikan perlindungan sosial yang lebih baik kepada pekerja asing dan mengurangkan beban kewangan majikan sejajar dalam usaha negara dalam meningkatkan kesejahteraan tenaga kerja yang mana ia dikenakan bagi semua sektor swasta dalam *formal sector* sahaja.

Untuk maklumat, berdasarkan

daripada maklumat Jabatan Buruh, setakat ini tiada *formal sector* yang menghadapi permohonan untuk LPA iaitu untuk mendatangkan pekerja asing dan jua pada masa *ani coverage insurance* yang ada pada masa *ani* minimumnya adalah BND10,000 untuk setahun, walau bagaimanapun dengan adanya dasar insurans pekerja asing yang baharu *ani*, ia akan meningkat kepada BND100,000 meningkat bagi tempoh dua tahun sekali gus.

"*Ani* jua membantu pihak kerajaan dalam menangani isu-isu tunggakan ataupun

medical bills. Untuk insurans projek imigran ini, ia hendaklah dibeli dan dibiayai oleh majikan sendiri.

Jika majikan didapati membuat potongan gaji pekerja untuk tujuan pembayaran insurans, mereka boleh dikenakan denda kompaun sebanyak BND1,000 bagi setiap kesalahan atau boleh didakwa di mahkamah jika sabit kesalahan. Hukuman yang dikenakan adalah denda sebanyak BND2,000 atau hukuman penjara tidak kurang daripada enam bulan atau kedua-duanya sekali.

Kesalahan ini diperuntukkan di bawah Bab 113A (3) di bawah Akta Pekerjaan Penggal 278," ujar Menteri Hal Ehwal Dalam

YANG Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri.

Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini.

Memastikan operasi dilaksanakan dengan teratur, cepat, berkesan

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Negara Brunei Darussalam (NBD) pada bulan Januari 2025 yang lalu telah mengalami musim monsun Timur Laut dengan purata hujan yang tinggi iaitu berdasarkan kepada maklumat dari Jabatan Kajiucua Brunei Darussalam yang mana pada bulan Januari 2025 sebanyak 400.7 milimeter (mm) jumlah turunan hujan berbanding pada Januari 2024 iaitu sebanyak 393mm.

Operasi tindak balas dalam menangani bencana atau sebarang kejadian yang diguna pakai ketika ini adalah berpandukan kepada National Standard Operating Procedure (NASOP).

"Alhamdulillah, sehingga ini pengerahan aset-aset dan bantuan-bantuan daripada agensi-agensi berkenaan berjalan dengan lancar dan mengikut piawaian yang telah ditetapkan bagi memastikan operasi tindak balas dapat dilaksanakan dengan teratur, cepat dan berkesan.

Pendekatan ini juga telah digunakan semasa menangani insiden yang berlaku baru-baru ini. Dalam memastikan kelancaran pemberian bantuan, Pusat Pengurusan Bencana Kebangsaan (NDMC) bekerjasama rapat dengan Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan dan Ekonomi; Jabatan Pembangunan Masyarakat, Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan; syarikat-syarikat swasta dan Pertubuhan-pertubuhan Bukan Kerajaan (NGOs) termasuk sukarelawan bagi memastikan pengagihan dan penghantaran bantuan serta catuan makanan dapat dilaksanakan dengan lancar," jelas Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman bagi menjawab persoalan yang diutarakan oleh Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dayang Hajah Safiah binti Sheikh Haji Abd. Salam.

Yang Berhormat seterusnya

mengongsi projek menaik paras dan menaik taraf jalan raya yang melibatkan 22 lokasi iaitu di Daerah Belait (10 lokasi), di Daerah Tutong (sembilan lokasi) dan di Daerah Temburong (tiga lokasi) yang telah dan sedang dilaksanakan sejak tahun 2023 melalui kerjasama dengan Jabatan Kerja Raya, Kementerian Pembangunan yang bertujuan untuk meningkatkan aksesibiliti, mengurangkan risiko terputus hubungan semasa bencana, memastikan penduduk kampung masih dapat bergerak dan penghantaran dapat dilaksanakan dengan lancar.

Daripada 22 lokasi tersebut tambah Yang Berhormat, 19 lokasi telah selesai dinaik paras dan dinaik taraf manakala tiga lokasi di Daerah Belait dan di Daerah Tutong akan dilaksanakan dalam sedikit masa lagi.

"Alhamdulillah, jalan-jalan raya yang telah dinaik paras dan dinaik taraf tidak lagi mengalami banjir. Dengan penaikan paras jalan-jalan raya ini juga terdapat pengurangan yang ketara dalam rumah yang terjejas dan pengagihan catuan makanan masa banjir baru-baru ini di kawasan pedalaman Daerah Tutong yang mana sebanyak 198 buah rumah telah terjejas banjir dan hanya 183 bantuan catuan makanan yang perlu diagihkan berbanding 391 buah terjejas dengan pengagihan sebanyak 304 catuan makanan pada tahun 2023.

Penurunan keperluan pengagihan catuan ini jelas membuktikan keberkesanan projek menaik paras jalan dan menaik taraf jalan-jalan raya ini yang mana ia bukan saja meningkatkan aksesibiliti semasa bencana tetapi juga membolehkan penduduk-penduduk yang terjejas meneruskan aktiviti harian mereka dan mendapatkan keperluan asas mereka.

InsyaaAllah pihak kerajaan akan sentiasa memantau perkara ini bagi memastikan tindakan jangka panjang dapat dilaksanakan demi untuk

AHLI Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dayang Hajah Safiah binti Sheikh Haji Abd. Salam.

memberikan kesejahteraan kepada penduduk kampung yang terjejas.

Selain daripada menaik paras dan menaik taraf jalan raya yang sebelum ini sering dilanda banjir, inisiatif-inisiatif lain termasuk membersihkan dan meluaskan sistem saliran di sepanjang jalan tersebut," ujar Yang Berhormat pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini.

Yang Berhormat juga berkata tindakan ini bukan sekadar penyelesaian teknikal akan tetapi merupakan pendekatan holistik yang menyasarkan kepada meningkatkan kapasiti infrastruktur untuk membendung limpahan air hujan secara efektif dan berkesan. Pada masa yang sama, NDMC juga secara berterusan melaksanakan sesi taklimat dan program kesedaran awam seperti program Community Based Disaster Risk Management, School-Based Disaster Risk Management, program Disaster Preparedness Coordinator dan Program Pemimpin Masyarakat yang melibatkan pemimpin di peringkat akar umbi, warga sekolah dan pihak swasta serta badan bukan kerajaan bagi memastikan maklumat yang tepat dan terkini sampai kepada orang ramai.

Memperkenalkan insentif, skim untuk rangsangan industri

Oleh : Pg. Vivy Malessa Pg. Ibrahim

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 Majlis Mesyuarat Negara (MMN) bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini, beberapa Ahli MMN turut membangkitkan beberapa soalan.

Ahli MMN, Yang Berhormat Awang Mohammad bin Abdullah@Lim Swee Ann, Ketua Kampung Bukit Sawat, juga mengutarakan beberapa soalan, antaranya apakah sistem konvensional masih digunakan dan apakah perancangan ke arah penambahbaikan sistem dalam talian dan mengambil kira aspek mesra pengguna serta apakah baki tunggakan kutipan hasil yang dimaksudkan ini dan kenapa anggaran bagi tahun 2024/2025 menurun kepada tiga peratus.

Manakala, Ahli MMN, Yang Berhormat Awang Haji Salleh Bostaman bin Haji Zainal Abidin pula berpendapat pihak lembaga perlu memperkenalkan KPI-KPI yang mencerminkan untuk mencapai objektif utama lembaga ini seperti contoh KPI berkaitan kenaikan ekonomi, interaksi sosial, kepelbagaian budaya dan sebagainya. Menurutnya, inilah di antara-antara contoh yang boleh memberikan penilaian yang tepat terhadap

program-program yang dilaksanakan. Ini juga perlu diserapkan ke setiap daerah bagi memastikan keseragaman keberkesanan program.

Yang Berhormat juga memohon pencerahan sama ada data-data begitu telah dikongsi kepada agensi-agensi kerajaan untuk menggantikan Pelan Tindakan Kebangsaan untuk menggantikan tenaga tempatan dengan *succession planning* menyediakan anak-anak tempatan dengan kemahiran yang perlu dan adakah usaha kementerian untuk memperkenalkan insentif atau disinsentif dalam skim untuk memberi rangsangan kepada industri-industri yang ada pas kerja untuk menyumbang dana bagi membina kemahiran untuk pekerja anak-anak tempatan.

AHLI MMN, Yang Berhormat Awang Haji Salleh Bostaman bin Haji Zainal Abidin.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21 MAJLIS MESYUARAT NEGARA

PRODUK INSAF PELUANG BANDUAN MENDAPATKAN KEMAHIRAN VOKASIONAL

Oleh : Pg. Vivy Malessa Pg. Ibrahim

Foto : Mohammad Hasif Matzin, Alishahrin Haji Mumin

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Md. Salleh bin Haji Othman, Penghulu Mukim Bukit Sawat mengajukan

persoalan mengenai jumlah hasil jualan produk INSAF ini dalam tempoh setahun dan perancangan ke arah menjual produk-produk ini setiap hari melalui premis produk INSAF

yang boleh dikunjungi oleh orang ramai.

Dalam respons yang diberikan oleh Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman antara lain menjelaskan, produk INSAF itu, ia berkaitan dengan penjara memang objektif produk INSAF adalah untuk memberikan banduan-banduan kemahiran vokasional bagi memastikan kesiapsiagaan banduan untuk menjalani kehidupan selepas dibebaskan.

Hasil produk-produk INSAF itu kata Yang Berhormat pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN,

Bangunan Dewan Majlis, di sini, tidak diberikan kepada banduan, hasil penjualan produk banduan INSAF berkenaan akan menjadi hasil kepada Jabatan Penjara.

Yang Berhormat seterusnya menambah, bagaimanapun bagi banduan-banduan yang mengikuti Program Vokasional itu akan dibayar gaji yang mana pendapatan yang diperoleh oleh banduan berkenaan akan dikumpulkan untuk keperluan banduan-banduan selepas bebas nanti dan tertakluk juga kepada banduan-banduan itu sendiri yang gaji mereka terkumpul boleh diserahkan kepada ahli keluarga mereka.

"Jumlah hasil jualan produk-produk 2024 sahaja adalah BND6,000 sahaja. Walau bagaimanapun, kemahiran

AHLI Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Awang Haji Md. Salleh bin Haji Othman, Penghulu Mukim Bukit Sawat.

adalah penting dalam memastikan kesiapsiagaan banduan-banduan setelah keluar daripada pemenjaraan," ujar Yang Berhormat lagi.

"JUMLAH hasil jualan produk-produk 2024 sahaja adalah BND6,000 sahaja. Walau bagaimanapun, kemahiran adalah penting dalam memastikan kesiapsiagaan banduan-banduan setelah keluar daripada pemenjaraan".

Menaik taraf jambatan kayu Kampong Ayer kepada konkrit

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Merujuk Tajuk SE01A Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN) bagi Anggaran Perbelanjaan Kemajuan Rancangan Kemajuan Negara (RKN) 12/11, Tajuk Memajukan Industri Pelancongan, Pengukuhan Pecahan Produk 011 atau iaitu Pakej Pelancongan Kampong Ayer dengan jumlah keseluruhan rancangan sebanyak BND5,780,000 dan Perbelanjaan bagi Tahun Kewangan 2025/2026 sebanyak BND734,600, Ahli Majlis Mesyuarat Negara (MMN), Yang Berhormat Dayang Hajah Safiah binti Sheikh Haji Abd. Salam memohon pencerahan mengenai produk ataupun Pakej Pelancongan yang

dimaksudkan di dalam projek tersebut dan kawasan kampung yang disasarkan.

Perkara itu diketengahkan pada hari ke-10 Mesyuarat Pertama dari Musim Permesyuaratan Ke-21 MMN bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi yang berlangsung di Dewan Persidangan MMN, Bangunan Dewan Majlis, di sini.

Sementara itu, Ahli MMN, Yang Berhormat Pehin Orang Kaya Laila Setia Dato Seri Setia Awang Haji Abdul Rahman bin Haji Ibrahim juga menimbulkan beberapa soalan antaranya, terdapat satu kod baharu diperkenalkan iaitu Kod 001/007 Kemudahan Perwakilan Tetap. Ke arah itu, Yang Berhormat memohon pencerahan apakah

sebenarnya objektif projek berkenaan dan apakah *intended output* atau sasaran yang akan diraih darinya.

Yang Berhormat juga ingin memohon pencerahan mengenai perkembangan sebenar dan terkini projek ini serta kaedah-kaedah lain yang boleh dilaksanakan bagi memperbaiki keadaan suasana perkampungan air.

Soalan yang sama turut dibangkit oleh Ahli MMN, Yang Berhormat Dayang Hajah Rosmawatty binti Haji Abdul Mumin.

Menjawab soalan berkenaan, Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman berkata, pembangunan semula Kampong Ayer, sebagaimana yang ditanyakan tadi iaitu dengan Harga Rancangan sejumlah BND32.8 juta adalah masih dalam penelitian untuk mereview semula skop projek dengan memberi tumpuan kepada menaik taraf jambatan kayu utama kepada jambatan konkrit sepanjang 21.9 kilometer (km) selaras sepertimana jua penilaian daripada Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Daerah Brunei dan

AHLI MMN, Yang Berhormat Pehin Orang Kaya Laila Setia Dato Seri Setia Awang Haji Abdul Rahman bin Haji Ibrahim (kanan), manakala gambar bawah kiri, antara yang hadir pada persidangan berkenaan.

Muara (JDBM) dalam melaksanakan kerja-kerja pembaikan.

Jelas Yang Berhormat, JDBM melalui KHEDN terus melaksanakan kerja-kerja pembaikan kemudahan sedia ada secara berfasa termasuk jeti dan jambatan di mana sejak tahun 2022 hingga 2024, kerja-kerja pembaikan jambatan kayu telah dilaksanakan sepanjang 7.127km dengan kos sebanyak BND815,988. Kalau dilihat

daripada peruntukan yang dinyatakan itu walaupun ia nampaknya sedikit tapi kementerian memang membagi keutamaan untuk memastikan jambatan-jambatan diperbaiki.

JELAS Yang Berhormat, JDBM melalui KHEDN terus melaksanakan kerja-kerja pembaikan kemudahan sedia ada secara berfasa termasuk jeti dan jambatan di mana sejak tahun 2022 hingga 2024, kerja-kerja pembaikan jambatan kayu telah dilaksanakan sepanjang 7.127km dengan kos sebanyak BND815,988. Kalau dilihat daripada peruntukan yang dinyatakan itu walaupun ia nampaknya sedikit tapi kementerian memang membagi keutamaan untuk memastikan jambatan-jambatan diperbaiki.

MESYUARAT PERTAMA DARI MUSIM PERMESYUARATAN KE-21
MAJLIS MESYUARAT NEGARA BOLEH DIBACA SETIAP HARI MELALUI LAMAN SESAWANG :

www.pelitabrunei.gov.bn

BAGI MENGETAHUI BERITA-BERITA PENUH

4 PESERTA MEMPERDENGARKAN BACAAN AL-QURAN

Oleh : Marlinawaty Hussin
Foto : Hernie Suliana Haji Othman

BERAKAS, Khamis, 13 Mac. - Bagi menggerakkan proses pengembangan dan penyebaran Al-Quran serta pengajarannya dalam kalangan Negara-negara Anggota MABIMS selain mengeratkan lagi hubungan integrasinya terutama dalam bidang Al-Quran, Kementerian Hal Ehwal Ugama (KHEU) melalui Pusat Pengajian dan Penyebaran Al-Quran MABIMS menganjurkan Musabaqah Menghafaz Al-Quran Berserta Pemahamannya Peringkat Negara Anggota MABIMS Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi.

Musabaqah berkenaan juga dihasrat untuk menyatukan perpaduan ummah melalui Al-Quran yang menjadi sumber

kejayaan dan kegemilangan di dunia dan akhirat.

Musabaqah berkenaan diadakan selama dua hari, iaitu pada 13 dan 15 Mac 2025 di Dewan Muzakarah, Pusat Persidangan Antarabangsa.

Pada hari pertama musabaqah pagi tadi, seramai empat peserta dari Negara Brunei Darussalam (NBD), Republik Indonesia, Malaysia dan Republik Singapura memperdengarkan hafazan masing-masing bagi Kategori Menghafaz 10 Juzuk Al-Quran Berserta Pemahaman Surah At-Taubah.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis, Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Berhormat Pehin Udana Khatib Dato Paduka Seri Setia

YANG Berhormat Menteri Hal Ehwal Ugama bergambar ramai pada Musabaqah Menghafaz Al-Quran Berserta Pemahamannya Peringkat Negara Anggota MABIMS Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi (atas), manakala gambar bawah kiri, sebahagian yang hadir pada musabaqah berkenaan.

Ustaz Haji Awang Badaruddin bin Pengarah Dato Paduka Haji Awang Othman.

Turut hadir, Timbalan Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Mulia Pengiran Dato Seri Paduka Haji Mohammad Tashim bin Pengiran Haji Hassan; bakal Pesuruhjaya Tinggi Malaysia ke NBD, Tuan Yang Terutama Datuk Mohd. Aini bin Atan; Setiausaha Tetap KHEU, Awang Haji Mohammad Rosli bin Haji Ibrahim; Pemangku Pesuruhjaya Tinggi Republik Singapura ke NBD, Shawn Grosse; dan wakil Duta Besar Istimewa dan Mutlak Republik Indonesia ke NBD.

Juga hadir ialah para pegawai kanan KHEU dan Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri.

Majlis dimulakan dengan bacaan

Surah Al-Fatihah dipimpin oleh Pegawai Hal Ehwal Masjid, Masjid An-Na'im Kampung Panchor Mangkubau, Awang Muhammad Saifullah bin Rosli; diikuti dengan ucapan alu-aluan yang disampaikan oleh Ketua Bahagian Perhubungan Awam, Antarabangsa dan MABIMS, KHEU, Awang Haji Mohd. Albi bin Haji Ibrahim, selaku Pengerusi Bersama Jawatankuasa Musabaqah Menghafaz Al-Quran Berserta Pemahamannya Peringkat Negara Anggota MABIMS Tahun 1446H.

Awang Haji Mohd. Albi dalam ucapannya antara lain berkata, MABIMS merupakan satu wacana kerjasama yang kukuh terutama dalam menyampaikan perkhidmatan agama di rantau

MABIMS, iaitu NBD, Republik Indonesia, Malaysia dan Republik Singapura.

Jika dilihat pada pencapaian setiap Negara Anggota MABIMS yang kesemuanya menyandang johan dalam musabaqah sejak ia dilaksanakan pada 2009 sehingga sekarang, ia setentunya mencerminkan keberkesanan sistem pendidikan Islam di setiap negara dan boleh dilihat sebagai sebuah mekanisme untuk menilai tahap pendidikan tahfiz serta pemahaman Islam di rantau MABIMS.

Majlis ditangguhkan dan disambung pada hari kedua, iaitu pada Sabtu, 15 Mac 2025 bagi musabaqah Kategori Menghafaz 30 Juzuk Al-Quran Berserta Pemahaman Surah Al-Hujurat.

Tazkirah 'Keistimewaan Khatam Al-Quran' serikan Majlis Bertadurus

YANG Berhormat Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan hadir pada Majlis Bertadurus Malam-malam Bulan Ramadan bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi (atas dan atas kanan).

Oleh : Hajah Siti Zuraiha Haji Awang Sulaiman
Foto : Haji Ariffin Mohd. Noor / Morshidi

BANDAR SERI BEGAWAN, Jumaat, 14 Mac. - Majlis Bertadurus Malam-malam Bulan Ramadan bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi diteruskan lagi bagi malam ke-13 di Surau, Istana Nurul Iman.

Hadir pada majlis tersebut ialah Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Haji Awang Nazmi bin Haji Awang Mohamad.

Majlis dimulakan dengan menunaikan Sembahyang Fardu Isyak Berjemaah diimamkan oleh Yang Dimuliakan Begawan Pehin

Khatib Dato Paduka Haji Suhaili bin Haji Metali Al-Hafiz diikuti dengan Sembahyang Sunat Tarawih Berjemaah diimamkan oleh Awang Mohd. Hashim bin Haji Abdullah manakala doa dibacakan oleh Yang Dimuliakan Begawan Pehin Khatib Dato Paduka Haji Suhaili.

Majlis turut diserikan dengan tazkirah bertajuk 'Keistimewaan Khatam Al-Quran' yang disampaikan oleh Penolong Pengarah Pusat Da'wah Islamiah (PDI), Awang Haji Ahmad Abdussalam bin Haji Abdul Rahman bagi jemaah lelaki.

Sementara itu, di surau berasingan bagi jemaah perempuan, tazkirah disampaikan oleh Pegawai Pelajaran Ugama, PDI, Datin Dr. Hajah Rohanita binti Haji Yaakub.

Kemudian majlis disusuli dengan bacaan Tadurus Al-Quran dan diakhiri dengan bacaan Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam. Turut hadir pada majlis berkenaan ialah 800 orang terdiri daripada Setiausaha-setiausaha Tetap di Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan (KKBS) pegawai dan kakitangan dari KKBS dan pegawai serta guru agama dari Jabatan Pengajian Islam dan jemputan khas.

NASIHAT BERBELANJA DALAM TALIAN

Fikir sebelum beli

"boleh percaya kan tu?"

"mun barang inda sampai, kana mulihkan usunku kan ni?"

"ok kan tu? selamat kah jual bali cemani ani?"

"iawah? banar kan tawarannya ani?"

Jadi pengguna yang bertanggungjawab

- ☒ Semak ulasan terlebih dahulu, beli dari sumber yang dipercayai.
- ☒ Dapatkan resit rasmi.
- ☒ Fahami polisi bayaran balik dan jaminan.
- ☒ Jika ragu, elakkan berurusan dengan mereka.

Perintah Pelindungan Pengguna (Perdagangan Wajar) dikenakan ke atas transaksi Perniagaan-ke-Pengguna

RAPTAI NUZUL AL-QURAN BERJALAN LANCAR

YANG Berhormat Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Menteri Pertahanan II, Yang Berhormat Menteri di JPM dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II, Yang Berhormat Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan semasa hadir menyaksikan raptai Majlis Sambutan Nuzul Al-Quran Peringkat Negara Tahun 1446 Hijrah (atas), manakala gambar kanan, sekitar raptai yang diadakan di Dewan Plenary, Pusat Persidangan Antarabangsa, Berakas.

Oleh : Nurhamiza Haji Roslan
Foto : Mohamad Azmi Haji Awang Damit

BANDAR SERI BEGAWAN, Jumaat, 14 Mac. - Majlis Sambutan Nuzul Al-Quran Peringkat Negara Tahun 1446 Hijrah akan diadakan pada Isnin malam Selasa, 17 Ramadan 1446 Hijrah bersamaan 17 Mac 2025 Masihi bertempat di Dewan Plenary, Pusat Persidangan Antarabangsa, Berakas, pukul 9.00 malam.

Dalam memastikan kelancaran sambutan itu nanti, telah diadakan latihan penuh majlis tersebut bertempat di Dewan Plenary, Pusat

Persidangan Antarabangsa, Berakas, di sini.

Hadir bagi menyaksikan latihan tersebut ialah Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Berhormat Pehin Udana Khatib Dato Paduka Seri Setia Ustaz Haji Awang Badaruddin bin Pengarah Dato Paduka Haji Awang Othman, selaku Pengerusi Jawatankuasa Tertinggi Sambutan Hari-hari Kebesaran Islam Tahun 1446 Hijrah.

Turut hadir, Menteri di Jabatan

Perdana Menteri (JPM) dan Menteri Pertahanan II, Yang Berhormat Pehin Datu Lailaraja Mejar Jeneral (B) Dato Paduka Seri Haji Halbi bin Haji Mohd. Yussof; Menteri di JPM dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohd. Amin Liew bin Abdullah; Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin bersama dengan Timbalan Menteri (Urustadbir Perkhidmatan Awam) di JPM, Yang Mulia Dato Seri Paduka

Awang Mohammed Riza bin Dato Paduka Haji Mohammed Yunos; Timbalan Menteri (Keselamatan dan Undang-Undang) di JPM, Yang Mulia Dato Seri Paduka Awang Haji Sufian bin Haji Sabtu dan Timbalan Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Mulia Pengiran Dato Seri Paduka Haji Mohammad Tashim bin Pengiran Haji Hassan.

Tema bagi Majlis Sambutan Nuzul Al-Quran Peringkat Negara Tahun 1446H ialah 'Akal Sehat Dengan Al-Quran'. Majlis tahun ini dikendalikan bersama oleh Kementerian Hal Ehwal Ugama, JPM, Kementerian

Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan, Pusat Pengajian dan Penyebaran Al-Quran MABIMS dan Imagine Sdn. Bhd.

Antara pengisian acara ialah pemakluman keputusan Musabaqah Menghafaz Al-Quran Berserta Pemahamannya Peringkat Akhir Kebangsaan Tahun 1446H dan keputusan Musabaqah Menghafaz Al-Quran Berserta Pemahamannya Peringkat Negara Anggota MABIMS Tahun 1446H.

Majlis akan diserikan dengan persembahan peserta terbaik bagi setiap kategori.

Kementerian Pertahanan bertahlil di Kubah Makam Diraja

Oleh : Pg. Syi'aruddin Pg. Daudin
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said

BANDAR SERI BEGAWAN, Jumaat, 14 Mac. - Kementerian Pertahanan mengadakan Majlis Bacaan Surah Yaa Siin dan Tahlil yang diadakan pagi tadi di Kubah Makam Diraja, Jalan Tutong.

Majlis berkenaan adalah bagi Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien ibni Al-Marhum Sultan Muhammad Jamalul Alam,

YANG Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan II mengetuai rombongan pada Majlis Bacaan Surah Yaa Siin dan Tahlil yang diadakan di Kubah Makam Diraja, Jalan Tutong (kiri), manakala gambar bawah, sebahagian yang hadir pada majlis tersebut.

Al-Marhumah Duli Raja Isteri Pengiran Anak Damit binti Al-Marhum Pengiran Bendahara Pengiran Anak Abdul Rahman dan Al-Marhum Duli Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda Haji 'Abdul 'Azim ibni Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanah Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah.

Hadir mengetuai rombongan ialah Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan II, Yang Berhormat Pehin Datu Lailaraja Mejar Jeneral (B) Dato Paduka Seri Haji Halbi bin Haji Mohd. Yussof.

Bacaan Surah Yaa Siin dan Tahlil telah dipimpin oleh Pemangku Pengarah Jabatanarah Agama Angkatan Bersenjata Diraja Brunei (ABDB) (JAMA'AT), Leftenan Kolonel Abdul Mujib bin Haji Japar, diikuti dengan bacaan Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam.

Acara keagamaan ini merupakan sebahagian daripada Program Ihya Ramadhan yang dikendalikan setiap tahun oleh JAMA'AT bagi mengimarahkan lagi bulan Ramadhan yang penuh keberkatan.

Juga hadir, Pemerintah ABDB, Mejar Jeneral Dato Paduka Seri Haji Muhammad Haszaimi bin Bol Hassan; Setiausaha Tetap Kementerian Pertahanan, Brigedier Jeneral (B) Dato Seri Pahlawan Haji Alirupendi bin Haji Perudin serta Ahli-ahli Jawatankuasa Eksekutif ABDB, pegawai dan anggota daripada Kementerian Pertahanan.

CKD ANCAMAN BESAR TERHADAP KESIHATAN GLOBAL

ARE YOUR KIDNEYS OK?
Detect early, protect kidney health

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Penyakit buah pinggang kronik (CKD) merupakan ancaman besar terhadap kesihatan global, yang kini menjejaskan lebih daripada 850 juta orang di seluruh dunia. Jika tidak dikesan dan dirawat dengan segera, penyakit ini boleh menyebabkan kerosakan teruk pada buah pinggang, sehingga mencapai peringkat akhir di mana fungsi buah pinggang gagal sepenuhnya.

Dalam keadaan ini, buah pinggang tidak lagi mampu menapis sisa dan cecair dalam badan, yang boleh mengakibatkan komplikasi serius dan

meningkatkan risiko kematian pramatang.

Perkara itu telah dikongsikan oleh Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar dalam perutusan sempena Sambutan Hari Buah Pinggang Sedunia 2025.

Yang Berhormat Menteri Kesihatan seterusnya menjelaskan, penyakit buah pinggang kronik merupakan penyebab kematian kelapan tertinggi di dunia, menyebabkan lebih daripada 3.1 juta kematian pada tahun 2019. Jika tidak ada tindakan segera, penyakit ini dijangka akan menjadi penyebab

Siaran Akhbar dan Infografik : Kementerian Kesihatan

kematian kelima utama menjelang tahun 2040.

"Negara Brunei Darussalam merupakan antara negara dengan kadar pesakit buah pinggang peringkat akhir tertinggi di dunia, yang juga dikenali sebagai penyakit kerosakan buah pinggang yang kekal atau 'End Stage Kidney Disease'.

Keadaan ini semakin membimbangkan dengan peningkatan jumlah pesakit buah pinggang peringkat akhir setiap tahun. Pendaftaran Dialisis dan Pemindahan Buah Pinggang Brunei Darussalam merekodkan seramai 1,082 individu menghadapi penyakit buah pinggang peringkat akhir pada tahun 2024, yang mana ia menunjukkan peningkatan sebanyak 6.2 peratus berbanding dengan tahun 2023," tegas Yang Berhormat.

Selain itu ujar Yang Berhormat, secara purata, dalam tempoh tiga tahun terakhir (2022 hingga 2024), sebanyak 180 pesakit buah pinggang peringkat akhir dilaporkan meninggal dunia setiap tahun. Penyakit buah pinggang bukan hanya satu masalah perubatan, tetapi juga isu sosial yang memberi kesan kepada keluarga, ekonomi dan kualiti hidup.

Oleh itu, katanya lagi, adalah

amat penting untuk kita semua memberi perhatian serius terhadap penjagaan kesihatan buah pinggang kita. Pada tahun ini, kita menyambut Hari Buah Pinggang Sedunia pada 13 Mac 2025 dengan tema 'Adakah Buah Pinggang Awda Sihat? Pengesanan Awal, Melindungi Kesihatan Buah Pinggang'. Ini adalah peluang untuk kita semua meningkatkan kesedaran mengenai kepentingan menjaga kesihatan buah pinggang serta mengenali tanda-tanda awal penyakit buah pinggang. Melalui pengesanan awal, amalan gaya hidup sihat dan pengurusan penyakit kronik seperti diabetes dan tekanan darah tinggi, insyaaAllah kita dapat mencegah kesan buruk penyakit ini dan memperbaiki kualiti hidup kita.

Yang Berhormat menekankan pencegahan penyakit buah pinggang dalam konteks perubatan memang melibatkan tiga tahap yang penting iaitu Pencegahan Utama yang mana tahap ini bertujuan untuk mengurangkan risiko penyakit buah pinggang melalui pengurusan masalah kesihatan asas yang boleh menyebabkan penyakit buah pinggang. Langkah-langkah seperti mengawal tekanan darah tinggi,

mengurus diabetes dan mengekalkan berat badan yang sihat memainkan peranan penting dalam mencegah penyakit buah pinggang.

Pencegahan Sekunder ujarinya, yang mana pada tahap ini, pencegahan bertujuan untuk memperlambatkan perkembangan penyakit buah pinggang yang telah dikesan, serta mengurangkan risiko komplikasi. Ini termasuk pengurusan yang lebih aktif untuk individu yang telah menunjukkan tanda-tanda awal kerosakan buah pinggang melalui rawatan ubat-ubatan, pemantauan yang ketat, dan perubahan gaya hidup yang sihat.

Pencegahan Tertiri yang mana di peringkat ini katanya, individu yang mengalami kegagalan buah pinggang memerlukan rawatan seperti dialisis atau pemindahan buah pinggang untuk menggantikan fungsi buah pinggang yang rosak. Di samping itu, vaksinasi dan langkah-langkah pencegahan lain diperlukan untuk mengelakkan komplikasi lebih lanjut seperti jangkitan dan penyakit lain yang berkaitan dengan kegagalan buah pinggang. Keberkesanan pencegahan pada setiap tahap bergantung kepada pengesanan awal dan pengurusan yang betul bagi mereka yang berisiko atau sudah mengalami kerosakan buah pinggang.

Ambil langkah proaktif cegah penyakit buah pinggang

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Di Negara Brunei Darussalam, terapi penggantian buah pinggang seperti rawatan dialisis dan pemindahan buah pinggang dapat diakses oleh rakyat secara percuma.

Walau bagaimanapun, tumpuan utama harus diberikan kepada pengesanan awal penyakit buah pinggang. Rawatan yang paling berkesan perlu dilaksanakan pada peringkat awal untuk mencegah perkembangan penyakit buah pinggang dan komplikasi yang berkaitan. Strategi pengesanan awal ini juga boleh mengurangkan risiko penyakit kardiovaskular dan kegagalan buah pinggang.

Penyakit buah pinggang, walaupun pada peringkat awal, boleh memberi impak buruk kepada sistem tubuh yang lain, termasuk sistem mental, dan meningkatkan risiko demensia. Di kalangan kanak-kanak, penyakit buah pinggang boleh menjejaskan pertumbuhan serta perkembangan mental, yang seterusnya memberi kesan kepada kualiti hidup dan kesihatan sepanjang hayat.

Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar menyatakan perkara tersebut dalam perutusan sempena Sambutan Hari Buah Pinggang Sedunia 2025.

Yang Berhormat seterusnya menyatakan, Kementerian Kesihatan, melalui projek jerayawara Jabatan Perkhidmatan Renal yang diadakan setiap tahun sempena Hari Buah Pinggang Sedunia, telah mengambil langkah proaktif untuk meningkatkan kesedaran mengenai penyakit buah pinggang kronik dan komplikasinya. Salah satu langkah utama adalah melaksanakan saringan kesihatan dalam kalangan masyarakat, termasuk ujian air kencing, terutama bagi individu yang berisiko tinggi menghidap penyakit buah pinggang.

Penyakit diabetes dan hipertensi

adalah dua faktor risiko utama bagi penyakit buah pinggang, bukan sahaja di Brunei Darussalam tetapi di seluruh dunia. Di Brunei Darussalam, diabetes terus menjadi penyebab utama bagi penyakit buah pinggang tahap akhir, menyumbang sebanyak 74 peratus daripada keseluruhan kes.

Oleh itu, katanya, amat penting untuk memantau tekanan darah dan mengamalkan kawalan gula darah sejak peringkat awal. Selain itu, obesiti juga secara tidak langsung dikaitkan dengan penyakit buah pinggang.

"Saringan kesihatan adalah tidak terhad kepada individu yang menghidap penyakit diabetes atau hipertensi sahaja, ia juga merangkumi individu yang mempunyai sejarah keluarga yang menghidap penyakit buah pinggang, pernah mengalami kecederaan buah pinggang yang akut, berusia lanjut, menghidap penyakit jantung, mempunyai penyakit buah pinggang berkaitan dengan kehamilan, menghidap penyakit autoimun, dilahirkan dengan berat badan rendah dan mempunyai batu karang di buah pinggang.

Kementerian Kesihatan mempraktikkan langkah-langkah pencegahan terhadap penyakit buah pinggang melalui kemajuan terapeutik terkini, termasuk penggunaan ubat-ubatan yang dapat membantu mencegah atau menanggukkan perkembangan penyakit serta mengurangkan komplikasi yang timbul. Rawatan ini juga bertujuan untuk memperlambatkan kemerosotan fungsi buah pinggang, sekali gus meningkatkan kualiti dan kuantiti hidup bagi mereka yang menghidap penyakit buah pinggang," jelas Yang Berhormat.

Yang Berhormat menambah, masyarakat sendiri boleh mengambil langkah proaktif untuk mencegah penyakit buah pinggang dengan melaksanakan perkara-perkara berikut iaitu menjaga pengambilan air yang mencukupi, melakukan senaman

atau aktiviti fizikal setiap hari, memantau tekanan darah dan paras gula dalam darah, menghindari penggunaan nikotin, mengelakkan pengambilan ubat penahan sakit atau herba yang boleh merosakkan fungsi buah pinggang, dan menjalani saringan pemeriksaan kesihatan badan.

Penyakit buah pinggang menurutnya, merupakan salah satu penyakit tidak berjangkit yang sering digelar sebagai *silent killer* kerana ia jarang menunjukkan gejala pada peringkat awal. Ramai beranggapan bahawa penyakit ini hanya menyerang golongan warga tua, sedangkan hakikatnya ia boleh berlaku kepada sesiapa sahaja, termasuk anak damit dan remaja.

Oleh itu tegasnya, kesedaran terhadap faktor risiko seperti diabetes, hipertensi, dan obesiti, serta kepentingan mengamalkan gaya hidup sihat dan mematuhi strategi rawatan yang disarankan, amatlah digalakkan. Langkah-langkah ini terbukti memberikan manfaat yang ketara, terutama apabila dimulakan sejak awal dan dikekalkan secara konsisten.

"Syukur Alhamdulillah, perkhidmatan kesihatan di negara ini dapat diakses oleh semua rakyat dan penduduk. Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam menyediakan pelbagai rawatan dan ubat-ubatan secara percuma. Rawatan yang ditawarkan merangkumi penggunaan ubat-ubatan tablet dan suntikan baharu yang terbukti berkesan dalam memperlambatkan perkembangan penyakit buah pinggang kronik. Tambahan pula, pelbagai saringan kesihatan juga dijalankan oleh pelbagai perkhidmatan kesihatan secara percuma," ujar Yang Berhormat.

Salah satu inisiatif terkini yang diperkenalkan oleh Kementerian Kesihatan jelasnya, adalah

penggunaan temu janji dan persidangan video (*video conferencing*) melalui BruHealth. Inisiatif ini bertujuan untuk memudahkan pesakit berjumpa dengan doktor dan menjalani pemeriksaan kesihatan secara jarak jauh.

Oleh itu, tambahnya lagi, ambillah peluang keemasan ini untuk menjalani pemeriksaan kesihatan dan mengetahui tahap kesihatan awda. Usaha pencegahan serta pengesanan awal penyakit buah pinggang

hanya akan berjaya dengan kesedaran, sokongan dan komitmen daripada semua pihak anggota kesihatan, pesakit serta keluarga mereka. Dengan tindakan yang proaktif dan langkah berjaga-jaga yang diambil secara berterusan, kita dapat bersama-sama membentuk masyarakat yang lebih sihat dan sejahtera. Marilah kita berganding bahu dalam merealisasikan visi negara 'Bersama ke Arah Warga Sihat' demi kesejahteraan generasi kini dan akan datang.

JPMC ANJUR MAJLIS KHATAM AL-QURAN

Oleh : Saerah Haji Abdul Ghani
Foto : Dk. Nur Hafilah Pg. Osman

JERUDONG, Jumaat, 14 Mac. - Jerudong Park Medical Centre (JPMC) dengan kerjasama Gleneagles JPMC menganjurkan Majlis Khatam Al-Quran bersempena Bulan Suci Ramadan 1446 Hijrah / 2025 Masihi berlangsung di Masjid Al-Ameerah Al-Hajjah Maryam, petang tadi.

Hadir selaku tetamu kehormat ialah Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar yang juga merupakan Pengerusi Lembaga Pengarah dan Pengarah Eksekutif JPMC serta

Ahli Lembaga Pengarah Gleneagles JPMC.

Juga hadir, Ketua Pegawai Operasi Gleneagles JPMC, Awang Izzul Hamzi bin Haji Jomari, Pengurusan Kanan dan kakitangan JPMC serta Gleneagles JPMC, Pemangku Ketua Kampung Jerudong 'B' dan Ahli-ahli Takmir Masjid Al-Ameerah Al-Hajjah Maryam.

Acara dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah yang dipimpin oleh tetamu kehormat, diikuti dengan bacaan surah lazim, takhtim, tahlil dan doa. Majlis

YANG Berhormat Menteri Kesihatan yang juga merupakan Pengerusi Lembaga Pengarah dan Pengarah Eksekutif JPMC serta Ahli Lembaga Pengarah Gleneagles JPMC hadir selaku tetamu kehormat pada Majlis Khatam Al-Quran bersempena Bulan Suci Ramadan 1446 Hijrah / 2025 Masihi berlangsung di Masjid Al-Ameerah Al-Hajjah Maryam (atas). Manakala gambar atas kiri, Yang Berhormat menyampaikan sumbangan kepada penerima.

Khatam Al-Quran diakhiri dengan Dikir Marhaban dan Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam.

Seperti tahun-tahun yang lalu, JPMC dan Gleneagles JPMC turut memberi sumbangan kepada golongan yang kurang bernasib baik dengan menyampaikan sumbangan kepada 31 anak yatim daripada kalangan keluarga

kakitangan JPMC dan komuniti Kampung Jerudong.

Sumbangan tersebut termasuk wang tunai yang bertujuan untuk meringankan persiapan mereka menjelang Hari Raya Aidilfitri dan memberikan kegembiraan dalam menyambut perayaan itu nanti.

Majlis Khatam Al-Quran menandakan selesainya pembacaan Al-Quran sekali gus

sama-sama menghayati perpaduan, iman dan kemurahan hati di sepanjang bulan suci Ramadan.

Acara tahunan ini menekankan komitmen JPMC dan Gleneagles JPMC dalam mengeratkan lagi hubungan melalui ajaran Al-Quran sambil memperkukuhkan perpaduan dan sokongan dalam komuniti.

Memperkukuh kepakaran, meningkatkan pemahaman terhadap teknologi, transformasi digital

Siaran Akhbar dan Foto : Pasukan Polis Diraja Brunei

GADONG, Khamis, 13 Mac. - Pasukan Polis Diraja Brunei (PPDB) dengan kerjasama Institut Kepimpinan, Inovasi dan Kemajuan (ILIA), Universiti Brunei Darussalam (UBD) telah mengadakan Majlis Penutup dan Penyampaian Sijil bagi Program Pembangunan Eksekutif Pengurusan Pertengahan (EDPMO) PPDB Kali Ke-4/2024 hari ini bertempat di Auditorium, Ibu Pejabat Polis Gadong.

Program berkenaan telah disertai oleh 15 pegawai kanan dari PPDB serta lima pegawai kanan dari agensi penguatkuasaan undang-undang, iaitu Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan (JIPK), Jabatan Keselamatan Dalam Negeri (JKDN), Jabatan Kastam dan Eksais Diraja (JKED), Biro Kawalan Narkotik (BKN) dan Bahagian Penguatkuasaan Ugama (BPU), Bahagian Penguatkuasaan Syariah, Kementerian Hal Ehwal Ugama.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis, Pemangku Pesuruhjaya Polis PPDB, Dato Seri Pahlawan Awang Sulaiman bin Alidin.

Turut hadir pada majlis berkenaan ialah Penolong Naib Canselor (Pendidikan), UBD, Profesor Madya Pengiran Dr. Mohd. Iskandar bin Pengiran Haji Petra serta pengarah dan wakil-wakil pengarah / pengawal daripada agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang yang terlibat.

Penyelaras Program EDPMO PPDB Kali Ke-4, Awang Emil Zahrin bin Haji Ali, dalam ucapannya menekankan bahawa program yang berlangsung selama sembilan minggu bermula 19 Ogos hingga 18 Oktober 2024 berkenaan

berpeluang mendalami peranan komunikasi strategik dalam menangani krisis, serta menghayati kepentingan etika, integriti, akauntabiliti dan tadbir urus Islam sebagai panduan dalam membuat keputusan yang mampan.

Modul-modul yang diterapkan dalam program berkenaan telah memperluaskan perspektif peserta terhadap isu-isu kritikal di peringkat serantau dan global yang turut memberi impak kepada keselamatan negara.

PEMANGKU Pesuruhjaya Polis Pasukan Polis Diraja Brunei (PPDB) hadir selaku tetamu kehormat pada Majlis Penutup dan Penyampaian Sijil bagi Program Pembangunan Eksekutif Pengurusan Pertengahan (EDPMO) PPDB Kali Ke-4/2024 (kanan dan bawah).

دعاء مموهن كقد الله سقاي ترسلامة درقذ بلاء دان سكل جنيس قياكيت

DOA MEMOHON KEPADA ALLAH SUPAYA TERSELAMAT DARIPADA BALAH DAN SEGALA JENIS PENYAKIT

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿3 كالي﴾.

نَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿3 كالي﴾.

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿3 كالي﴾.

بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

بِسْمِ اللَّهِ عَلَى دِينِنَا وَأَنْفُسِنَا.

بِسْمِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِنَا وَأَمْوَالِنَا.

بِسْمِ اللَّهِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ أَعْطَانَا رَبُّنَا.

بِسْمِ اللَّهِ خَيْرِ الْأَسْمَاءِ. بِسْمِ اللَّهِ رَبِّ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ. بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ دَاءٌ. بِسْمِ اللَّهِ أَفْتَتَحْنَا وَبِاللَّهِ اخْتَتَمْنَا وَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا. تَحَصَّنَا بِذِي الْعِزَّةِ وَالْجَبُوتِ. وَأَعْتَصَمْنَا بِرَبِّ الْمَلَكُوتِ وَتَوَكَّلْنَا عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ.

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَعُوْذُبِكَ مِنَ الْبَرَصِ، وَالْجُنُوْنِ، وَالْجَذَامِ، وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ.

اَللّٰهُمَّ اَصْرِفْ عَنَّا وَعَنْ سُلْطَانِنَا وَبِلَادِنَا وَجَمِيْعِ الْمُسْلِمِيْنَ فِي كُلِّ مَكَانٍ الْبَلَاءَ وَالْوَبَاءَ وَالطَّعْنَ وَالطَّاعُونَ وَسَائِرَ الْأَمْرَاضِ وَقَنَا شَرَّ الرَّدَى بِطُفِكَ يَا لَطِيفُ يَا حَبِيْرُ اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿3 كالي﴾.

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

TERJEMAHAN DOA-DOA MEMOHON KEPADA ALLAH SUPAYA TERSELAMAT DARIPADA BALAH DAN SEGALA JENIS PENYAKIT

Dengan nama Allah Yang Maha Pengasih lagi Maha Penyayang.

Segala puji bagi Allah Tuhan semesta alam, selawat dan salam ke atas junjungan kami Nabi Muhammad shallallahu 'alaihi wassalam dan ke atas keluarga Baginda dan sahabat-sahabat baginda sekalian.

Sesungguhnya tiada Tuhan (yang dapat menolong) melainkan Engkau Ya Allah! Maha Suci Engkau (daripada melakukan aniaya). Sesungguhnya aku adalah dari orang-orang yang menganiaya diri sendiri. (3x)

Kami berindung dengan (kebesaran) kalimah-kalimah Allah yang sempurna dari segala kejahatan yang ada. (3x)

Dengan nama Allah yang tidak memberi mudarat bersama nama-Nya apa yang ada di bumi dan jua di langit, dan Dia Maha Mendengar lagi Maha Mengetahui. (3x)

Dengan nama Allah dan segala puji hanya bagi Allah, Muhammad pesuruh Allah, (kami) tiada upaya melainkan dengan (pertolongan) Allah.

Dengan nama Allah (kami bermohon bagi keselamatan) ke atas agama kami dan diri kami. Dengan nama Allah (kami bermohon bagi keselamatan) ahli-ahli kami dan harta benda kami. Dengan nama Allah (kami bermohon bagi keselamatan) ke atas setiap sesuatu yang Allah berikan kepada kami. Dengan nama Allah sebaik-baik nama. Dengan nama Allah Tuhan (bagi sekalian makhluk) di bumi dan di langit. Dengan nama Allah yang tidak memberi bahaya sebarang penyakit bersama nama-Nya. Dengan nama Allah kami memulakan (segala sesuatu) dan dengan (nama) Allah kami mengakhiri (segala sesuatu) dan kepada Allah kami berserah.

Kami memelihara diri kami dengan (Allah) Yang Mempunyai Kekuatan dan Kekuasaan. Dan kami berpegang dengan Tuhan Yang Memiliki Kekuasaan, dan kami berserah pada (Allah) Yang Sentiasa Hidup, Yang Tidak Mati.

Ya Allah, Ya Tuhan kami, sesungguhnya kami berindung kepada-Mu dari penyakit sopak, gila dan kusta serta dari seburuk-buruk penyakit.

Ya Allah, Ya Tuhan kami, lindungilah kami, dan pemerintah kami dan negara kami serta seluruh orang-orang Islam di setiap pelusuk tempat daripada bala' bencana, wabak, ancaman, penyakit taun dan segala jenis penyakit dan lindungilah kami dari kebinasaan dengan belas kasih-Mu wahai Yang Maha Lembut tadbirnya (serta melimpah-limpah kebaikan dan belas kasihan-Nya) wahai yang Maha Meliputi segala Yang tersembunyi, sesungguhnya Engkau Maha Berkuasa atas tiap-tiap sesuatu (3x).

Dan Engkau (Allah) cucurilah dengan sepenuh rahmat ke atas junjungan kami Nabi Muhammad dan ke atas ahli-ahli keluarga baginda dan seluruh sahabat baginda. Dan segala puji hanya bagi Allah Tuhan Pentadbir seluruh alam.

AYAT KURSI, SELAWAT, ZIKIR-ZIKIR AMALAN HARIAN

اية الكرسي

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ لَا تَاْخُذُهٗ
سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ لَّمَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا
فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِى يَشْفَعُ عِنْدَهٗ
اِلَّا بِاِذْنِهٖ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖ اِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهٗ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضُ وَلَا يَـُٔوْدُهٗ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيْمُ ﴿٢٥٥﴾

Peringatan :

Ayat ini dibaca bagi menolak bala, dalam kesusahan, dalam kesempitan rezeki, keadaan cuaca yang memberi takut atau apa jua keadaan yang menakutkan. Jika keadaan-keadaan ini berlaku, maka hendaklah diulang bacaan pada ayat 70 kali. Hingga keadaan hilang menjadi baik dan sempurna).

(صلوات تفرجية)

اَللّٰهُمَّ صَلِّ صَلَاةً كَامِلَةً وَسَلِّمْ سَلَامًا تَامًا عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
الَّذِى تَخَلَّلَ بِهٖ الْعُقَدُ، وَتَنَفَّرَجَ بِهٖ الْكُرْبُ، وَتَقَضٰى بِهٖ
الْحَوَائِجُ، وَتُنَالُ بِهٖ الرِّغَايِبُ وَحُسُنُ الْخَوَاتِمِ، وَيُسْتَسْقٰى
الْعَمَامُ بِوَجْهِهٖ الْكَرِيْمِ، وَعَلٰى اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ فِى كُلِّ لَمَحَةٍ
وَنَفْسٍ بِعَدَدِ كُلِّ مَعْلُوْمٍ لَّكَ.

Maksudnya :

Wahai Tuhan Kami! Limpahkanlah rahmat dan nikmat yang sempurna dan kesejahteraan yang cukup ke atas penghulu kami Nabi Muhammad yang dengan berkatnya semoga akan terhapuslah segala kesusahan serta tertunailah segala hajat, juga akan tercapailah segala maksud dan kesudahan umur yang baik (mati di dalam keadaan aman), dan terkabullah cucuran air hujan rahmat dengan berkat peribadinya yang mulia. Dan ke atas semua keluarganya serta para sahabatnya pada setiap kerdipan mata dan hembusan nafas, maka semoga Engkau limpahkan dengan cucuran rahmat kesejahteraan serta keselamatan yang cukup sempurna).

Penerangannya :

Selawat ini amat luas rahsianya, dapat melapangkan segala kesukaran sesiapa yang membacanya setiap kali lepas sembahyang fardu atau tiap-tiap hari.

سَيِّدُ الْاِسْتِغْفَارِ

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّىْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ، خَلَقْتَنِىْ وَاَنَا عَبْدُكَ،
وَاَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، اَعُوْذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ مَا صَنَعْتُ، اَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَاَبُوْءُ بِذَنْبِيْ،
فَاَغْفِرْ لِيْ فَاِنَّهٗ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ.

Maksudnya :

"Ya Allah! Engkaulah Tuhanku. Tiada tuhan yang sebenar selain Engkau. Engkau telah menciptakan ku, dan aku hamba-Mu. Aku berada dalam ikatan janji-Mu menurut kemampuanku. Aku berlindung dengan-Mu daripada kejahatan yang ku lakukan. Aku sedari nikmat-Mu kepadaku. Dan aku sedari akan dosa-dosaku. Maka ampunilah aku. Sesungguhnya tiada yang dapat mengampunkan dosa kecuali Engkau".

Fadilatnya :

Jika pada siang hari seseorang membaca doa ini dengan keteguhan iman dan meninggal dunia sebelum matahari turun, maka ia akan menjadi penghuni syurga. Dan jika seseorang membaca doa ini pada malam hari dengan keteguhan iman dan meninggal dunia sebelum pagi tiba, maka ia akan menjadi penghuni syurga.

ذكر بچاءن یغ ممباوا کبراونتوغن ساعت بسر کقد قععملن (تولق بلاء)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ (3)

(Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang, dan tiada daya upaya serta kekuatan (kuasa) melainkan bagi Allah Yang Maha Tinggi Lagi Maha Agung jua).

Penerangan :

Menurut hadis, barang siapa mengalami kesusahan atau dalam keadaan sukar, maka bacalah zikir ini, nescaya Allah dengan kuasa-Nya akan melepaskan orang itu daripada apa jua bentuk kesusahan atau bencana yang dialaminya.

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الْعَظِيْمِ (2)

(Aku memohon ampun kepada Allah Yang Maha Agung).

Penerangan :

Bacaan ini diamalkan sendiri oleh Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam sebanyak 100 kali pada setiap hari, keutamaannya menghapus dosa, menutup aib, menyampaikan hajat dan berkat harta benda. Menurut satu riwayat hadis, sesiapa yang membiasakan membacanya, maka Allah akan memberinya jalan keluar daripada setiap dukacita, daripada kesempitan dan kesusahan juga mengurniakkannya rezeki daripada sumber yang dia sendiri tidak menyedari.

حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ (1)

(Memadailah Allah untuk menolong kami dan Dialah yang sebaik-baik pelindung).

Penerangan :

Ini adalah ayat Al-Quran, Surah Ali 'Imran, ayat 173, Menurut hadis, jika seseorang mengalami atau menghadapi perkara-perkara besar yang sangat sukar, maka bacalah zikir ini. Elok dibaca 100 kali atau lebih.

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ (5)

(Wahai Tuhan Yang Maha Hidup Lagi Maha Berdiri Sendiri, dengan rahmat-Mu jua, tolonglah aku / bantulah aku!).

Penerangan :

Ini adalah zikir hebat, Barang siapa yang membacanya pagi dan petang, seolah-olah dia memohonkan semua kebaikan dunia dan akhirat dan sekali gus mengharap pertolongan Allah dalam apa jua perkara yang dimahuinnya. Di dalam sebuah riwayat, Nabi Sallallahu Alaihi Wasallam telah berwasiat (berpesan) kepada puteri Baginda, Fatimah Az-Zahra' supaya membaca zikir ini pagi dan petang.

وَأُفَوِّضُ اَمْرِيْ اِلَى اللّٰهِ (4)

(Dan aku menyerahkan urusanku (hanya) kepada Allah jua).

Penerangan :

Ini adalah ayat Al-Quran, Surah Ghafir, ayat 44. Zikir ini diamalkan bagi menggagalkan daripada segala musibah berlaku. Malah binatang buas, seperti singa yang dirancang untuk memangsakan seseorang, didapati enggan bertindak untuk mencederakan orang itu, berkat membaca doa ini.

MEMPERKUKUH KESEDARAN TERHADAP KEPENTINGAN NILAI ISLAM

Oleh : Aimi Sani

Foto : Muhammad Asri Haji Awang Abas

TEMBURONG, Rabu, 12 Mac. - Kementerian Kesihatan hari ini mengadakan Majlis Bertadarus Al-Quran (bacaan Juzuk 23) yang diselenggarakan dengan bacaan Tahlil dan Doa Arwah, Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam, Sembahyang Fardu Asar Berjemaah dan penyampaian sumbangan derma kepada

anak-anak yatim sempena bulan Ramadan pada tahun ini.

Majlis yang diadakan di Surau Dhafwatul Ai'sy, Hospital Pengiran Isteri Hajjah Mariam (PIHM), Temburong berkenaan dihadiri oleh Menteri Kesihatan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohammad Isham bin Haji Jaafar selaku tetamu kehormat

YANG Berhormat Menteri Kesihatan hadir selaku tetamu kehormat majlis dan seterusnya menyampaikan sumbangan derma kepada anak yatim (atas dan kiri).

majlis.

Majlis berkenaan diselenggarakan dengan penyampaian sumbangan derma kepada lima anak yatim daripada warga kakitangan Hospital PIHM dan Pejabat Kesihatan, Temburong.

Majlis Bertadarus berkenaan bukan sahaja bertujuan untuk mengeratkan hubungan antara

warga Kementerian Kesihatan dengan warga Hospital PIHM, tetapi ia juga untuk memperkukuh kesedaran terhadap kepentingan nilai-nilai Islam dalam membentuk peribadi yang lebih berdisiplin, ikhlas, dan bertanggungjawab dalam menjalankan amanah serta tugas-tugas yang dijalankan.

Turut hadir pada majlis

berkenaan ialah Setiausaha Tetap Kementerian Kesihatan, Awang Haji Maswadi bin Haji Mohsin; Pemangku Timbalan Setiausaha Tetap (Dasar dan Pengurusan), Pengiran Mohammad Khiruddin bin Pengiran Haji Yusoff; ketua-ketua jabatan berserta pegawai-pegawai dan kakitangan di Kementerian Kesihatan.

Majlis Tadarus di Istana Nurul Iman terus disemarakkan

Oleh : Nooratini Haji Abas

Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said

YANG Berhormat Menteri Pembangunan hadir pada Majlis Bertadarus Malam-malam Bulan Ramadan bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi di Surau, Istana Nurul Iman.

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Majlis Bertadarus Malam-malam Bulan Ramadan bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi diteruskan lagi bagi malam ke-12 di Surau, Istana Nurul Iman.

Hadir pada majlis tersebut ialah Menteri Pembangunan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Muhammad Juanda bin Haji Abdul Rashid.

Majlis dimulakan dengan menunaikan Sembahyang Fardu Isyak Berjemaah yang diimamkan oleh Yang Dimuliakan Begawan Pehin Khatib Dato Paduka Haji Suhaili bin Haji Metali Al-Hafiz dan seterusnya mengerjakan Sembahyang Sunat Tarawih Berjemaah diimamkan oleh Awang Mohammad Aizat bin Haji Ahmad manakala, doa dibacakan oleh Yang Dimuliakan Begawan Pehin Khatib Dato Paduka Haji Suhaili.

Kemudian, majlis juga diserikan dengan tazkirah bertajuk 'Fadilat / Kelebihan Surah Al-Mulk' masing-masing disampaikan oleh Pengiran Haji Jufri bin Pengiran Haji Hidup bagi jemaah lelaki dan bagi jemaah perempuan oleh Penolong Pegawai Perkembangan Ugama, Pusat Da'wah Islamiah, Kementerian Hal Ehwal Ugama, Dayang Siti Noraziah binti Haji Asli.

Majlis diteruskan dengan bacaan Surah Al-Fatihah, disusuli dengan bacaan Tadarus Al-Quran dan kemudian diakhiri dengan bacaan Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam.

Turut hadir pada majlis berkenaan ialah 800 orang terdiri daripada pegawai dan kakitangan dari Kementerian Pembangunan dan pegawai serta guru agama dari Jabatan Pengajian Islam.

ANTARA yang turut hadir menyertai majlis berkenaan.

PELUANG PMKS PAMER PRODUK, PERKHIDMATAN

Oleh : Nurhamiza Haji Roslan
Foto : Dk. Nur Hafilah Pg. Osman

>> Muka 1

Hadir selaku tetamu kehormat pada majlis berkenaan, Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Mohd. Amin Liew bin Abdullah selaku Pengerusi LKEB.

Sebelum itu, majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah dan diteruskan dengan ucapan alu-aluan daripada Ketua Pegawai Eksekutif LKEB, Daniel Leong.

Daniel Leong dalam ucapannya menjelaskan BMF telah menjadi inisiatif utama LKEB melalui Darussalam Enterprise (DARE) sejak 2019. Menurutnya lagi, festival berkenaan adalah lebih daripada sekadar pameran tetapi bertujuan sebagai landasan nasional untuk PMKS mempamerkan produk dan perkhidmatan mereka,

meningkatkan keterlihatan pasaran dan merebut peluang pertumbuhan baharu.

Selain itu katanya lagi, ia juga bertujuan untuk menjadi landasan pelancar untuk perniagaan tempatan berkembang, meneroka potensi eksport, dan meletakkan diri mereka sebagai pesaing kuat dalam pasaran tempatan dan antarabangsa.

"Pada masa yang sama, BMF juga memupuk budaya keusahawanan dengan menggalakkan inovasi, daya saing, dan pertumbuhan perniagaan sambil juga meningkatkan kesedaran tentang sokongan PMKS yang tersedia melalui LKEB dan pelbagai agensi," katanya lagi.

Daniel Leong dalam ucapannya juga mengongsikan sepanjang edisi-edisi lepas, BMF telah menjadi tuan rumah kepada lebih

YANG Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II hadir selaku tetamu kehormat pada Festival Perusahaan, Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) Brunei 2025, Edisi Ramadan (Brunei MSME Festival-BMF).

700 pempamer dan dalam pada itu menjana lebih daripada BND1 juta melalui jualan tempatan dan telah menarik lebih 90,000 pengunjung.

"Ini menunjukkan peranan BMF dalam memacu jualan, meningkatkan keterlihatan dan menggalakkan pertumbuhan untuk perniagaan tempatan.

Tahun ini merupakan edisi BMF ke-5 dan ia akan diadakan selama empat hari semasa bulan Ramadan.

Penyelarasan masa bersesuaian untuk mengadakan festival ialah penting kerana ia akan membolehkan PMKS memaksimumkan jualan mereka di bulan puasa ini," ujarnya lagi.

Festival PMKS Brunei 2025, Edisi Ramadan akan berlangsung selama empat hari dari 13 hingga 16 Mac 2025. Ia bertujuan untuk menjadi landasan perniagaan tempatan mempamerkan produk mereka dan perkhidmatan sambil meningkatkan jualan pada bulan Ramadan.

Selain daripada pameran produk dan perkhidmatan, festival berkenaan juga menampilkan pelbagai aktiviti seperti 'Hosted

Buyer's Programme & Hosted Tour' yang akan menyediakan peluang rangkaian dan padanan perniagaan, acara cabutan bertuah dengan pelbagai hadiah menarik untuk para peserta dan juga pengunjung festival.

Acara BMF telah ditaja oleh pelbagai organisasi dan agensi seperti ThreeG Media Sdn. Bhd. sebagai Penaja Emas dan rakan kongsi digital; Kumpulan Syarikat Perbadanan TAIB dan Hengyi Industries Sdn. Bhd. sebagai Penaja Perak, Imagine Sdn. Bhd. sebagai Rakan Telco Rasmi dan Kumpulan Bank Baiduri, Kristal Media Sdn. Bhd., Cuckoo

International (B) Sdn. Bhd. serta Persatuan Bulan Sabit Merah Negara Brunei Darussalam sebagai rakan kongsi sokongan.

LKEB kekal komited untuk mempromosi dan menyokong perniagaan tempatan dengan menyediakan landasan untuk meningkatkan keterlihatan, memasarkan produk mereka dan meneroka potensi eksport.

Festival PMKS Brunei 2025, Edisi Ramadan tahun ini dijangka akan menarik pemilik perniagaan, wakil kerajaan, penaja acara dan rakan kongsi daripada sektor swasta, memupuk kerjasama dan peluang pertumbuhan.

YANG Berhormat Menteri di JPM dan Menteri Kewangan dan Ekonomi II semasa menyaksikan produk dan perkhidmatan yang dipamerkan.

Bersama bantu tingkatkan stok bekalan darah negara

TARIKH & MASA PENDAFTARAN	TEMPAT
Isnin 17 Mac 2025 8.00 malam hingga 10.00 malam	Tingkat Bawah, Times Square Shopping Centre Anjuran Jolibee Brunei
Rabu 19 Mac 2025 8.00 malam hingga 10.00 malam	Mc Donald's Lambak
Jumaat dan Sabtu 21 & 22 Mac 2025 8.00 malam hingga 10.00 malam	Tingkat 2, Annajat Complex, Beribi Anjuran Persatuan Hokkien Brunei

■ **Siaran Akhbar dan Infografik : Kementerian Kesihatan**

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Kementerian Kesihatan ingin memaklumkan kepada orang ramai bahawa bekalan darah di Pusat Pendermaan Darah dan Tabung-tabung Darah di seluruh negara adalah di tahap yang rendah.

Penderma darah bagi semua kumpulan darah adalah diperlukan dengan segera bagi menampung keperluan pemindahan darah di kesemua hospital di negara ini.

Sehubungan ini, Pusat Pendermaan Darah di Jabatan Perkhidmatan Makmal akan

mengadakan Kempen-kempen Derma Darah. Orang ramai adalah diseru untuk menyertai kempen tersebut dan sekali gus menderma darah bagi sama-sama membantu meningkatkan bekalan stok darah di negara ini.

Kempen-kempen tersebut akan diadakan pada Isnin, 17 Mac 2025 di Tingkat Bawah, Times Square Shopping Centre anjuran Jolibee Brunei bermula pukul 8.00 malam hingga 10.00 malam. Sementara itu, pada Rabu, 19 Mac 2025 bertempat di McDonald's Lambak bermula pukul 8.00 malam hingga 10.00 malam.

Kempen juga diadakan di

Tingkat 2, Annajat Complex, Beribi anjuran Persatuan Hokkien Brunei pada Jumaat dan Ahad, 21 dan 22 Mac 2025 bermula pukul 8.00 malam hingga 10.00 malam.

Orang ramai yang bukan beragama Islam dan tidak berpuasa adalah juga dialu-alukan untuk datang terus ke Pusat Pendermaan Darah di Hospital Raja Isteri Pengiran Saleha (RIPAS) atau mana-mana Tabung Darah yang berdekatan di seluruh negara untuk menderma darah pada waktu bekerja bermula pukul 8.00 pagi hingga 1.00 petang. Tempahan slot derma darah melalui aplikasi Bloodkad bagi Kempen Derma Darah adalah sangat digalakkan.

Waspada terhadap Sijil BDCB palsu

■ **Siaran Akhbar : Brunei Darussalam Central Bank**

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Brunei Darussalam Central Bank (BDCB) telah mengambil perhatian mengenai imej Sijil Shariah Compliant Banking Certificate yang kononnya dikeluarkan oleh BDCB dan memperakui pemerbadanan sebuah syarikat di Negara Brunei Darussalam (NBD).

Sehubungan ini, BDCB ingin menegaskan bahawa sijil tersebut adalah palsu dan tidak dikeluarkan oleh BDCB. BDCB menyarankan kepada orang ramai untuk sentiasa berwaspada terhadap penyalahgunaan nama dan logo BDCB untuk tujuan memperdaya orang ramai.

Pihak BDCB juga ingin menekankan bahawa sesiapa yang menggunakan nama, simbol, reka bentuk atau gambaran BDCB tanpa kebenaran bertulis atau menggunakan nama, simbol, reka bentuk atau gambaran BDCB yang serupa atau menyerupai nama, simbol, reka bentuk atau gambaran BDCB yang bertujuan sama ada untuk memperdaya, menipu, menyebabkan kekeliruan atau berkemungkinan untuk memperdaya, menipu atau menyebabkan kekeliruan adalah merupakan kesalahan di bawah Bab 74A Perintah BDCB, 2010 dan jika sabit kesalahan, boleh dihukum denda tidak melebihi BND20,000, penjara tidak melebihi tujuh tahun atau kedua-duanya sekali.

Dalam hal ini, BDCB juga ingin menasihatkan orang ramai untuk tidak berurusan dengan sebarang entiti yang tidak berlesen yang menawarkan perkhidmatan kewangan.

Orang ramai dinasihatkan untuk hanya berurusan dengan bank-bank dan syarikat kewangan yang berlesen. Senarai institusi-institusi kewangan yang dilesenkan oleh BDCB serta BDCB Alert List boleh didapati di laman sesawang BDCB di www.bdcg.gov.bn.

Orang ramai dinasihatkan untuk membuat laporan dengan segera kepada Pasukan Polis Diraja Brunei atau ke balai-balai polis berhampiran atau melalui Talian Kecemasan Polis 993 jika telah menjadi mangsa aktiviti kewangan yang tidak berlesen.

Orang ramai juga boleh memaklumkan pihak BDCB mengenai sebarang entiti / individu yang disyaki menawarkan perkhidmatan kewangan tanpa lesen dengan menghubungi Isu Pengguna Kewangan, BDCB di +673 8380007 atau melalui e-mel fci@bdcg.gov.bn.

BDCB akan terus mengutamakan kestabilan kewangan domestik dan mengutamakan perlindungan sistem kewangan dan kepentingan pengguna kewangan di NBD. BDCB, dengan kerjasama pihak berkuasa yang berkaitan, juga sentiasa memantau aktiviti kewangan yang mencurigakan atau tidak berlesen di negara ini.

Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung, Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara

YANG Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri dan Yang Berhormat Menteri Pendidikan hadir selaku tetamu-tetamu kehormat pada Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung, Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara di Jame' 'Asr Hassanil Bolkiah, Kampung Kiarong (atas), manakala gambar kanan, antara pelajar yang menyertai majlis berkenaan.

>> Muka 1

Turut hadir, Setiausaha Setiausaha Tetap, Timbalan Setiausaha Tetap, ketua-ketua jabatan, Pemangku Pegawai Daerah dan Ahli-ahli Jawatankuasa Kerja Perayaan Ulang Tahun Hari Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei

Darussalam yang Ke-79 bagi Tahun 2025, penghulu-penghulu mukim, ketua-ketua kampung, pemangku-pemangku penghulu mukim, pemangku-pemangku ketua-ketua kampung, Ahli-ahli MPMK serta pegawai-pegawai dan kakitangan jabatan-jabatan daerah, pegawai-pegawai hal ehwal masjid, ahli-ahli takmir masjid dan anak-anak buah kampung.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah beramai-ramai dan seterusnya pembacaan

ayat-ayat suci Al-Quran bermula daripada Juz Pertama oleh peserta-peserta yang terdiri daripada Ahli-ahli MPMK, penuntut-penuntut sekolah dan institusi-institusi pengajian tinggi di keempat-empat daerah mengikut Kategori Dewasa Lelaki, Dewasa Wanita, Belia dan Beliawanis (berumur 13 tahun hingga 20 tahun) yang terpilih dan mewakili mukim dan kampung termasuk penuntut-penuntut Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah, sekolah Arab

dan Skim Tilawah Al-Quran Remaja dan kanak-kanak lelaki dan perempuan yang berumur 12 tahun ke bawah yang mewakili sekolah-sekolah Arab, sekolah-sekolah agama dan Skim Khatam Al-Quran di bawah umur 10 tahun serta penuntut-penuntut sekolah di institusi-institusi pengajian tinggi. Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam ini diadakan adalah sebagai menzahirkan kesyukuran rakyat dan penduduk negara ini kepada Allah Subhanahu Wata'ala di atas limpah rahmat dan

nikmat-Nya jua menjadikan Negara Brunei Darussalam di bawah kepimpinan yang bijaksana Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam sentiasa berada dalam keadaan aman dan sejahtera, di samping memohon doa ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala semoga Kebawah Duli Yang Maha Mulia dilanjutkan usia, sihat walafiat serta mendapat taufik dan hidayah serta inayah daripada Allah Subhanahu Wata'ala.

Daerah Brunei dan Muara

Oleh : Saerah Haji Abdul Ghani
Foto : Muhammad Asri Haji Awang Abas

Daerah Tutong

Oleh : Hajah Siti Zuraiyah Haji Awang Sulaiman
Foto : Ak. Mohd. Aminol Adi Azraie Pg. Haji Nikman

TUTONG, Khamis, 13 Mac. - Masjid Hassanal Bolkiah, Pekan Tutong menjadi tumpuan bagi Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung (MPMK), Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara sempena Sambutan Perayaan Ulang Tahun Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam yang Ke-79 bagi Tahun 2025 bagi Daerah Tutong.

Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam yang diadakan serentak

di keempat-empat buah daerah ini adalah sebagai menzahirkan kesyukuran rakyat dan penduduk negara ini kepada Allah Subhanahu Wata'ala di atas limpah rahmat dan nikmat-Nya jua menjadikan Negara Brunei Darussalam di bawah kepimpinan yang bijaksana Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam sentiasa berada dalam keadaan aman dan sejahtera, di samping memohon doa ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala semoga Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam dilanjutkan usia, sihat walafiat serta mendapat taufik dan hidayah serta inayah daripada Allah Subhanahu Wata'ala.

YANG Berhormat Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan hadir selaku tetamu kehormat pada Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung, Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara di Masjid Hassanal Bolkiah, Pekan Tutong (atas), manakala gambar kiri, antara pelajar yang menyertai majlis tersebut.

Hadir selaku tetamu kehormat pada majlis tersebut ialah Menteri Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Dr. Awang Haji Abdul Manaf bin Haji Metussin.

Majlis yang bermula selepas menunaikan Sembahyang Fardu Zuhur Berjemaah itu didahului dengan bacaan Surah Al-Fatihah beramai-ramai dipimpin oleh Imam Masjid Hassanal Bolkiah, Pekan Tutong, Awang Sahibul Omar bin Haji Mohd. Yusof dan seterusnya pembacaan ayat-ayat suci Al-Quran bermula daripada Juz Pertama oleh seramai 400 peserta yang terdiri daripada Ahli-ahli MPMK, penuntut-penuntut sekolah dan institusi-institusi pengajian tinggi di Daerah Tutong mengikut Kategori Dewasa Lelaki, Dewasa

Wanita, Belia dan Beliawanis (berumur 13 tahun hingga 20 tahun) yang terpilih dan mewakili mukim dan kampung.

Para peserta juga termasuk penuntut-penuntut Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah, Sekolah Arab dan Skim Tilawah Al-Quran Remaja dan kanak-kanak lelaki dan perempuan yang berumur 12 tahun ke bawah yang mewakili sekolah-sekolah Arab, sekolah-sekolah agama dan Skim Khatam Al-Quran di bawah umur 10 tahun serta penuntut-penuntut sekolah di bawah Kementerian Pendidikan dan institusi-institusi pengajian tinggi.

Bagi memberkati majlis, Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam dipimpin oleh

Ketua Imam Masjid berkenaan, Awang Mohd. Waiz bin Tajuddin.

Turut hadir, Setiausaha Tetap, Timbalan Setiausaha Tetap, ketua-ketua jabatan, pemangku pegawai daerah dan Ahli-ahli Jawatankuasa Kerja Perayaan Ulang Tahun Hari Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia yang Ke-79 bagi Tahun 2025, penghulu-penghulu mukim, ketua-ketua kampung, pemangku-pemangku penghulu mukim, pemangku-pemangku ketua-ketua kampung, Ahli-ahli MPMK serta pegawai-pegawai dan kakitangan jabatan-jabatan daerah, pegawai-pegawai hal ehwal masjid, ahli-ahli takmir masjid dan anak-anak buah kampung.

Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung, Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara

YANG Berhormat Menteri Pengangkutan dan Infokomunikasi hadir selaku tetamu kehormat pada Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung, Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara di Masjid Mohammad Jamalul Alam, Kuala Belait (atas), manakala gambar kanan, antara pelajar yang menyertai majlis berkenaan.

BELAIT, Khamis, 13 Mac. - Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung (MPMK), Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara sempena Sambutan Perayaan Ulang Tahun Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam yang Ke-79 bagi Tahun 2025 telah diadakan secara serentak hari ini di keempat-empat buah daerah.

Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam ini diadakan adalah

sebagai menzahirkan kesyukuran rakyat dan penduduk negara ini kepada Allah Subhanahu Wata'ala di atas limpah rahmat dan nikmat-Nya jua menjadikan Negara Brunei Darussalam di bawah kepimpinan yang bijaksana Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam sentiasa berada dalam keadaan aman dan sejahtera.

Di samping memohon doa ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala semoga Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam dilanjutkan usia, sihat walafiat serta mendapat taufik dan hidayah serta inayah daripada Allah Subhanahu

Wata'ala.

Di Daerah Belait, tumpuan majlis tersebut diadakan di Masjid Mohammad Jamalul Alam, Kuala Belait, di sini.

Hadir selaku tetamu kehormat ialah Menteri Pengangkutan dan Infokomunikasi, Yang Berhormat Pengiran Dato Seri Setia Shamhary bin Pengiran Dato Paduka Haji Mustapha.

Turut hadir, Setiausaha-setiausaha Tetap, Timbalan-Timbalan Setiausaha Tetap, ketua-ketua jabatan, Pemangku Pegawai Daerah dan Ahli-ahli Jawatankuasa Kerja Perayaan Ulang Tahun Hari Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia yang Ke-79 bagi Tahun 2025, penghulu-penghulu mukim, ketua-ketua kampung, pemangku-pemangku penghulu mukim, pemangku-pemangku

Daerah Belait

Oleh : Pg. Vivy Malessa Pg. Ibrahim
Foto : Alishahrin Haji Mumin

ketua-ketua kampung, Ahli-ahli MPMK serta pegawai-pegawai dan kakitangan jabatan-jabatan daerah, pegawai-pegawai hal ehwal masjid, ahli-ahli takmir masjid dan anak-anak buah kampung.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah beramai-ramai dan seterusnya pembacaan ayat-ayat suci Al-Quran bermula daripada Juz Pertama oleh peserta-peserta yang terdiri daripada Ahli-ahli MPMK, penuntut-penuntut sekolah dan institusi-institusi pengajian tinggi di keempat-empat daerah mengikut Kategori Dewasa Lelaki, Dewasa

Wanita, Belia dan Beliawanis (berumur 13 tahun hingga 20 tahun) yang terpilih dan mewakili mukim dan kampung termasuk penuntut-penuntut Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah, Sekolah Arab dan Skim Tilawah Al-Quran Remaja dan kanak-kanak lelaki dan perempuan yang berumur 12 tahun ke bawah yang mewakili sekolah-sekolah Arab, sekolah-sekolah agama dan Skim Khatam Al-Quran di bawah umur 10 tahun serta penuntut-penuntut sekolah di bawah Kementerian Pendidikan dan institusi-institusi pengajian tinggi.

Daerah Temburong

TEMBURONG, Khamis, 13 Mac. - Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam adalah sebagai menzahirkan kesyukuran rakyat dan penduduk Negara Brunei Darussalam (NBD) kepada Allah Subhanahu Wata'ala atas limpah rahmat dan nikmat-Nya jua menjadikan NBD di bawah kepimpinan yang bijaksana Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei

Darussalam sentiasa berada dalam keadaan aman dan sejahtera.

Sehubungan dengan itu, Majlis Pelancaran Memulakan Bacaan Ayat-ayat Suci Al-Quran bagi Majlis Khatam Al-Quran 79 Kali Khatam Ahli-ahli Majlis Perundingan Mukim dan Kampung (MPMK), Penuntut-penuntut Sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi Seluruh Negara sempena Sambutan Perayaan Ulang Tahun Hari Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin

YANG Berhormat Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan hadir selaku tetamu kehormat pada majlis berkenaan (kanan), manakala gambar bawah kiri, sebahagian pelajar yang menyertai majlis tersebut.

Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam yang Ke-79 bagi Tahun 2025 di Daerah Temburong yang diadakan di Masjid Utama Mohammad Salleh Pekan Bangar.

Hadir selaku tetamu kehormat pada majlis berkenaan, Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Haji Awang Nazmi bin Haji Awang Mohamad.

Turut hadir ialah Setiausaha-setiausaha Tetap, Timbalan-timbalan Setiausaha Tetap, ketua-ketua jabatan, Pegawai-pegawai Daerah dan Ahli-ahli Jawatankuasa Kerja Perayaan Ulang Tahun Hari Keputeraan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Ke-79 bagi Tahun 2025, penghulu-penghulu mukim, ketua-ketua kampung, pemangku-pemangku penghulu mukim, pemangku-pemangku ketua-ketua kampung, Ahli-ahli MPMK serta pegawai-pegawai dan kakitangan jabatan-jabatan daerah, pegawai-pegawai hal ehwal masjid, ahli-ahli takmir masjid dan anak-anak buah kampung.

Oleh : Nooratini Haji Abas
Foto : Azmah Haji Ahad

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah beramai-ramai dan seterusnya pembacaan ayat-ayat suci Al-Quran bermula dari Juzuk pertama oleh peserta-peserta yang terdiri daripada Ahli-ahli MPMK, penuntut-penuntut sekolah dan Institusi-institusi Pengajian Tinggi di keempat-empat daerah mengikut Kategori Dewasa Lelaki, Dewasa Wanita, Belia dan Beliawanis (berumur 13 tahun hingga 20 tahun) yang terpilih dan mewakili mukim dan kampung termasuk penuntut-penuntut Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah, sekolah Arab

dan Skim Tilawah Al-Quran Remaja dan juga kanak-kanak lelaki dan perempuan yang berumur 12 tahun ke bawah yang mewakili sekolah-sekolah Arab, sekolah-sekolah agama dan Skim Khatam Al-Quran di bawah umur 10 tahun serta penuntut-penuntut sekolah di bawah Kementerian Pendidikan dan institusi-institusi pengajian tinggi.

Acara berkenaan diadakan adalah untuk memohon doa ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala semoga Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam dilanjutkan usia, sihat walafiat serta mendapat taufik dan hidayah serta inayah daripada-Nya.

TADARUS AL-QURAN KHEDN SEMARAKKAN BULAN RAMADAN

Oleh : Wan Mohamad Sahran Wan Ahmadi
Foto : Hernie Suliana Haji Othman

TEMBURONG, Rabu, 12 Mac. - Rombongan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri (KHEDN) dan jabatan-jabatan di dalamnya berserta Majlis Perundingan Mukim dan Kampung (MPMK) Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi di Daerah Temburong hari ini meneruskan Majlis Tadarus Al-Quran bulan Ramadan bertempat di Pos Dakwah Kampung Selapon, di sini.

Mengetuai rombongan berkenaan, Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, Yang Berhormat Dato Seri Setia Awang Haji Ahmaddin bin Haji Abdul Rahman.

Turut hadir, Setiausaha - setiausaha tetap dan Timbalan Setiausaha Tetap,

pemangku-pemangku ketua jabatan, pegawai-pegawai kanan, pegawai-pegawai dan kakitangan KHEDN dan jabatan-jabatan di dalamnya serta pemangku penghulu mukim, ketua-ketua kampung dan pemangku ketua-ketua kampung, Ahli-ahli Jawatankuasa Takmir Masjid dan Ahli-ahli MPMK, Daerah Temburong berserta penduduk kampung sekitarnya.

Majlis dimulakan dengan bacaan Tadarus Al-Quran dan bacaan Tahilil serta Doa Selamat yang dipimpin oleh Ketua Unit Dakwah Temburong, Awang Haji Hazimin bin Haji Metali.

Yang Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri seterusnya

menyerahkan sumbangan wakaf berupa sebuah peti sejuk untuk keperluan pos dakwah berkenaan yang diterima oleh Pembantu Perkembangan Ugama (Khas), Awang Haji Salleh Dicky bin Abdullah. Yang Berhormat seterusnya menyampaikan sumbangan derma kepada anak-anak yatim.

Sebelum mengakhiri majlis, rombongan mengadakan Sembahyang Fardu Asar Berjemaah.

Majlis berkenaan bertujuan untuk menjalinkan hubungan yang erat dalam kalangan pegawai dan kakitangan KHEDN dan jabatan-jabatan di dalamnya berserta Ahli-ahli MPMK dan pemimpin akar umbi serta menyemarakkan lagi bulan suci Ramadan.

YANG Berhormat Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri mengetuai rombongan pada Majlis Tadarus Al-Quran bulan Ramadan bertempat di Pos Dakwah Kampung Selapon (atas), manakala gambar atas kanan, Yang Berhormat menyampaikan sumbangan derma kepada anak-anak yatim.

KHEU terima sumbangan kurma daripada Kerajaan Arab Saudi

Oleh : Pg. Siti Redzaimi Pg. Haji Ahmad
Foto : Mohd. Sahrizal Haji Said

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Kementerian Hal Ehwal Ugama (KHEU) menerima sebanyak 140 kotak buah kurma sumbangan daripada Kerajaan Arab Saudi.

Kurma-kurma tersebut diserahkan oleh Duta Besar Istimewa dan Mutlak Kerajaan Arab Saudi ke Negara Brunei Darussalam, Tuan Yang Terutama Mohammed Abdullah H. Al-Buraithin kepada Timbalan

Menteri Hal Ehwal Ugama, Yang Mulia Pengiran Dato Seri Paduka Haji Mohammad Tashim bin Pengiran Haji Hassan dalam satu majlis yang diadakan di Dewan Serbaguna, Jame' 'Asr Hassanil Bolkih, Kampung Kiarong, petang tadi.

Acara diteruskan dengan penyerahan kurma-kurma berkenaan yang disempurnakan oleh Yang Mulia Timbalan Menteri Hal Ehwal Ugama kepada

KURMA-kurma tersebut diserahkan oleh Tuan Yang Terutama Duta Besar Istimewa dan Mutlak Kerajaan Arab Saudi ke Negara Brunei Darussalam kepada Yang Mulia Timbalan Menteri Hal Ehwal Ugama.

wakil-wakil masjid yang terpilih di keempat-empat buah daerah.

Dengan sumbangan buah kurma jenis Khalash tersebut adalah sebagai juadah berbuka puasa di bulan Ramadan selain bertujuan untuk mengukuhkan lagi hubungan erat lagi mesra dan kerjasama baik yang sedia ada antara KHEU dan Kedutaan Besar Kerajaan Arab Saudi di Negara Brunei Darussalam.

Turut hadir pada majlis tersebut ialah Setiausaha Tetap KHEU, Awang Haji Mohammad Rosli bin Haji Ibrahim; Pemangku Timbalan Setiausaha Tetap (Pentadbiran dan Kewangan) KHEU, Awang Misle bin Haji Abdul Karim dan Pemangku Timbalan Setiausaha Tetap (Dasar dan Keugamaan) KHEU, Awang Haji Shamsol bin Haji Omar serta para pengarah dan pegawai kanan, kementerian berkenaan.

JPM meneruskan Majlis Tadarus ke Masjid Kampung Labu Estate

Oleh : Saerah Haji Abdul Ghani
Foto : Muhammad Asri Haji Awang Abas

YANG Mulia Timbalan Menteri (Urustadbir Perkhidmatan Awam) di Jabatan Perdana Menteri hadir selaku ketua rombongan pada Majlis Tadarus Ketiga sempena bulan Ramadan bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi, bertempat di Masjid Kampung Labu Estate.

TEMBURONG, Rabu, 12 Mac. - Bagi sama-sama menghidupkan dan menyemarakkan lagi bulan Ramadan yang mulia serta merebut ganjaran pahala dan keberkatan yang dijanjikan Allah Subhanahu Wata'ala, Jabatan Perdana Menteri (JPM) dan jabatan-jabatan di bawahnya petang tadi mengadakan Majlis Tadarus Ketiga sempena bulan Ramadan bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi, bertempat di Masjid Kampung Labu Estate, di sini.

Hadir selaku ketua rombongan pada majlis berkenaan, Timbalan Menteri (Urustadbir Perkhidmatan Awam) di JPM, Yang Mulia Dato Seri Paduka Awang Mohammed Riza bin Dato Paduka Haji Mohammed Yunos.

Turut hadir ialah Setiausaha Tetap dan Timbalan Setiausaha Tetap di JPM, Pemangku Pegawai Pemerintah Daerah Polis Temburong, serta pegawai-pegawai dan kakitangan JPM dan jabatan-jabatan di bawahnya.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah, disusuli dengan Tadarus Al-Quran bermula daripada Juzuk 21 yang dipimpin oleh ketua rombongan.

Sejurus itu, majlis diteruskan dengan penyampaian sumbangan wakaf berupa barangan keperluan masjid yang disampaikan oleh Yang Mulia Timbalan Menteri (Urustadbir Perkhidmatan Awam) di JPM kepada Pegawai Hal Ehwal Masjid, Awang Khairunamirin Fitri bin Haji Samsudin juga selaku imam masjid berkenaan.

Acara kemudiannya turut diselenggarakan dengan menunaikan Sembahyang Fardu Asar Berjemaah.

Majlis Tadarus berkenaan dikelolakan oleh Pejabat Peguam Negara dengan kerjasama Ahli Jawatankuasa Takmir Masjid Kampung Labu Estate.

Sementara itu, Majlis Penutup Tadarus dan Khatam Al-Quran bagi JPM dan jabatan-jabatan di bawahnya akan diadakan pada Sabtu, 14 Ramadan 1446 bersamaan 15 Mac 2025, bertempat di Masjid Ash-Shaliheen, Kompleks Bangunan JPM.

Majlis-majlis keagamaan pada bulan Ramadan seumpama berkenaan merupakan salah satu daripada aktiviti tahunan JPM bagi mengeratkan silaturahim antara pegawai dan kakitangan serta jemaah masjid dan penduduk kampung.

IKLAN JAWATAN KOSONG PERKHIDMATAN AWAM

MAKLUMAT LANJUT MENGENAI KEKOSONGAN JAWATAN, SYARAT-SYARAT KELAYAKAN SERTA HURAIRAN TUGAS DAN TANGGUNGJAWAB BOLEH DILAYARI DI WWW.RECRUITMENT.GOV.BN

PERINGATAN PENTING

1. Teliti Skim Iklan sebelum memohon.
2. Profil yang tidak lengkap dan tidak memenuhi syarat kelayakan skim iklan akan ditolak.
3. Lengkapi Profil PSCR 2.0 (WWW.RECRUITMENT.GOV.BN)
4. Lengkapi Kelulusan (perwakilan / pengisian surat sah / tidak sah)
5. Muat naik dokumen kelulusan yang lengkap (dokumen / pengisian surat sah / tidak sah)
6. Tindakan "U" / "T" pada kotak semak "Jawatan Sekarang" di dalam ruangan "Pengalaman Kerja Karjasa"
7. Lengkapi Maklumat (Jawatan / perkhidmatan / Pengisian Perkhidmatan Awam / Isihutan Isihutan / Isihutan profesional dan lain-lain yang dipaparkan di dalam skim iklan)

+673 7371961 PSCR.BN query@spa.gov.bn

JAWATAN, TANGGA GAJI DAN BILANGAN IKLAN	URUS SETIA PENGAMBILAN	KEKOSONGAN	JENIS IKLAN	TARIKH TUTUP PERMOHONAN
1. PEGAWAI MUZIUM C.1-2 EB.3 (BAHAGIAN III) JABATAN MUZIUM-MUZIUM 2025/FEB/04/KKBS	KEMENTERIAN KEBUDAYAAN, BELIA DAN SUKAN	01	7(A)	19 MAC 2025
2. PELATIH BERITA D.1 EB.2 (BAHAGIAN IV) JABATAN RADIO TELEVISYEN BRUNEI 2025/MAR/02/JPM	JABATAN PERDANA MENTERI	02	7(A)	19 MAC 2025
3. KERANI KEWANGAN D.1-2-3 EB.4-5 (BAHAGIAN IV) JABATAN-JABATAN KERAJAAN 2025/MAR/01/JJK	KEMENTERIAN KEWANGAN DAN EKONOMI	09	7(A)	22 MAC 2025
4. KERANI PENDAFTARAN PERANCANG BANDAR DAN DESA D.3-4 EB.5 (BAHAGIAN IV) JABATAN PERANCANG BANDAR DAN DESA KEMENTERIAN PEMBANGUNAN 2025/FEB/13/KPBG	KEMENTERIAN PEMBANGUNAN	01	7(A)	22 MAC 2025
5. MEKANIK TINGKAT I E.1-2-3 EB.4 (BAHAGIAN V) JABATAN UKUR 2025/FEB/14/KPBG	KEMENTERIAN PEMBANGUNAN	01	7(A)	22 MAC 2025
6. PEGAWAI JURURAWAT M.13-14 EB.15 (BAHAGIAN II) JABATAN PERKHIDMATAN KEJURURAWATAN 2025/FEB/01/KKS	KEMENTERIAN KESIHATAN	22	7(A) LUAR BIDANG	22 MAC 2025
7. PEGAWAI TUGAS-TUGAS KHAS KANAN SUPERSCALE C (BAHAGIAN I) PEJABAT SEKRETARIAT MAJLIS TERTINGGI MELAYU ISLAM BERAJA, KEMENTERIAN PENDIDIKAN 2025/FEB/03/KPKD	PEJABAT SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AWAM	01	38(A)	22 MAC 2025
8. KERANI D.1-2-3 EB.4-5 (BAHAGIAN IV) KEMENTERIAN PERTAHANAN 2025/MAR/01/KPTH	KEMENTERIAN PERTAHANAN	11	7(A) GAJI HARI	22 MAC 2025
9. PENYELENGGARA STOR TINGKAT II D.2 EB.3-4 (BAHAGIAN IV) KEMENTERIAN PERTAHANAN 2025/MAR/02/KPTH	KEMENTERIAN PERTAHANAN	02	7(A) GAJI HARI	22 MAC 2025
10. PEMBANTU TEKNIK D.1-2-3 EB.4-5 (BAHAGIAN IV) KEMENTERIAN PERTAHANAN 2025/MAR/03/KPTH	KEMENTERIAN PERTAHANAN	09	7(A) GAJI HARI	22 MAC 2025
11. PEGAWAI PROJEK B.2 / B.2 EB.3 (BAHAGIAN II) KEMENTERIAN KEWANGAN DAN EKONOMI 2025/MAR/01/KKW	KEMENTERIAN KEWANGAN DAN EKONOMI	01	7 (A)	24 MAC 2025
12. PENOLONG PEGAWAI KERJA TINGKAT II C.1-2 EB.3 (BAHAGIAN III) PEJABAT PEGUAM NEGARA 2025/FEB/02/JPM	JABATAN PERDANA MENTERI	01	7 (A)	24 MAC 2025
13. PENGAWAS KECIL E.1-2-3 EB.4 (BAHAGIAN V) PEJABAT DAERAH BRUNEI DAN MUARA 2025/MAR/01/KHDN	KEMENTERIAN HAL EHWAL DALAM NEGERI	01	7 (A)	24 MAC 2025
14. PENGAWAS PADANG-PADANG DAN GELANGGANG SUKAN C.1 EB.2 (BAHAGIAN III) JABATAN BELIA DAN SUKAN 2025/MAR/02/KKBS	KEMENTERIAN KEBUDAYAAN, BELIA DAN SUKAN	01	7 (A)	24 MAC 2025
15. MANDUR F.2-3-4 EB.5 (BAHAGIAN V) JABATAN PERTANIAN DAN AGRIKULTUR 2025/FEB/01/KSSUP	KEMENTERIAN SUMBER-SUMBER UTAMA DAN PELANCONGAN	01	7 (A)	24 MAC 2025

PERINGATAN:
1. BAGI MELIHAT IKLAN JAWATAN KOSONG, SILA DAFTAR MASUK KE PROFIL PSCR 2.0. KLIK "DASHBOARD SAYA" DAN KEMUDIAN KLIK "IKLAN JAWATAN KOSONG".
2. PEMOHON YANG BUKAN TERDIRI DARI PEGAWAI DARI KAKITANGAN KERAJAAN HANYA BOLEH MELIHAT JAWATAN YANG DIKLANSEK DIBAWAH PERATURAN 7(A) SAHAJA.
3. PANDUAN PSCR 2.0 DAN SOALAN-SOALAN LAZIM BOLEH DIPEROLEHI DI WWW.RECRUITMENT.GOV.BN

KEMENTERIAN PERTAHANAN

Makluman Iklan Lanjutan

Rujukan Tawaran:

MINDEF / DFA / FY2024 / AP / TA / 01

Pembelian Kelengkapan Training Aids Technology

Yuran Tawaran:

BND30.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh terakhir bagi pembelian

Borang Tawaran:

Dilanjutkan kepada
Selasa,
8 April 2025.

Tarikh Tutup Tawaran

Dilanjutkan:

Selasa,
22 April 2025.
Jam 2.00 Petang.

JABATAN RADIO TELEVISYEN BRUNEI JABATAN PERDANA MENTERI

Pemberitahuan Tawaran

Bilangan Tawaran:

RTB / 01 / 2025

Tajuk Tawaran:

Supply and Delivery of Graphic Editing And Other Software Packages Licenses For Radio Television Brunei For A Period Of Two (2) Years Contract Term

Yuran Tawaran:

BND30.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh Tutup:

Iklan Tarikh Lanjutan

Rujukan Tawaran:

MINDEF / DFA / INFRA / FY2024 / T / BKS / 005

[JPPK / LTN / 12 / 2024]
Proposed Design and Build For Rehabilitation Phase 3B Of GF Flat, FG Flat And FE Flat Within Berakas Garrison

Kelas:

VI dan ke atas sahaja

Kategori:

KA01 atau B01

Tempoh Penyiapan Kerja:

Empat Belas (14) Bulan

Yuran Tawaran:

BND2,000.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh terakhir bagi pembelian Borang Tawaran adalah **seminggu** sebelum tarikh tutup tawaran iaitu **Selasa, 4 Mac 2025**

Tarikh Tutup Tawaran

Dilanjutkan:

Selasa,
25 Mac 2025.
12.00 Tengah Hari.

8 April 2025.

Selasa,
Jam 2.00 Petang.

KEMENTERIAN PENDIDIKAN

Pusat Teknologi Pendidikan Kementerian Pendidikan

Expression of Interest (EOI)

Keterangan:

Expressions of Interest for The Supply, Delivery, Installation, Testing, Commissioning, Warranty, and Maintenance of Smart Classroom Devices

Yuran Tawaran:

Percuma

Tarikh Tutup:

5 April 2025.
Jam 2.00 Petang.

JABATAN PERANCANG BANDAR DAN DESA

Dibukakan kepada pemborong-pemborong yang berdaftar di Negara Brunei Darussalam

Tarikh Akhir Mengambil

Dokumen Tawaran :

Khamis,
20 Mac 2025

Tarikh Tutup dan

Tempat Penghantaran :

Selasa,
25 Mac 2025.
Sebelum jam 11.00 Pagi (Pejabat Lembaga Tawaran Kecil di Tingkat Bawah Bangunan Kementerian Pembangunan, Jalan Lapangan Terbang Lama Berakas, Bandar Seri Begawan, Negara Brunei Darussalam)

Bilangan Tawaran :

05 / 2024 / 2025
1. Consultancy Service for Preparation of Land Availability Studies
2. Consultancy Service for Preparation of National Land Use Master Plan

KEMENTERIAN HAL EHWAL LUAR NEGERI

Jabatan Pertubuhan-Pertubuhan Antarabangsa Kementerian Hal Ehwil Luar Negeri

Jawatan Kosong Di Commonwealth Foundation, London, United Kingdom

Jawatan :

Deputy Director-General of the Commonwealth Foundation

Kekosongan :

1

Tarikh Tutup :

17 Mac 2025

Untuk makluman, maklumat lanjut mengenai jawatan tersebut termasuk permohonan boleh didapati melalui laman sesawang : <http://commonwealthfoundation.com>

**JABATAN KERJA RAYA
KEMENTERIAN
PEMBANGUNAN**
Makluman Iklan Lanjutan

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Yang Berdaftar Di Dalam**

Kategori :
KA01

**Tarikh Akhir Mengambil
Dokumen Tawaran Dilanjutkan
Sehingga :**

Rabu, 19 Mac 2025.
Jam 12.00 Tengah Hari.

Tarikh Tutup Tawaran :
Selasa, 25 Mac 2025.
Jam 12.00 Tengah Hari.

Bilangan Tawaran:
JKR / DOR / SRC 05 / 2025

Nama Projek:

Pembinaan Jejambat di
Persimpangan Lebuhraya
Muara-Tutong / Penempatan
Tapak Industri Tanjong Kajar
(Retender) – Soil Treatment
Works

Makluman Iklan Lanjutan

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Yang Berdaftar Di Dalam**

**Tarikh Akhir Mengambil
Dokumen Tawaran Dilanjutkan
Sehingga :**

Rabu,
19 Mac 2025.
Jam 12.00 Tengah Hari.

Tarikh Tutup Tawaran :
Selasa,
25 Mac 2025.
Tidak lewat jam 12.00 Tengah
Hari.

Bilangan Tawaran:
JKR / DOR / SRC 04 / 2025

Nama Projek:

Pembinaan Jejambat di
Persimpangan Lebuhraya
Muara-Tutong / Penempatan
Tapak Industri Tanjong Kajar
(Retender) – Services Protection
Works

Makluman Iklan Lanjutan

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong
Yang Berdaftar Di Dalam**

Kelas :
V & VI sahaja

Kategori :
KPB17 / E01 / E02

**Tarikh Tutup Tawaran
Dilanjutkan Sehingga :**
Selasa,
25 Mac 2025.
Jam 2.00 Petang

Bilangan Tawaran:
JKR / DOR / BBA 05 / 2024

Nama Projek:
Pemasangan Bridge Health
Monitoring System (BHMS)
Jambatan SHOAS

Yuran Tawaran :
BND500.00
(Tidak Dikembalikan)

E-Dokumen :
BND5.00
(Tidak Dikembalikan)

**Dibukakan Kepada
Pemborong-Pemborong Yang
Berdaftar
Dengan Kementerian
Pembangunan Di Dalam**

Kelas:
(II, III & IV Sahaja)

Kategori:
[KA01, M03 Sahaja]

**Tarikh Akhir Mengambil
Dokumen Tawaran Dilanjutkan
Sehingga :**
15 Mac 2025. (Sabtu)

**Tarikh Tutup Tawaran
Dilanjutkan Sehingga :**
25 Mac 2025. (Selasa)

Tidak Lewat Dari Jam :
12.00 Tengah Hari

Bilangan Tawaran:
JKR / DWS / 006 / 2025

Nama Projek:
Kontrek Penyewaan Jentera
Angkat Susun Bagi Stor Kimia
Sinarubai, Loji Rawatan Air Bukit
Barun, Layong, Mangkubau,
Sumbiling Dan Batang Duri
(Tawaran Semula)

Yuran Tawaran:
BND100.00
(Tidak Dikembalikan)

Yuran E-Dokumen:

**JABATAN PERIKANAN
KEMENTERIAN SUMBER-
SUMBER UTAMA DAN
PELANCONGAN**
Pemberitahuan Sebut Harga

Bilangan Sebut Harga:
IKAN / 78(Q) / 0064 / 2024

Tajuk Sebut Harga:
To Provide and Deliver
Leadership Training
Inclusive of Refreshments
and Training Venue

Tarikh Tutup :
Khamis,
27 Mac 2025.

**PEJABAT PENERBANGAN
KEBAWAH DULI YANG
MAHA MULIA**

Notis Tawaran Bilangan :
HMSF / TDR / 01 / 2025

Tajuk :

For Service Level Maintenance
Contract And Related Works
(Package A) For His Majesty
The Sultan's Flight
Hangar 1, Hangar 2 & Provision
for Minor Works at Beribi

Development Housing
Infrastructure

Tarikh Tutup :
Selasa,
22 April 2025.
Tidak lewat jam 2.00 Petang.

**KEMENTERIAN HAL
EHWAL UGAMA**

Bilangan Sebut Harga:
KHEU / JPI / JKS / 21 / 2024-2025

Keterangan:

Membekal Dan Menghantar
Plak Bagi Majlis
Penghargaan Pelajar-Pelajar
Dan Guru-Guru Cemerlang,
Kementerian Hal Ehwal Ugama,
Negara Brunei Darussalam,
Tahun 1446H / 2024M

**Bayaran
Yuran Tawaran:**
BND10.00
(Tidak Dikembalikan)

Tarikh Tutup Tawaran:
Rabu,
25 Ramadan 1446H /
26 Mac 2025M,
tidak lewat jam
12.00 Tengah Hari.

**PERATURAN
PENGIKLANAN
(SEKTOR AWAM / KERAJAAN)
DI PELITA BRUNEI**

IKLAN dalam salinan liut (*soft copy*)
hendaklah dihantar dan diterima oleh
Meja Iklan bagi **iklan Tawaran TIDAK
kurang dari empat (4) minggu dan
iklan Sebut Harga TIDAK kurang dari
dua (2) minggu** sebelum tarikh iklan
dicadangkan untuk diterbitkan.

Rang Iklan hendaklah jelas dan mudah
dibaca menggunakan **Microsoft Word**
dengan **Font ARIAL saiz 12** dan Rang
Iklan tersebut **MESTILAH** dihantar
menggunakan **BAHASA MELAYU
SAHAJA**.

Sila sertakan dokumen-dokumen yang
berkaitan dan nyatakan apa-apa
keperluan iklan berkenaan, seperti
tarikh terbitan untuk diiklankan dan
sebagainya.

Iklan berkenaan bolehlah
dihantar melalui :

E-MEL :

iklan.pb@information.gov.bn

BAGI SEBARANG PERTANYAAN SILA HUBUNGI :

**+673 2383400
sambungan Meja Iklan**

SETIAP IKLAN YANG DIHANTAR PERLU MENYERTAKAN NAMA
DAN NOMBOR TELEFON YANG MUDAH UNTUK DIHUBUNGI
MENGENAI IKLAN TERSEBUT.

RUANG IKLAN ADALAH TERHAD.

IKLAN-IKLAN HENDAKLAH MEMATUHI TERMA DAN SYARAT.

**Bilangan Tawaran
Sebut Harga:**
04 / JPB / SH / 2025

Keterangan:
Mengganti UPS Bateri
Yang Rosak Institusi
Penjara Maraburong
Fasa 1

**Bilangan Tawaran
Sebut Harga:**
05 / JPB / SH / 2025

Keterangan:

Pembekalan Makanan Dan
Minuman Bagi
Jabatan Penjara
Untuk Tempoh Satu Tahun

Yuran Tawaran:
BND5.00

**Tarikh
Tutup Dan Waktu:**
Selasa,
25 Mac 2025.
(Tidak lewat dari
jam 2.00 Petang)

SUMBANGAN DERMA MPABD RINGKANKAN BEBAN GOLONGAN MEMERLUKAN

Oleh : Marlinawaty Hussin
Foto : Haji Ariffin Mohd. Noor / Morshidi

BANDAR SERI BEGAWAN, Jumaat, 14 Mac. - Pihak Berkuasa Maritim dan Pelabuhan Brunei Darussalam (MPABD) telah mengadakan Majlis Pengagihan Sumbangan Penyampaian Derma dan Berbuka Puasa bagi Tahun 1446 Hijrah / 2025 Masihi di Dewan Serambi Batil, Tarindak D'Seni, di ibu negara.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis dan seterusnya menyempurnakan penyampaian derma kepada para penerima ialah Menteri Pengangkutan dan Infokomunikasi, Yang Berhormat Pengiran Dato Seri Setia Shamhary bin Pengiran Dato Paduka Haji Mustapha selaku Pengerusi Lembaga Pengarah MPABD.

Majlis dimulakan dengan ucapan alu-aluan oleh Ketua Eksekutif MPABD, Kapten (B) Zil Husam bin Haji Abdul Rahman, disusuli dengan bacaan Tahlil dan Doa Arwah yang dipimpin oleh Imam Surau Lapangan Antarabangsa Brunei, Haji Mohammad Ashraf bin Haji Bujang Yussop.

Pada tahun ini, seramai seorang anak yatim dan 10 buah keluarga daripada golongan yang memerlukan yang berdaftar di bawah Jabatan Pembangunan Masyarakat (JAPEM) telah menerima sumbangan.

Majlis ini merupakan sebahagian

daripada usaha Corporate Social Responsibility (CSR) MPABD yang bertujuan untuk meringankan keperluan anak yatim dan golongan yang memerlukan, di samping untuk meraih keberkatan pahala dan sekali gus bagi mendapat keredaan daripada Allah Subhanahu Wata'ala.

Majlis diakhiri dengan sesi bergambar ramai dan kemudian berbuka puasa.

Turut hadir pada majlis itu ialah

Setiausaha Tetap di Kementerian Pengangkutan dan Infokomunikasi (MTIC) selaku Ahli Lembaga Pengarah MPABD, Timbalan Setiausaha-setiausaha Tetap di MTIC serta pegawai-pegawai dan kakitangan MPABD.

YANG Berhormat Menteri Pengangkutan dan Infokomunikasi selaku Pengerusi Lembaga Pengarah MPABD hadir selaku tetamu kehormat majlis dan seterusnya menyempurnakan penyampaian derma kepada para penerima (bawah dan kanan).

11 ketua keluarga terima bantuan kewangan

Siaran Akhbar dan Foto :
Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan

BANDAR SERI BEGAWAN, Rabu, 12 Mac. - Seramai 11 orang ketua keluarga telah menerima bantuan kewangan Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam melalui Jabatan Pembangunan Masyarakat (JAPEM),

Kebudayaan, Belia dan Sukan (KKBS). Majlis berlangsung di Dewan Citra Budaya, KKBS.

Salah satu daripada 11 ketua keluarga yang menerima bantuan kewangan hari ini adalah mangsa yang terlibat dalam kejadian angin kencang, tiga ketua keluarga terlibat dalam kebakaran, lima ketua keluarga terlibat dalam

kejadian banjir dan dua ketua keluarga yang terlibat dalam kejadian rumah roboh.

Kesemua mangsa dan penghuni rumah yang terlibat dalam kejadian bencana berkenaan dalam keadaan selamat dan tidak mengalami sebarang kecederaan.

Hadir bagi menyampaikan bantuan kewangan kepada mangsa-mangsa bencana berkenaan, Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, Yang Berhormat Dato Seri Setia Haji Awang Nazmi bin Haji Awang Mohamad.

Pemberian bantuan kewangan berkenaan adalah bagi meringankan kesusahan yang dialami oleh mangsa-mangsa bencana demi kesejahteraan mereka sekeluarga. Usaha berkenaan menunjukkan keprihatinan dan pemedulian pihak kerajaan terhadap rakyat dan penduduk yang mengalami musibah.

YANG Berhormat Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan hadir dan seterusnya menyampaikan bantuan kewangan kepada mangsa-mangsa bencana berkenaan (kiri dan atas kiri).

SHENA BERTAHLIL DI KUBAH MAKAM DIRAJA

Oleh : Pg. Syi'aruddin Pg. Daudin
Foto : Mohamad Azmi Haji Awang Damit

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Bersempena dengan bulan suci Ramadan, Autoriti Kebangsaan Keselamatan, Kesihatan dan Alam Sekitar (SHENA) petang tadi mengadakan Majlis Tahlil khusus bagi ayahanda dan bonda serta anakanda Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei

Darussalam, iaitu Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien ibni Al-Marhum Sultan Muhammad Jamalul Alam, Al-Marhumah Duli Raja Isteri Pengiran Anak Damit binti Al-Marhum Pengiran Bendahara Pengiran Anak Abdul Rahman dan Al-Marhum Duli Yang Teramat Mulia Paduka Seri Pengiran Muda Haji 'Abdul 'Azim ibni Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan

ROMBONGAN SHENA diketuai oleh Yang Mulia Timbalan Menteri (Sekuriti dan Undang-Undang) di Jabatan Perdana Menteri selaku Pengerusi Lembaga Pengarah SHENA.

Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah yang berlangsung di Kubah Makam Diraja, Jalan Tutong, di sini.

Rombongan SHENA diketuai oleh Timbalan Menteri (Sekuriti dan Undang-Undang) di Jabatan Perdana Menteri, Yang Mulia Dato Seri Paduka Awang Haji Sufian bin Haji Sabtu selaku Pengerusi Lembaga Pengarah SHENA.

Atur cara dimulakan dengan bacaan Surah Yaa Siin yang diketuai oleh Imam Masjid Kampung Pintu Malim, Awang Ahmad Syarkawi bin Mardy dan diikuti dengan bacaan Tahlil, Doa

Tahlil dan Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam.

Turut hadir pada majlis berkenaan ialah Lembaga Pengarah-pengarah SHENA,

pengurusan kanan SHENA, kakitangan SHENA, dan pelajar-pelajar dari Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah.

ANTARA yang hadir pada Majlis Tahlil yang berlangsung di Kubah Makam Diraja, Jalan Tutong.

مُسْتَبَاقَةُ مَحْفَظَةِ الْقُرْآنِ بِرِسَالَةِ فَهْمِهِ
فَرِيغَتِ نَكَارَاتُكَ مَابِيْمِسْ تَاهُونِ 1446 هـ

**MUSABAQAH MENCHAFAZ AL-QURAN
BERSERTA PEMAHAMANNYA
PERINGKAT NEGARA ANGGOTA MABIMS
TAHUN 1446 HIJRAH**

**KHAMIS (HARI PERTAMA)
12 RAMADAN 1446 / 13 MAC 2025
KATEGORI MENGHAFAZ 10 JUZ AL-QURAN
BERSERTA PEMAHAMAN SURAH AT-TAUBAH**

**SABTU (HARI KEDUA)
14 RAMADAN 1446 / 15 MAC 2025
KATEGORI MENGHAFAZ 30 JUZ AL-QURAN
BERSERTA PEMAHAMAN SURAH AL-HUJURAT
DAN MAJLIS PENUTUP**

**9.00 PAGI
PUSAT PERSIDANGAN ANTARABANGSA, BERAKAS
IKUTI SIARAN LANGSUNG DI
RIBGO GO LIVE**

**KATEGORI MENGHAFAZ 30 JUZ AL-QURAN
BERSERTA PEMAHAMAN SURAH AL-HUJURAT**

NEGERA
BRUNEI DARUSSALAM
MUHAMMAD MUCHNI
BIN HAJI MOHD SALLEH

REPUBLIK INDONESIA
MUHAMMAD HAIKAL AL GHIFARI

MALAYSIA
MUHAMMAD RIFAI
BIN MAT ZUKI

REPUBLIK SINGAPURA
DEWI ERIKA BINTE SAMDI

**KATEGORI MENGHAFAZ 10 JUZ AL-QURAN
BERSERTA PEMAHAMAN SURAH AT-TAUBAH**

NEGERA
BRUNEI DARUSSALAM
AHMAD HUZAIFAH
BIN HAJI AWANG HASBI

REPUBLIK INDONESIA
HANIN MASHLAHAH

MALAYSIA
AISYAH NABIHAH
BINTI NORR HISHAM

REPUBLIK SINGAPURA
SOLIHIN BIN ZAINAL

MINDA PEMBACA

TAJUK-TAJUK MINDA PEMBACA :

1. 'Elakkan Pembaziran, Budayakan Amalan Bersederhana.' Tarikh Tutup : 19 Mac 2025
2. 'Mengukuhkan Hubungan Antarabangsa.' Tarikh Tutup : 26 Mac 2025
3. 'Cabaran Peluang Pekerjaan Untuk Generasi Muda.' Tarikh Tutup : 2 April 2025

TERMA DAN SYARAT :

1. Penyertaan dibuka kepada orang ramai yang berusia lingkungan 15 hingga 40 tahun, yang terdiri daripada rakyat dan penduduk Negara Brunei Darussalam kecuali warga Jabatan Penerangan.
2. Pendapat awda hendaklah ditaip jarak **langkah dua baris** dan panjang pendapat awda mestilah antara 200 hingga 300 patah perkataan.
3. Nama penuh, nombor kad pengenalan, alamat lengkap dan nombor telefon hendaklah disertakan dan dihantar kepada :

SIDANG PENGARANG MINDA PEMBACA

Bahagian PELITA BRUNEI, Jabatan Penerangan
Lapangan Terbang Lama, Berakas
Bandar Seri Begawan, BB3510
Negara Brunei Darussalam atau melalui e-mel :

pelita.brunei@information.gov.bn

Menangi
BND75

SETIAP MINGGU

Tunggu apa lagi ... Hantarkan pendapat awda sekarang

SMARTER BRUNEI LANCAR SEMULA KEDAI AMAL AUTISM

Oleh : Hajah Siti Zuraiyah Haji Awang Sulaiman
Foto : Mohd. Zul-Izzi Haji Duraman

SUNGAI HANCHING, Rabu, 12 Mac. - SMARTER Brunei terus komited dalam memperkasa masyarakat agar lebih inklusif, menerima dan memahami keperluan golongan autistik di negara ini.

Sehubungan dengan itu, dalam membantu mengumpul dana bagi menyokong pelaksanaan program-program SMARTER yang akan memberi manfaat kepada anak-anak dengan autisme, SMARTER Brunei hari ini melancarkan semula Kedai Amal Autism SMARTER (SMARTER Autism Charity Shop) bertempat di SMARTER Brunei Autism Centre For Adult (B.A.C.A) Gift Centre, Jalan Sungai Hanching.

Kedai Amal Autism SMARTER

berkenaan adalah satu inisiatif yang bertujuan untuk menyediakan platform bagi mengumpul dana melalui jualan kepada orang ramai.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis dan seterusnya menyempurnakan pelancarannya, Timbalan Setiausaha Tetap (Perundangan, Antarabangsa dan Penyelidikan) Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, Awang Haji Ahmad Nizam bin Dato Paduka Haji Ismail.

Dalam ucapannya pada majlis berkenaan, Yang Dipertua SMARTER Brunei, Pengiran Zamri bin Pengiran Haji Bujang berharap orang ramai akan datang memberikan sokongan mereka kepada usaha murni berkenaan, di

samping memberi sumbangan berterusan kepada SMARTER Brunei.

Dengan sokongan berkenaan jelasnya, SMARTER Brunei akan dapat berkembang terus dan melaksanakan lebih banyak program yang akan memberi kesan positif kepada anak-anak autisme.

Sementara itu, Naib Yang Dipertua I dan Ketua Pegawai Eksekutif SMARTER Brunei, Dayang Sharifah Adila Surya binti Malai Haji Abdullah pula menjelaskan, SMARTER Brunei melancarkan perusahaan sosial pertamanya, iaitu Kedai Autism SMARTER di Bangunan Wisma Jaya, Bandar Seri Begawan pada April 2008.

Menurutnya, ia merupakan kedai pertama seumpamanya di negara ini, yang mewujudkan peluang pekerjaan bagi individu autistik dan menyediakan platform bagi mereka untuk berikar dan menyumbang kepada masyarakat.

Namun, kesan daripada pandemik COVID-19 telah memaksa kedai berkenaan ditutup, dan kini SMARTER Brunei melancarkan semula Kedai Amal Autism yang ditempatkan di pusat berkenaan di Jalan Sungai Hanching.

Menurutnya lagi, ketika ini, mereka mempunyai tiga individu autistik dewasa yang bekerja dengan SMARTER Brunei, iaitu dua orang pembantu guru dan seorang kerani, empat orang

TIMBALAN Setiausaha Tetap (Perundangan, Antarabangsa dan Penyelidikan) Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri hadir selaku tetamu kehormat dan seterusnya menyempurnakan pelancaran semula Kedai Amal Autism SMARTER (bawah kiri dan atas).

barista dan enam orang pembuat roti (*baker*).

Matlamat SMARTER Brunei tambahannya, lebih daripada hanya mengambil pelatih-pelatih mereka bekerja, malah mereka juga komited dalam mengurangkan kadar pengangguran di negara ini dengan membangunkan tenaga kerja khusus.

"80 peratus daripada tenaga kerja kami adalah warga tempatan. Matlamat kami adalah untuk melatih dan meningkatkan bakat tempatan dalam penjagaan khusus, pendidikan dan perkhidmatan, iaitu sektor penting yang akan membentuk masa

depan Negara Brunei Darussalam.

Kami ingin memperkasa anak tempatan dengan pengetahuan dan pengalaman yang diperlukan bagi menyokong bukan sahaja individu autistik, malah kepada masyarakat yang lebih luas.

Dengan melabur kepada kemahiran-kemahiran khusus ini, kami mahu memastikan negara yang lebih kukuh dan inklusif," ujarnya lagi.

Setakat ini, SMARTER Brunei mempunyai empat buah perusahaan sosial, iaitu Kedai Amal Autism, Bakeri, Bistro dan Kafe serta Kafe BJAk.

KHEU anjur Majlis Tadarus di Masjid Zainab

Oleh : Pg. Vivy Malessa Pg. Ibrahim
Foto : Hernie Suliana Haji Othman

PEMANGKU Timbalan Setiausaha Tetap (Pentadbiran dan Kewangan) Kementerian Hal Ehwal Ugama hadir selaku tetamu kehormat pada Majlis Tadarus di Masjid Zainab, Kampung Lumut (atas), manakala gambar atas kiri, antara yang turut hadir pada majlis berkenaan.

BELAIT, Jumaat, 14 Mac. - Bulan Ramadan menjanjikan ganjaran pahala berlipat ganda kepada setiap amalan yang dilakukan serta keampunan daripada Allah Subhanahu Wata'ala dan peluang untuk meraihya turut dibukakan seluas-luasnya kepada umat Islam sepanjang bulan ini.

Bersempena bulan Ramadan yang penuh keberkatan ini, rombongan dari Kementerian Hal Ehwal Ugama (KHEU) meneruskan lagi Majlis Tadarus di Masjid Zainab, Kampung

Lumut, lewat petang tadi.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis ialah Pemangku Timbalan Setiausaha Tetap (Pentadbiran dan Kewangan) KHEU, Awang Misle bin Haji Abdul Karim. Turut hadir, Pemangku Pegawai Daerah Belait, Awang Haji Amrol Hafidzin bin Haji Mohammad.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah dipimpin oleh tetamu kehormat majlis, diikuti dengan Tadabbur Al-Quran disampaikan oleh Penolong Pegawai Ugama,

Pejabat Unit Da'wah, Daerah Belait, Awang Abdul Khaliq bin Kamree.

Acara diteruskan dengan Tadarus Al-Quran dan disusuli dengan bacaan Tahlil dan Doa Arwah serta bacaan Doa Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam. Rombongan Tadarus pegawai dan kakitangan KHEU seterusnya akan mengunjungi Masjid Kampung Batu Apoi, Daerah Temburong pada Khamis, 20 Mac 2025, pukul 5.00 petang.

Selamatkan Usus Awda.

Lakukan Pemeriksaan Kolorektal.

Untuk mengetahui lebih lanjut mengenai program pemeriksaan kanser kolorektal, sila jumpa* Doktor awda hari ini atau layari www.ppkk.gov.bn

*Sasaran pemeriksaan: Lelaki atau wanita berumur di antara 50 - 75 tahun.

RAMADHAN: Jangan Lepaskan Peluang Membaca al-Quran

Khutbah Jumaat Negara Brunei Darussalam pada 13 Ramadhan 1446H/14 Mac 2025M

Bulan Ramadhan adalah kesempatan yang paling berharga bagi kita untuk memperbanyak membaca al-Quran, sama ada secara bertadurus ataupun secara berseorangan

Rasulullah SAW dalam hadith-hadith Baginda ada menyebutkan mengenai kelebihan bagi orang-orang yang membaca al-Quran, antaranya, pembaca al-Quran:

- 1 Dinaungi dengan payung rahmah, dikelilingi para malaikat dan diturunkan Allah SWT kepadanya ketenangan dan kewaspadaan
- 2 Dikurniakan hatinya dengan cahaya oleh Allah SWT dan dipeliharanya dari kegelapan
- 3 Tidak bergundah hati dan terlepas dari kesusahan-kesusahan di Hari Kiamat, kerana dia sentiasa dalam pemeliharaan dan penjagaan Allah SWT
- 4 Memperolehi kedudukan yang tinggi di dalam syurga
- 5 Satu huruf al-Quran yang dibaca mendapat satu pahala

APA LAGI YANG BOLEH KITA BUAT?

Marilah kita merebut peluang untuk meraih pahala dengan membaca al-Quran dan bertadabbur (memahami, menghayati isi kandungan) untuk dijadikan panduan dan pedoman dalam kehidupan seharian

Bahagian Penyelidikan dan
Perkembangan
Jabatan Hal Ehwal Masjid
Kementerian Hal Ehwal Ugama
Negara Brunei Darussalam

Ramadan : Jangan lepaskan peluang membaca Al-Quran

pegangan, panduan dan petunjuk yang menjelaskan perbezaan antara yang hak dengan yang batil untuk sekalian manusia agar hidup sejahtera, aman, tenteram dan selamat di dunia dan di akhirat. Allah Subhanahu Wata'ala berfirman dalam Surah Al-Baqarah, ayat 185 :

Tafsirnya : "(Masa yang diwajibkan kamu berpuasa itu ialah pada) bulan Ramadan yang diturunkan padanya Al-Quran sebagai petunjuk kepada manusia dan sebagai keterangan-keterangan yang menjelaskan petunjuk itu dan menjelaskan perbezaan antara yang benar dengan yang salah."

Alhamdulillah, setiap kali tiba bulan Ramadan, umat Islam di negara ini berlumba-lumba untuk meningkatkan dan melipatgandakan setiap amalan kebajikan yang dilakukan untuk mengharap keredaan Allah Subhanahu Wata'ala seperti memperbanyakkan membaca Al-Quran, banyak berzikir, memperbanyakkan sedekah dan seumpamanya.

Syar Ramadan dapat dilihat di mana-mana dengan adanya pihak tertentu seperti kementerian-kementerian, jabatan-jabatan, badan-badan kerajaan, pihak swasta dan persendirian yang mengadakan pelbagai aktiviti berupa acara keagamaan seperti Tadarus Al-Quran dan Khatam Al-Quran, di mana antara tujuannya adalah untuk merebut ganjaran dan keistimewaan bagi sesiapa yang menghidupkan bulan Ramadan dengan amalan-amalan berupa ibadah dan kebajikan.

Sesungguhnya bulan Ramadan adalah kesempatan yang paling berharga bagi kita untuk memperbanyakkan membaca Al-Quran, sama ada secara bertadarus ataupun secara berseorangan lebih-lebih lagi sehingga menamatkan

ataupun khatam bacaan 30 Juz Al-Quran.

Perlu diketahui, bahawa orang-orang yang membaca Al-Quran dijanjikan ganjaran dan fadilat yang amat besar. Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam dalam hadis-hadis Baginda ada menyebutkan mengenai kelebihan bagi orang-orang yang membaca Al-Quran, antaranya :

Pertama : Pembaca Al-Quran dinaungi dengan payung rahmat, di kelilingi para malaikat dan diturunkan Allah Subhanahu Wata'ala kepadanya ketenangan dan kewaspadaan.

Kedua : Pembaca Al-Quran dikurniakan hatinya dengan cahaya oleh Allah Subhanahu Wata'ala dan dipeliharanya daripada kegelapan.

Ketiga : Pembaca Al-Quran tidak bergundah hati dan terlepas daripada kesusahan-kesusahan di Hari Kiamat kerana dia sentiasa dalam pemeliharaan dan penjagaan Allah Subhanahu Wata'ala.

Keempat : Pembaca Al-Quran memperoleh kedudukan yang tinggi di dalam syurga. Daripada Abdullah bin Amru Radiallahuanhu, Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam bersabda yang bermaksud : "Kelak akan dikatakan kepada pembaca Al-Quran, bacalah (Al-Quran), naiklah (pada darjat-darjat syurga) dan bacalah dengan tartil sebagaimana engkau membacanya dengan tartil di dunia. Sesungguhnya kedudukan darjatmu sehingga kadar akhir ayat yang engkau baca." (Hadis Riwayat Imam Termizi)

Kelima : Satu huruf Al-Quran yang dibaca mendapat satu pahala. Sebagaimana hadis yang diriwayatkan oleh Imam At-Termizi, daripada Abdullah bin Mas'ud Radiallahuanhu, Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam bersabda :

Maksudnya : "Barang siapa membaca satu huruf daripada kitab Allah (Al-Quran) maka baginya satu kebajikan dan satu kebajikan menyamai dengan 10. Aku tidak mengatakan Alif Laf Mim itu satu huruf tetapi Alif satu huruf, Lam satu huruf dan Mim satu huruf."

Di bulan Ramadan yang mulia ini, marilah kita merebut peluang untuk meraih pahala dengan membaca Al-Quran dan bertadabbur (memahami, menghayati isi kandungan) untuk dijadikan panduan dan pedoman dalam kehidupan seharian. Oleh itu, walau sesibuk mana pun kita dengan urusan pekerjaan dan kehidupan kita sehari-hari, janganlah sekali-kali kita lupa ataupun tidak meluangkan masa untuk membaca Al-Quran dan bertadabbur dengannya.

Akhirnya, sama-samalah kita berazam untuk mengisi masa dan ruang yang ada di bulan mubarak ini dengan melakukan perkara-perkara yang baik dan berkebaikan. Marilah kita jadikan membaca Al-Quran itu sebagai satu budaya dan amalan harian yang berterusan bukan setakat di bulan Ramadan sahaja. Mudah-mudahan dengan yang demikian, kita semua akan mendapat syafaat, rahmat dan berkat daripada Allah Subhanahu Wata'ala. Amin Ya Rabbal Alamin.

Tafsirnya : "Sesungguhnya orang-orang yang sentiasa (melazimkan) membaca kitab Allah (Al-Quran) dan mendirikan sembahyang serta membelanjakan sebahagian daripada rezeki yang Kami kurniakan kepada mereka sama ada secara bersembunyi-sembunyi atau secara berterang-terangan, mereka itu mengharapkan perniagaan yang sekali-kali tidak akan rugi." (Surah Fatir, ayat 29)

Pembukaan Bilik Rambut Mulia Rasulullah di BKISHHB

Siaran Akhbar dan Infografik : Balai Khazanah Islam Sultan Haji Hassanal Bolkiah

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Bagi menyemarakkan lagi 10 hari terakhir pada bulan Ramadan ini nanti, Balai Khazanah Islam Sultan Haji Hassanal Bolkiah (BKISHHB) sukacita ingin memaklumkan bahawa Bilik Rambut Mulia Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam dibukakan untuk kunjungan orang ramai.

Bilik Rambut Mulia Rasulullah Sallallahu Alaihi Wasallam akan dibuka selama 10 hari bermula 21 Ramadan 1446 Hijrah bersamaan dengan 22 Mac 2025 Masihi hingga 30 Ramadan 1446 Hijrah bersamaan dengan 31 Mac 2025 pada pukul 9.00 pagi hingga 3.00 petang kecuali Jumaat.

Manakala Galeri Pameran BKISHHB (Galeri 1 hingga Galeri 9) akan terus dibuka untuk kunjungan orang ramai setiap hari, bermula pukul 9.00 pagi hingga 3.00 petang.

Tiket masuk boleh diperoleh dari Kaunter Tiket BKISHHB mulai pukul 8.15 pagi hingga 2.15 petang.

BKISHHB telah dibuka rasmi oleh Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddin Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam pada 13 Safar 1441H bersamaan 12 Oktober 2019M.

BKISHHB merupakan manifestasi hasrat Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam untuk memelihara khazanah cendekiawan Islam dengan menggiatkan pengembangannya melalui aktiviti pengumpulan, pemeliharaan, pengkajian, pameran, penyebaran, penyelidikan serta mengongsikan natijahnya bagi kemajuan Islam dan umat seumumnya serta menjadikannya One Stop Islamic Tourism Destination.

BALAI KHAZANAH ISLAM
SULTAN HAJI HASSANAL BOLKIAH
SULTAN HAJI HASSANAL BOKRAH ISLAMIC KHAZANAH PALACE

قَمْبُوكَانْ بِيْلِقْ رَامْبُوتْ مَوْلِيَا رَسُولِ اللّٰهِ ﷺ

PEMBUKAAN BILIK RAMBUT MULIA RASULULLAH ﷺ

سَمَقْنَا ١٠ آخِر رَهْضَيَّانْ

SEMPENA
**10 AKHIR
RAMADAN**

**DIBUKAKAN UNTUK KUNJUNGAN
ORANG RAMAI SELAMA
10 HARI**
21 - 30 RAMADAN 1446
22 - 31 MAC 2025
KECUALI HARI JUMA'AT
9:00 PAGI - 3:00 PETANG

**WAKTU KAUNTER TIKET
8:15 PAGI HINGGA 2:15 PETANG**

**GALERI DIBUKA SETIAP HARI DARI
9:00 PAGI HINGGA 3:00 PETANG**

NOTA : TIKET LAWATAN BOLEH DIBELI AWAL. TIDAK MEMPUNYAI TARIKH LUPUT DAN HANYA SAH DIGUNAKAN SEKALI

**TEMPAH TIKET
AWDA DI SINI**

EN >

IG BKISHHB BN f BALAI KHAZANAH ISLAM SULTAN HAJI HASSANAL BOLKIAH WWW.BKISHHB.GOV.BN 2220702 EXT 140 +673 815 3267

BSM ANJUR MAJLIS BERBUKA PUASA BERSAMA ANAK YATIM

PENGARAH Urusan Brunei Shell Marketing Co. Sdn. Bhd. (BSM), Kapten Mohammed Alexirwan bin Haji Omar menyampaikan derma hasil sumbangan daripada kakitangan BSM kepada anak-anak yatim (atas), manakala gambar atas kanan, antara yang hadir pada majlis tersebut. Sementara gambar bawah kanan, Awang Haji Mohd. Loqman Al Hakim bin Haji Hamdan dari Al-Huffaz Management menyampaikan ceramah.

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Selaras dengan ajaran Islam yang mengutamakan keprihatinan terhadap anak-anak yatim dan golongan yang memerlukan, Brunei Shell Marketing Co. Sdn. Bhd. (BSM) kekal komited untuk menyokong inisiatif yang mempromosikan perpaduan, kebaikan dan kesejahteraan sosial.

Sehubungan itu, BSM hari ini menganjurkan Majlis Berbuka Puasa bersama anak-anak yatim berlangsung di Dewan Serambi Batil, Tarindak d'Seni, di sini.

Hadir pada majlis tersebut ialah Pengarah Urusan BSM, Kapten Mohammed Alexirwan bin Haji

Omar. Acara dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah yang dipimpin oleh BSM Retail Executive, Awang Norasman Suleiman.

Majlis juga diselenggarakan dengan penyampaian derma hasil sumbangan daripada kakitangan BSM disampaikan oleh Pengarah Urusan BSM kepada 100 anak yatim yang berdaftar di bawah Jabatan Pembangunan Masyarakat (JAPEM).

Acara ini adalah sebahagian daripada inisiatif Pelaburan Sosial Ramadhan BSM dan selari dengan komitmen Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) BSM dalam memupuk hubungan yang erat

bersama komuniti.

Sebelum Majlis Berbuka Puasa, Awang Haji Mohd. Loqman Al Hakim bin Haji Hamdan dari Al-Huffaz Management berpeluang menyampaikan ceramah bertajuk 'Menyemai Kasih, Menuai Berkat'.

Ceramah tersebut menekankan kepentingan belas kasihan dan pemberian serta bagaimana amal kecil boleh memberi impak yang berkekalan sekali gus menekankan berkat (barakah) yang datang melalui bantuan kepada mereka yang memerlukan, selaras dengan nilai Islam dan tanggungjawab sosial korporat.

BSM berharap sumbangan ini dapat memberikan sokongan yang

Oleh : Saerah Haji Abdul Ghani
Foto : Hernie Suliana Haji Othman

bermakna kepada penerima bersama keluarga dan membawa kegembiraan sepanjang bulan yang mulia ini. Dengan berkongsi hidangan dan menjalin hubungan yang bermakna, BSM berhasrat untuk mencipta detik-detik yang berharga yang mencerminkan semangat Ramadan serta nilai kebaikan dan kemurahan hati.

Melalui Program Pelaburan Sosial seumpama ini, BSM kekal komited untuk bekerjasama rapat bersama para pemegang sahamnya dalam menyumbang kepada pembangunan komuniti dan bergerak maju bersama negara.

Kura-Kura Katup / 'Malayan Box Turtle'

Nama Binatang :

Malayan Box Turtle

Order : Testudines

Nama Tempatan :

Kura-Kura Katup

Kelas Spesies : Reptilia

IUCN : Endangered / Terancam

Nama Saintifik :

Cuora amboinensis

CITES : Apendiks II / Appendix II

Maklumat disediakan oleh : Bahagian Hidupan Liar, Jabatan Perhutanan, Kementerian Sumber-Sumber Utama dan Pelancongan

PADA bulan ini, kita akan mengenali dengan lebih dekat satu spesies reptilia yang agak unik, iaitu Kura-Kura Katup atau lebih dikenali sebagai Malayan Box Turtle. Spesies ini bukan sahaja menarik perhatian dengan penampilannya yang perbeza tetapi juga memainkan peranan penting dalam ekosistem kita.

Kura-Kura Katup, dengan nama saintifiknya *Cuora amboinensis*, adalah sejenis kura-kura yang boleh ditemui di kawasan tropika Asia Tenggara, termasuk di Negara Brunei Darussalam.

Kura-Kura Katup dikenali dengan bentuk cengkerang yang unik, yang boleh ditutup rapat untuk melindungi dirinya daripada ancaman. Cengkerangnya berbentuk kubah dan berwarna coklat gelap atau kehijauan dengan jalur yang lebih terang. Ciri khas lain ialah terdapatnya garis-garis terang yang menyerupai corak di bahagian atas cengkerangnya.

Untuk saiz, Kura-Kura Katup dewasa biasanya mencapai panjang 25 hingga 30 sentimeter. Jantan biasanya sedikit lebih kecil berbanding betina. Pada bahagian

bawah cengkerang, awda akan menemui corak yang lebih gelap, menjadikannya mudah untuk dikenali. Habitat asli Kura-Kura Katup adalah kawasan hutan paya dan lembah berhampiran sungai yang tenang dan berair. Mereka suka bersembunyi di kawasan berlumpur dan berdaun, di mana mereka boleh mencari makanan dan tempat perlindungan dengan mudah. Kura-kura ini juga diketahui dapat hidup di kawasan yang mempunyai tumbuhan yang subur serta aliran air yang tidak begitu deras. Makanan utama Kura-Kura Katup terdiri daripada tumbuh-tumbuhan akuatik, serangga kecil, ikan, dan moluska. Mereka adalah pemakan omnivor, yang bermaksud mereka memakan kedua-dua bahan tumbuhan dan haiwan. Dalam ekosistem hutan paya, kura-kura ini berperanan sebagai pemangsa kecil yang membantu mengawal populasi serangga dan tumbuhan akuatik, sambil membantu dalam penyerapan nutrien melalui pemakanan mereka.

Untuk pembiakan, Kura-Kura Katup biasanya bertelur antara enam hingga 12 biji telur pada setiap kali bertelur. Mereka bertelur di tempat yang tersembunyi seperti pasir atau tanah yang lembap, untuk memberi perlindungan kepada telur-telur mereka. Selepas beberapa bulan, anak-anak kura-kura akan menetas dan

Sumber Foto : Awang Markim Haji Rahman, BWPC 2022, JPH

mula menjalani kehidupan bebas mereka. Namun, seperti banyak hidupan liar lain, Kura-Kura Katup kini menghadapi ancaman besar daripada aktiviti manusia. Dalam senarai IUCN Red List, spesies ini diklasifikasikan sebagai *Near Threatened*, yang bermaksud ia berisiko untuk mencapai tahap terancam dalam masa terdekat. Selain itu, ia juga disenaraikan dalam CITES Apendiks II, yang menunjukkan bahawa ia memerlukan kawalan dalam perdagangan untuk memastikan kelangsungan hidupnya.

Kura-Kura Katup adalah simbol kepada kekayaan biodiversiti negara *kitani* dan memberi peluang yang besar dalam pembangunan ekonomi negara melalui usaha konservasi dan pelancongan bertemakan alam semula jadi. Negara kita boleh memperkukuhkan program pemuliharaan hidupan liar, sambil mempromosikan kesedaran tentang kepentingan menjaga spesies ini. Selain itu, ekosistem yang sihat di mana kura-kura ini hidup juga dapat memberikan manfaat kepada sektor pertanian dan perikanan kita,

dengan meningkatkan keseimbangan alam sekitar. Kura-Kura Katup adalah salah satu contoh betapa pentingnya setiap spesies dalam ekosistem hutan kita. Dengan menjaga dan melindungi mereka, kita tidak hanya membantu mereka untuk terus hidup, tetapi juga memastikan alam sekitar kita terus berkembang dengan seimbang dan lestari.

Semoga kita semua dapat memahami dan menghargai keunikan serta kepentingan spesies hidupan liar seperti Kura-Kura Katup ini dalam ekosistem kita. Teruslah membaca ruangan Kenali Hidupan Liar Kitani untuk mengetahui lebih lanjut tentang hidupan liar yang menarik di negara kita.

Sila ikuti setiap keluaran bulanan Kenali Hidupan Liar Kitani dan bagi melihat foto-foto spesies hidupan liar *kitani* yang telah dipaparkan dan maklumat lanjut berkenaan spesies tersebut, sila layari dan ikuti akaun Instagram Jabatan Perhutanan : *forestry.brunei*. Lindungi hidupan liar *kitani* untuk memulihara hutan *kitani*.

JERAYAWARA KENALI ASEAN BERI PENDEDAHAN MELUAS KEPADA PELAJAR

Siaran Akhbar : Jabatan Penerangan
Foto : Mohammad Hatral Hazmi Awang Abdul Hamid

SERASA, Khamis, 13 Mac. - Jabatan Penerangan, Jabatan Perdana Menteri, melalui Meja Hal Ehwal Antarabangsa, Unit Perhubungan Korporat, Bahagian Media dan Komunikasi Korporat selaku Sekretariat bagi Jawatankuasa Kecil Penerangan (SCI) ASEAN-COCI meneruskan lagi Jerayawara Kenali ASEAN untuk membarigakan serta

memberikan pendedahan meluas mengenai maklumat asas berkaitan ASEAN kepada para pelajar sekolah menengah di negara ini, dengan berkunjung ke Sekolah Menengah Pengiran Isteri Hajjah Mariam.

Hadir pada taklimat berkenaan, Pengetua Sekolah, Dayang Norsarita binti Haji Besar; Timbalan Pengetua dan tenaga pengajar

sekolah berkenaan.

Taklimat Kenali ASEAN yang diadakan di dewan sekolah berkenaan disampaikan oleh Ketua Meja Hal Ehwal Antarabangsa, Unit Perhubungan Korporat, Bahagian Media dan Komunikasi Korporat, Jabatan Penerangan, Awang Eddy Iswandy bin Haji Ismail kepada seramai 255 pelajar Tahun 7 dan Tahun 8.

Taklimat antara lain untuk menanamkan kesedaran dalam kalangan para pelajar sekolah sebagai sebahagian daripada masyarakat ASEAN, selaras dengan Moto ASEAN : Satu Visi, Satu Identiti, Satu Komuniti (One Vision, One Identity, One Community).

Para pelajar juga berkesempatan untuk mengikuti sesi Kuiz Kenali ASEAN dan

JERAYAWARA Kenali ASEAN yang diadakan di Sekolah Menengah Pengiran Isteri Hajjah Mariam (kiri dan atas kanan).

penyampaian hadiah kepada para pemenang disampaikan oleh Pegawai Pendidikan sekolah berkenaan, Dayang Hajah Arni binti Haji Besar.

Dalam hasrat untuk membarigakan mengenai ASEAN, ia juga merupakan usaha berterusan untuk menyuntik semangat patriotisme dan sifat perpaduan (ASEAN-ness) dalam

kalangan pelajar untuk menghayati fungsi dan tujuan ASEAN ditubuhkan. Pada masa yang sama juga dapat mengukuhkan hubungan antara Jabatan Penerangan dengan masyarakat khususnya para pelajar yang bakal mewarisi kesinambungan bangsa dan seterusnya memainkan peranan penting dalam memangkin hala tuju negara satu masa nanti.

Popia Big Mac juadah pilihan berbuka puasa

Oleh : Nurul Rasyidah Mohamad Rosland
Foto : Ihsan @w_crunch_

Di bulan Ramadan yang penuh keberkatan, pelbagai juadah dan inovasi makanan direka atau dihasilkan untuk menambat hati dan selera kita ketika berbuka puasa. Salah satu inovasi yang menarik perhatian ramai ialah Popia Big Mac. Konsep ini menggabungkan cita rasa popia yang rangup dengan keunikan rasa Burger Big Mac yang terkenal, mencipta kombinasi unik dan menyelerakan.

Popia Big Mac adalah gabungan antara Burger Big Mac dan kulit popia yang diinspirasi oleh sos istimewa Big Mac dan inti daging cincang yang dimasak dengan rempah tertentu. Campuran ini kemudian dibalut dalam kulit popia lalu digoreng hingga warna keemasan dan dihidangkan dengan sos berkrim. Popia Big Mac menjadi salah satu juadah pilihan untuk berbuka puasa di bulan Ramadan dan pelbagai peniaga menawarkan hidangan ini di Bazar Ramadan dan platform dalam talian.

Popia Big Mac bukan sahaja menawarkan rasa yang sedap dan unik tetapi juga mencerminkan kreativiti dalam menyusun menu untuk berbuka puasa. Dengan menggabungkan elemen-elemen popular daripada budaya makanan barat ke dalam hidangan tradisional seperti popia, ia bukan sahaja dapat memenuhi selera pelanggan tetapi juga menambah suasana kemeriahan dan keunikan ketika berbuka puasa.

Kehadiran Popia Big Mac turut memberi impak positif kepada industri makanan terutama di bulan Ramadan. Peniaga yang menawarkan produk ini mampu menarik lebih ramai pelanggan yang ingin menikmati sesuatu yang unik dan berbeza. Keberhasilan produk ini juga menunjukkan betapa pentingnya inovasi dalam memenuhi permintaan pasaran yang sentiasa berubah, terutama ketika musim perayaan di mana kreativiti dan cita rasa yang baharu sering dicari.

Selain itu, trend makanan sering bermula

daripada media sosial, terutama Tik Tok dan Instagram. Beberapa peniaga telah mempromosikan Popia Big Mac ini di sosial media. Pengguna platform seperti Instagram, TikTok dan Facebook telah memudahkan lagi peniaga untuk menjangkau pelanggan secara meluas, terutama golongan muda yang sentiasa mencari pengalaman yang baharu dan menarik.

Di bulan Ramadan, pastinya ramai yang ingin mencuba menu makanan baharu dan tular. Dengan adanya platform seperti Tik Tok, memudahkan lagi orang ramai untuk mencari resipi dan cara untuk membuat

Popia Big Mac. Hanya menggunakan bahan-bahan seperti daging cincang, keju cheddar, mayonis, sos mustard, sos tomato, sos cili, lada hitam dan rempah lain mengikut cita rasa masing-masing dan juga kulit popia, terhasilah satu kombinasi rasa rangup di luar dan berlemak di dalam seperti rasa Big Mac tetapi dalam bentuk yang lebih mudah dimakan sebagai snek ringan.

Selain memberi impak dalam pasaran penjualan makanan, Popia Big Mac turut membawa kesan positif kepada masyarakat setempat. Ramai peniaga kecil yang menjual hidangan ini mendapat peluang untuk memperkenalkan produk mereka kepada pelanggan yang lebih ramai, sekali gus meningkatkan ekonomi mikro semasa Bazar Ramadan.

Rencana dan Foto : Ak. Jefferi Pg. Durahman

PADA suku ketiga 2024, sektor kewangan Negara Brunei Darussalam (NBD) merekodkan peningkatan sebanyak 4.1 peratus dengan nilai aset keseluruhan sebanyak BND24.3 bilion di mana BND14.3 bilion iaitu 58.7 peratus merupakan aset kewangan Islam.

Ini jelas menunjukkan pertumbuhan kewangan Islam yang sangat ketara dalam membangunkan ekonomi kewangan di negara ini juga diharapkan pertumbuhan kewangan Islam terdiri daripada pasaran modal, perbankan dan insurans Islam (takaful) semakin tumbuh berkembang pada masa akan datang yang membolehkan di dalam membantu meningkatkan ekonomi negara dengan lebih berdaya saing untuk menjadikan NBD sebagai *hub* (pusat) kewangan Islam antarabangsa.

Akan halnya juga di mana pertumbuhan kewangan Islam pada masa ini turut semakin pantas bergerak selari dengan transisi produk dan perkhidmatan melalui digital.

Salah satu produk yang berasaskan Islam iaitu Takaful Brunei juga tidak ketinggalan dalam memainkan arus teknologinya dengan mematuhi kehendak syarak dan berpanduan kepada Maqasid Syariah sebagai satu asas utama dalam pembangunan kewangan Islam.

Kita sedia maklum di mana setiap kita dan individu perlu memiliki tahap kesedaran kewangan yang tinggi dan ini bermaksud kita perlu peka tentang cara-cara untuk menguruskan pendapatan dan perbelanjaan bahkan ini juga melibatkan pendidikan kewangan yang berterusan untuk membina masyarakat yang lebih celik kewangan dan berdaya saing.

Perancangan kewangan bukan sahaja

bertujuan untuk mencapai kekayaan duniawi apa yang utama lagi adalah memastikan bahawa segala yang kita peroleh dan gunakan berada dalam kerangka yang halal, berkat dan memberikan manfaat kepada diri kita.

Alhamdulillah, dengan inisiatif Takaful Brunei dalam mempelbagaikan instrumen simpanan sekali gus perlindungan takaful kepada orang ramai dengan cara yang mudah adalah satu langkah terpuji kerana ianya bukan sahaja membantu orang ramai dalam meningkatkan lagi perolehan simpanan mereka namun dalam masa yang sama memberikan perlindungan takaful kepada mereka jika berlaku kejadian yang tidak diingini atau tidak diduga berlaku.

Inisiatif ini sangatlah penting dalam meningkatkan budaya menabung dengan membuat perancangan kewangan yang lebih sistematik dan mematuhi prinsip syarak bagi keperluan individu masing-masing sama ada untuk pendidikan, persediaan persaraan atau bagi keperluan menunaikan Fardu Haji.

Sehubungan dengan tujuan di dalam membantu individu dan juga orang ramai untuk memahami situasi kewangan serta dalam membuat persiapan awal simpanan kewangan mereka sebelum persaraan, Takaful Brunei juga baru-baru ini turut mengadakan Roadshow di Gadong Mall manakala Majlis Pelancaran TBK AI-Ikhtiyar pula berlangsung di Rizqun International Hotel, Gadong yang disempurnakan oleh tetamu kehormat, Dato Seri Setia Haji Abdul Aziz bin Orang Kaya Maharaja Lela Haji Yussof selaku Pengerusi Badan Penasihat Syariah Syarikat Takaful Brunei Darussalam Sdn. Bhd. dan anak-anak syarikatnya.

Pada majlis tersebut, Takaful Brunei Keluarga Sdn. Bhd. (TBK) memperkenalkan produk takaful baharunya TBK AI-Ikhtiyar iaitu pelan simpanan dan perlindungan patuh syariah komprehensif yang direka untuk memperkasakan individu dalam menjamin masa depan kewangan mereka sambil berpegang kepada prinsip Islam.

Pelancaran produk takaful yang pertama seumpamanya di NBD itu menandakan satu peristiwa penting dalam memajukan landskap kewangan Islam di NBD dan dengan misi untuk menyediakan penyelesaian kewangan yang beretika, TBK AI-Ikhtiyar menawarkan pendekatan berstruktur untuk simpanan jangka panjang, memastikan keselamatan kewangan dan ketenangan fikiran.

Selain itu, produk unik ini menggabungkan simpanan dan perlindungan yang berdisiplin, menjadikannya pilihan ideal untuk individu yang mencari kestabilan kewangan dengan cara yang patuh syariah. TBK AI-Ikhtiyar terdiri daripada tiga produk iaitu Simpanan TBK AI-Ikhtiyar, Pendapatan Persaraan TBK AI-Ikhtiyar dan Ganjaran TBK AI-Ikhtiyar.

Pendapatan Persaraan TBK AI-Ikhtiyar ialah produk simpanan perlindungan dan persaraan, di mana setiap individu akan menerima pendapatan bulanan tetap selama 15 tahun selepas umur persaraan yang dipilih, manakala Simpanan TBK AI-Ikhtiyar adalah perlindungan dan simpanan yang boleh diselaraskan mengikut umur, memberi perlindungan seawal usia satu hari sehingga umur peserta 100 tahun dan Ganjaran TBK AI-Ikhtiyar ialah pelan perlindungan dan simpanan yang menawarkan ganjaran tunai setiap tiga tahun.

Selain itu juga, setiap peserta juga boleh memilih sehingga sembilan perlindungan tambahan untuk Pelan TBK AI-Ikhtiyar

mereka seperti Faedah Tunai Hospital, Faedah Kemalangan Diri, Pengecualian Caruman dan banyak lagi bahkan ia dapat membantu dan menyusun secara sistematik pengumpulan simpanan peserta untuk simpanan jangka panjang berserta pulangan yang menarik, dengan pelbagai bentuk perlindungan mengikut pilihan mereka.

Jerayawara selama empat hari di Atrium, The Mall Gadong dari 6 hingga 9 Februari 2025, yang dibukakan bagi kunjungan orang ramai juga adalah merupakan inisiatif bagi menyokong misi dan visi syarikat untuk terus maju dalam meningkatkan industri takaful sebagai salah satu institusi kewangan Islam dengan menyediakan produk perlindungan berkualiti kepada peserta takaful dan orang ramai.

Sebagai sebahagian daripada komitmen TBK untuk meningkatkan celik kewangan negara dan mempromosikan perancangan kewangan yang lebih bijak, jerayawara itu menyediakan pelbagai aktiviti pendidikan dan menyeronokkan di mana pelanggan berpeluang menghias tabung simpanan, meneroka kalkulator persaraan dan menguji ingatan mereka untuk menikmati ganjaran eksklusif yang mana aktiviti-aktiviti ini bertujuan untuk memberikan gambaran interaktif tentang produk baharu AI-Ikhtiyar sekali gus mengulangi kepentingan perancangan kewangan untuk masa depan mereka.

Orang ramai yang berminat untuk menyertai TBK AI-Ikhtiyar boleh menghubungi mana-mana wakil jualan TBK atau menghubungi TBK WhatsApp menerusi talian +673 7371100, Pusat Panggilan TBK, +673 2231100. Untuk maklumat lanjut, layari laman sesawang di www.takafulbrunei.com.bn/al-ikhtiyar.

AWANG MD. QAIS ZULQARNAIN, DAYANG NOOR NAYLA NAUFALYN JUARA PERTANDINGAN HAFAZAN AL-QURAN

Siaran Akhbar dan Foto : Kementerian Pendidikan

YANG Dipertua Persatuan Pendidikan Khas (FITRAH), Dayang Hajah Norjum binti Haji Yusop hadir selaku tetamu kehormat menyampaikan hadiah kepada para pemenang (kiri dan kanan).

oleh Dayang Siti Nur Aisyah binti Abdullah dari Sekolah Rendah Datu Ratna Haji Muhammad Jaafar Kiarong.

Tempat ketiga Kategori Lelaki dan Kategori Perempuan, masing-masing disandang oleh Awang Md. Adam Ashraff bin Abdullah dari Sekolah Rendah Lumapas, dan Dayang Nur Amniya Damia binti Azeme dari Sekolah Rendah Dato Othman.

Hadir selaku tetamu kehormat majlis, Yang Dipertua Persatuan Pendidikan Khas (FITRAH), Dayang Hajah Norjum binti Haji Yusop.

Pertandingan berkenaan merupakan kali ketiga dianjurkan oleh Kementerian Pendidikan melalui Jabatan Pendidikan Khas yang disertai oleh 54 pelajar berkeperluan khas yang mewakili sekolah-sekolah rendah kerajaan dari Kluster 1 hingga Kluster 6.

Seramai enam pelajar lelaki dan enam pelajar perempuan daripada 12 buah sekolah rendah kerajaan berjaya memasuki pusingan akhir.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah dan Doa Selamat, diikuti dengan pertandingan peringkat akhir. Majlis diteruskan dengan tayangan video sekitar pertandingan separuh akhir dan persembahan nasyid bertajuk 'Hayya Nadzkrullah' oleh pelajar-pelajar berkeperluan khas dari Sekolah Rendah Rimba II.

Majlis diakhiri dengan penyampaian hadiah kepada para pemenang dan hadiah sagu hati serta sijil penyertaan kepada para peserta yang disempurnakan oleh tetamu kehormat majlis.

Antara objektif utama pertandingan berkenaan adalah untuk mengintegrasikan bacaan

Al-Quran ke dalam rutin harian pelajar dan memupuk pemahaman yang lebih mendalam tentang ayat-ayat suci Al-Quran.

Selain itu, ia memperjuangkan konsep pendidikan inklusif, khususnya prinsip 'APA', iaitu Mengakses (Access), Menyertai (Participate) dan Mencapai (Achieve) bagi memastikan pelajar berkeperluan khas mempunyai peluang yang sama dalam pelbagai bidang, termasuk menguasai bacaan Al-Quran.

Turut hadir pada pertandingan berkenaan ialah pegawai-pegawai kanan dari Kementerian Pendidikan, pemimpin-pemimpin sekolah serta para ibu bapa.

BANDAR SERI BEGAWAN, Khamis, 13 Mac. - Awang Md. Qais Zulqarnain bin Md. Hadi Sumardi dari Sekolah Rendah Awang Haji Mohd Yusof Katimahar diumumkan sebagai juara bagi Kategori Lelaki, manakala Dayang Noor Nayla Naufalyn@Alaila binti Md. Syarqawi dari Sekolah Rendah Mabohai pula dinobatkan juara bagi Kategori Perempuan pada Peringkat Akhir Pertandingan

Hafazan Al-Quran khusus bagi pelajar-pelajar berkeperluan khas dari sekolah-sekolah rendah kerajaan. Pertandingan diadakan di Balai Khazanah Islam Sultan Haji Hassanah Bolkiah.

Sementara naib juara Kategori Lelaki disandang oleh Awang Md. Rafa Muttaqin bin Haji Samrin dari Sekolah Rendah Sengkurong, manakala naib juara bagi Kategori Perempuan pula dimenangi

BASMIDA anjur Majlis Khatam Al-Quran

Oleh : Rohani Haji Abdul Hamid
Foto : Muhammad Asri Haji Awang Abas

BANDAR SERI BEGAWAN, Jumaat, 14 Mac. - Kumpulan Dikir dan Tausyeh (Wanita) Persatuan Basmi Dadah (BASMIDA) hari ini menganjurkan Majlis Khatam Al-Quran yang berlangsung di Ibu Pejabat BASMIDA House, di sini.

Hadir pada majlis tersebut ialah Yang Dipertua BASMIDA, Datin Hajah Masni binti Haji Mohd. Ali dan Ahli-ahli Jawatankuasa Takmir BASMIDA.

Majlis dimulakan dengan bacaan Surah Al-Fatihah beramai-ramai, diikuti dengan bacaan Khatam Al-Quran dari Surah Ad-Duha hingga Surah Al-Masad.

Manakala itu, bacaan Takhtim beramai-ramai dan Doa Khatam dibacakan oleh Dayang Norsinah.

Majlis turut diserikan dengan Dikir Marhaban Syarafil Anam. Kemudian, bacaan Doa Allah Peliharakan Sultan dan Negara Brunei Darussalam serta Doa Penutup seterusnya dipimpin oleh Dayang Asmah binti Paidin bagi mengakhiri majlis tersebut.

Datin Hajah Masni dalam ucapannya melahirkan rasa syukur ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala atas limpah rahmat dan izin-Nya dapatlah Persatuan BASMIDA menganjurkan Majlis Khatam Al-Quran sempena memperingati Sambutan Nuzul Al-Quran Senegara yang jatuh pada 17 Ramadan 1446 Hijrah bersamaan dengan 18 Mac 2025 Masihi ini.

Adapun majlis tersebut diadakan bertujuan untuk memperingati detik bersejarah turunnya Al-Quran kepada Nabi Muhammad Sallallahu Alaihi Wasallam dan Al-Quran merupakan penunjuk jalan yang paling lurus untuk kita ikuti, bahkan juga penawar dan rahmat bagi orang-orang yang beriman.

Majlis diteruskan dengan penyampaian sijil penghargaan dan diakhiri dengan menunaikan Sembahyang Fardu Asar Berjemaah.

YANG Dipertua Persatuan Basmi Dadah (BASMIDA), Datin Hajah Masni binti Haji Mohd. Ali dan Ahli-ahli Jawatankuasa Takmir BASMIDA bergambar ramai pada majlis berkenaan.

سورھنجاي ڤرخدمتن عوام
SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AWAM
JABATAN PERDANA MENTERI | BRUNEI DARUSSALAM
WWW.RECRUITMENT.GOV.BN | WWW.SPA.GOV.BN

PENTING

SILA LENGKAPKAN PROFIL PSCR 2.0 AWDA DENGAN BETUL DAN TERATUR

BARU

IMPAK PROFIL PSCR 2.0 YANG TIDAK LENGKAP

- ✗ Permohonan tidak akan diproses.
- ✗ Maklumat yang dihidangkan ke pejabat Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA) adalah tidak lengkap atau tidak teratur.

Laman Utama > Dashboard Saya > Status Permohonan Kerja

TIDAK DIPERAKUKAN

DIANTARA SEBAB-SEBAB PROFIL PSCR 2.0 TIDAK LENGKAP / TERATUR

- ✗ Melengkapkan maklumat latar belakang pendidikan di ruang yang tidak betul. sebagai contoh: mengemaskini pendidikan menengah (O level) di pendidikan tinggi
- ✗ Tidak memuatnaik transkrip bagi sijil kelulusan yang tidak menyatakan bidang kelulusan. sebagai contoh: Bachelor of Arts/Science/Education dan lain-lain
- ✗ Tidak melengkapkan Pengalaman Kerja Kerajaan dengan lengkap. memasukkan tangga gaji / tempoh perkhidmatan yang salah
- ✗ Tidak mengemaskini ruangan peperiksaan dan kursus bagi warga perkhidmatan awam.

Sila sahkan bahawa maklumat di dalam profil adalah lengkap, kemaskini, betul dan teratur semasa menghadapi permohonan bagi jawatan yang dipohon.

Memahami bahawa maklumat **profil yang tidak lengkap, kemaskini, betul dan teratur** semasa menghadapi permohonan jawatan kosong boleh mengakibatkan tidak menepati kelayakan seperti di dalam iklan, maka dengan sendirinya **permohonan tidak akan diproses.**

POP-UP PENGUATIRASAAN PENGEMASKINAN PERMOHONAN

DUA JURUTERBANG TENTERA UDARA DIDAKWA ATAS INSIDEN BOM

SEOUL, 13 Mac. - Dua juruterbang pesawat tempur Tentera Udara Korea Selatan didakwa pada Khamis selepas siasatan mendapati kesilapan mereka menyebabkan pengeboman secara tidak sengaja di sebuah

perkampungan minggu lalu, menurut Kementerian Pertahanan negara itu.

Pada Khamis lalu, dua pesawat tempur KF-16 menggugurkan lapan bom MK-82 di luar kawasan latihan di Pocheon, kira-kira 40 kilometer di utara Seoul, mencederakan 38

orang termasuk 24 orang awam.

"Pasukan Penyiasatan Jenayah mengesahkan bahawa kesilapan juruterbang dalam memasukkan koordinat sasaran menjadi punca utama kejadian," lapor agensi berita Yonhap memetik kenyataan kementerian.

Dua juruterbang yang didakwa pada Khamis dikenakan

pertuduhan kecuai profesional sehingga menyebabkan kecederaan.

Dalam siasatan awal yang diumumkan pada Isnin, Tentera Udara memaklumkan bahawa pegawai berkenaan mempunyai sekurang-kurangnya tiga peluang untuk menyedari kesilapan mereka selepas memasukkan koordinat

sasaran yang salah sebelum berlepas.

Tentera Udara turut mengaitkan insiden itu atas kelemahan dalam pengurusan dan prosedur pemeriksaan, serta menggugurkan dua komander unit kerana gagal memberi arahan yang jelas kepada anggota bawahan mereka. - ©BERNAMA

Pembenihan Awan : Tangani banjir Indonesia daripada langit

JAKARTA, 12 Mac. - Bencana banjir yang menjejaskan lebih 120,000 orang baru-baru ini mendorong pihak berkuasa Indonesia memulakan operasi pengubahsuaian cuaca yang bertujuan mengurangkan hujan lebat di kawasan sering dilanda banjir, termasuk Banten, Jakarta dan Jawa Barat.

Bermula pada Selasa dan berlangsung selama 10 hari, operasi itu menandakan fasa kedua strategi yang lebih luas untuk mengurangkan risiko banjir berulang di wilayah itu, menurut Badan Pengurusan Bencana Negara (BNPB) dalam satu kenyataan.

Usaha itu melibatkan pembenihan awan, teknik di mana pesawat terbang melalui awan yang membawa hujan dan melepaskan garam, atau natrium klorida (NaCl), untuk memangkin hujan di kawasan yang kurang berbahaya seperti laut terbuka atau takungan dan meminimumkan risiko banjir di zon bandar yang padat penduduk.

Jurucakap BNPB Abdul Muhari berkata operasi pembenihan awan telah berkesan dalam mengurangkan hujan lebat yang pada awalnya diramalkan berlaku dari tengah hari hingga lewat petang.

"Kawasan seperti Bekasi hanya menyaksikan hujan rintik-rintik hingga sederhana, dengan hujan paling lebat yang direkodkan mencecah 34 milimeter," tambahnya.

Beliau berkata tiga pesawat telah dikerahkan untuk operasi itu, dengan pasukan berpangkalan di Pangkalan Udara Halim Perdanakusuma di Jakarta Timur dan Pangkalan Udara Husein Sastranegara di Bandung, Jawa Barat.

Pada hari pertama operasi, pasukan Jakarta melakukan tiga penerbangan, menyebarkan garam ke wilayah barat laut, Selat Sunda dan Kepulauan Seribu.

Abdul Muhari berkata penerbangan seterusnya menyasarkan Jakarta Utara dan Laut Jawa, masing-masing melepaskan 800kg NaCl.

Sementara itu, pasukan Jawa Barat menyelesaikan dua penerbangan di perairan utara Cirebon dan Indramayu, serta melepaskan 800 kilogram (kg) garam bagi setiap penerbangan.

Operasi pada waktu malam oleh pasukan Banten memberi tumpuan kepada perairan barat Jakarta dan Selat Sunda, melepaskan 1,000kg garam setiap penerbangan, kata Abdul Muhari.

Walaupun pembenihan awan telah terbukti sebagai alat berharga dalam mengurus kejadian cuaca ekstrem, pakar mengingatkan bahawa ia harus dianggap sebagai langkah sementara dalam menangani cabaran banjir yang berterusan di wilayah itu. - ©BERNAMA

Trump umum kenaikan tarif logam Kanada kepada 50 peratus

WASHINGTON, 12 Mac. - Presiden Amerika Syarikat (AS), Donald Trump pada Selasa menggandakan tarif yang dirancangnya ke atas semua produk keluli dan aluminium yang diimport dari Kanada, menjadikan jumlah keseluruhan kepada 50 peratus, sebagai tindak balas terhadap tindakan wilayah Ontario mengenakan tarif 25 peratus ke atas bekalan elektrik ke AS.

Menerusi hantaran di Truth Social, Trump berkata beliau telah mengarahkan setiausaha perdagangan untuk menambah 25 peratus lagi tarif ke atas produk berkenaan, yang akan berkuat kuasa mulai pagi Rabu.

"Selain itu, Kanada mesti segera menghapuskan Tarif Anti-Petani Amerika mereka sebanyak 250 peratus hingga 390 peratus ke atas pelbagai produk tenusu AS, yang sejak sekian lama dianggap keterlaluan.

"Saya tidak lama lagi akan mengisytiharkan Darurat Kebangsaan mengenai Elektrik di kawasan yang terancam," tulis Trump. - ©BERNAMA

Spotify catat rekod pembayaran tahunan terbesar cecah AS\$10 bilion

LONDON, 12 Mac. - Spotify telah mencatatkan rekod pembayaran tahunan tertinggi kepada industri muzik daripada mana-mana peruncit tunggal dengan pembayaran sebanyak AS\$10 bilion, lapor Agensi Berita Jerman (dpa), berdasarkan angka terkini.

Angka 2024 diumumkan dalam laporan Loud And Clear Spotify 2025, selepas pada 2023, penyedia perkhidmatan penstriman itu membayar lebih daripada AS\$9 bilion kepada industri muzik.

Laporan tersebut mendedahkan bahawa jumlah keseluruhan pembayaran sepanjang hayat kepada pemegang hak untuk karya artis dan penulis lagu hampir mencecah AS\$60 bilion.

Seorang jurucakap Spotify berkata : "Peminat muzik yang menstim artis kegemaran mereka secara langsung menyokong kejayaan mereka dan mereka sedang mengubah landskap industri."

"Terima kasih kepada penstriman, lebih ramai artis berbanding sebelumnya menjana royalti di setiap peringkat kerjaya mereka, lebih banyak daripada mana-mana masa dalam sejarah muzik."

Laporan itu juga mendedahkan lebih ramai artis menjana pendapatan lebih tinggi di platform tersebut berbanding sebelumnya, dengan angka menunjukkan bahawa artis yang menjana royalti

antara AS\$1,000 hingga lebih daripada AS\$10 juta setahun telah meningkat tiga kali ganda sejak 2017.

Ini berikutan selepas bintang pop Taylor Swift dinobatkan sebagai artis nombor satu global Spotify 2024 dengan lebih daripada 26.6 bilion strim di seluruh dunia serta menduduki tempat pertama di platform dengan albumnya 'The Tortured Poets Department : The Anthology.'

Ini selepas lawatan dunia penyanyi tersebut, Eras, yang memecahkan rekod hasiljelaiah dengan lebih daripada AS\$2 bilion dalam jualan tiket.

Penstriman muzik telah dikritik oleh artis dan pemuzik di seluruh dunia, termasuk Swift, yang mendakwa mereka menerima pendapatan yang rendah daripadanya.

Bintang pop Amerika itu memboikot Spotify dan platform penstriman muzik lain pada 2014, menarik balik katalog muziknya selama tiga tahun sebelum kembali pada 2017 selepas menjual 10 juta salinan album '1989' di seluruh dunia.

Thom Yorke daripada Radiohead juga menarik muziknya pada 2013, mendakwa amalan pembayaran yang tidak adil, tetapi telah kembali semula sejak itu.

Penyedia perkhidmatan penstriman muzik itu berkata bahawa mereka tidak mempunyai pandangan tentang ke mana wang

itu pergi, dengan mendakwa mereka membayar label rekod atau penerbit, yang kemudian membayar artis dan kumpulan berdasarkan kontrak individu mereka.

Seorang jurucakap Spotify berkata : "Spotify tidak membayar artis atau penulis lagu secara langsung. Kami membayar pemegang hak; ini biasanya adalah label rekod, penerbit muzik, atau persatuankutipan."

"Pemegang hak ini kemudian membayar artis dan penulis lagu berdasarkan perjanjian individu mereka."

"Sama seperti setiap perkhidmatan penstriman lain, kira-kira dua pertiga daripada semua pendapatan muzik kami disalurkan terus kepada pemegang hak rakaman dan penerbit; dan sama seperti setiap perkhidmatan penstriman lain, Spotify tidak membayar berdasarkan setiap strim."

"Sebaliknya, jika anda mempunyai, katakan, 1 peratus daripada semua strim, pemegang hak anda akan menerima 1 peratus daripada semua wang yang kami bayar. Dari situ, pemegang hak membahagikan wang tersebut berdasarkan kontrak individu mereka dengan artis dan penulis lagu yang mereka wakili."

"Setelah wang itu dibayar oleh Spotify, kami tidak mempunyai maklumat arah aliran wang itu." - ©BERNAMA

Jabatan Pendidikan AS akan mengurangkan hampir 50 peratus kakitangan

WASHINGTON, 12 Mac. - Jabatan Pendidikan Amerika Syarikat (AS) pada Selasa berkata ia memberhentikan kira-kira separuh daripada pekerja sebagai sebahagian daripada penstrukturan semula berskala besar, lapor agensi berita Jerman dpa.

Dalam satu kenyataan, jabatan itu menyatakan ia sebagai sebahagian daripada 'misi terakhirnya', hampir 50 peratus tenaga kerjanya akan terjejas oleh pemberhentian itu, dengan pekerja diletakkan dalam cuti pentadbiran bermula pada 21 Mac.

Fox News melaporkan bahawa semua pekerja telah dimaklumkan bahawa pejabat akan ditutup dari petang Selasa hingga Rabu sebagai sebahagian daripada penstrukturan semula.

Menurut angka rasmi, lebih 4,100 orang telah diambil bekerja oleh jabatan itu sebelum pemotongan itu. "Selepas tindakan hari ini, tenaga kerja jabatan akan berjumlah kira-kira 2,183 pekerja," menurut kenyataan jabatan itu.

Ini bukan pengurangan kakitangan pertama dalam agensi persekutuan di bawah kepimpinan Trump.

Presiden AS telah berulang kali menyatakan hasrat untuk memansuhkan Jabatan Pendidikan sepenuhnya. Semasa kempen pilihan raya, Trump berkata beliau berhasrat untuk membubarkan jabatan itu.

Minggu lalu, Wall Street Journal melaporkan bahawa Trump sedang menyedai perintah eksekutif untuk membubarkan jabatan itu sepenuhnya.

Menjelang petang Selasa, Rumah Putih masih belum mengulas mengenai perkara itu.

Wall Street Journal melaporkan telah memperoleh draf perintah eksekutif yang dilaporkan mengarahkan Setiausaha Pendidikan, Linda McMahon untuk mengambil semua langkah yang perlu untuk menutup jabatan itu selaras dengan 'tahap maksimum yang sesuai dan dibenarkan oleh undang-undang'.

The New York Times melaporkan bahawa sebarang resolusi untuk menutup jabatan itu, yang ditubuhkan oleh Kongres pada 1979, mungkin memerlukan kelulusan Kongres. Selain itu, gelombang tindakan undang-undang hampir pasti akan difailkan sebagai tindak balas kepada langkah sedemikian. - ©BERNAMA

PORTUGAL ADAKAN PILIHAN RAYA AWAL PADA 18 MEI

LISBON, 14 Mac. - Portugal akan mengadakan pilihan raya awal pada 18 Mei selepas kerajaan minoriti pimpinan Luis Montenegro tumbang susulan usul undi tidak percaya, kata Presiden Marcelo Rebelo de Sousa pada Khamis, lapor Agensi Berita Jerman (dpa).
Ini merupakan pilihan raya awal

ketiga di negara Eropah barat daya itu sejak 2022.
Pilihan raya seterusnya sepatutnya diadakan pada 2028, namun kejatuhan kerajaan Montenegro mempercepatkan proses itu.
Rebelo de Sousa memulakan rundingan dengan pemimpin parti

kira-kira 48 jam selepas kerajaan minoriti tumbang, selain mendapatkan pandangan Majlis Negara yang berperanan menasihati presiden dalam krisis politik.
Montenegro disingkirkan oleh parlimen pada Selasa setelah berdepan tekanan akibat dakwaan

konflik kepentingan yang dikaitkan dengan perniagaan keluarganya. Bagaimanapun, beliau menafikan sebarang salah laku.
Ketika ini, Portugal hanya ditadbir

oleh kerajaan sementara dengan kuasa yang terhad, menyebabkan beberapa dasar utama terpaksa ditangguhkan sehingga kerajaan baharu dibentuk. - ©BERNAMA

Institusi global yakin tentang pasaran modal teknologi sains China

BEIJING, 13 Mac. - Kemajuan pesat China dalam sektor kecerdasan buatan (AI), yang dicontohkan oleh DeepSeek, pendatang baharu berdaya saing kos dalam kalangan model AI global, telah menarik perhatian global dan mendorong aliran masuk modal ke dalam pasaran modal teknologi sains negara.

Sejak Februari, berikutan laporan berprofil tinggi Deutsche Bank yang mengisytiharkan bahawa "2025 ialah tahun dunia pelabur menyedari China mengatasi negara lain di dunia," beberapa bank pelaburan antarabangsa telah meningkatkan penarafan mereka atau menaikkan harga sasaran untuk pasaran modal China.

Citi baru-baru ini meningkatkan penarafannya untuk saham China kepada berat badan berlebihan. Saham China kelihatan menarik walaupun selepas perhimpunan baru-baru ini, pakar strategi Citi menulis, memetik penemuan teknologi AI DeepSeek, sokongan kerajaan untuk sektor teknologi dan 'penilaian yang masih murah'.

Goldman Sachs menjangkakan bahawa penggunaan AI yang meluas sepanjang dekad akan datang boleh meningkatkan pendapatan keseluruhan saham China sebanyak 2.5 peratus setiap tahun. Ia juga telah menaikkan sasarannya untuk Indeks MSCI China dan Indeks CSI 300 masing-masing kepada 85 dan 4,700, menandakan potensi pertumbuhan dua angka untuk kedua-dua indeks pada tahun hadapan.

Liu Jinjin, ketua ahli strategi ekuiti China di Goldman Sachs, menyatakan dalam laporan baru-baru ini bahawa 'keyakinan pelabur tentang pertumbuhan dan faedah ekonomi AI telah mendorong kenaikan ketara dalam Indeks Hang Seng Tech dan Indeks MSCI China, yang masing-masing melonjak sebanyak 27 peratus dan 19 peratus, dari akhir Januari hingga akhir Februari'.

Momentum dalam sektor sains China, didorong oleh teknologi AI dan aplikasinya, telah menarik modal antarabangsa. Syarikat teknologi China terkemuka, termasuk Alibaba, SMIC, Xiaomi dan BYD, telah menyaksikan kenaikan harga saham yang ketara, mencerminkan keyakinan pelabur yang semakin meningkat dalam pertumbuhan yang didorong oleh inovasi China.

Pelabur dari Republik Korea

(ROK), khususnya, telah menunjukkan minat yang tinggi terhadap saham China. Menurut data terkini yang dikeluarkan oleh Korea Securities Depository, volum dagangan bulanan pelabur ROK di tanah besar China dan saham Hong Kong mencecah 782 juta dolar A.S. pada Februari, hampir tiga kali ganda daripada sebulan sebelumnya dan mencecah paras tertinggi sejak Ogos 2022.

Pakar mengaitkan lonjakan ini disebabkan pembangunan pesat China dalam bidang teknologi tinggi, yang telah meningkatkan keyakinan pelabur dengan ketara, dengan jangkaan bahawa semangat ini akan berterusan.

CITIC Securities menyifatkan detik semasa sebagai 'peluang bersejarah penting' bagi modal global untuk melabur dalam pasaran saham China. Penggunaan meluas AI merentas industri telah meningkatkan kecekapan dan keuntungan ekonomi sebenar China dengan ketara.

Semasa 'dua sesi' China tahun ini, kebangkitan DeepSeek dan impak globalnya menjadi titik tumpuan. Wu Qing, ketua pengawal selia sekuriti tertinggi China, menekankan bahawa kejayaan DeepSeek bukan sahaja mengagumkan industri AI global tetapi juga mentakrifkan semula persepsi dunia terhadap keupayaan China dalam inovasi teknologi.

Pencapaian ini telah mendorong penilaian semula aset China,

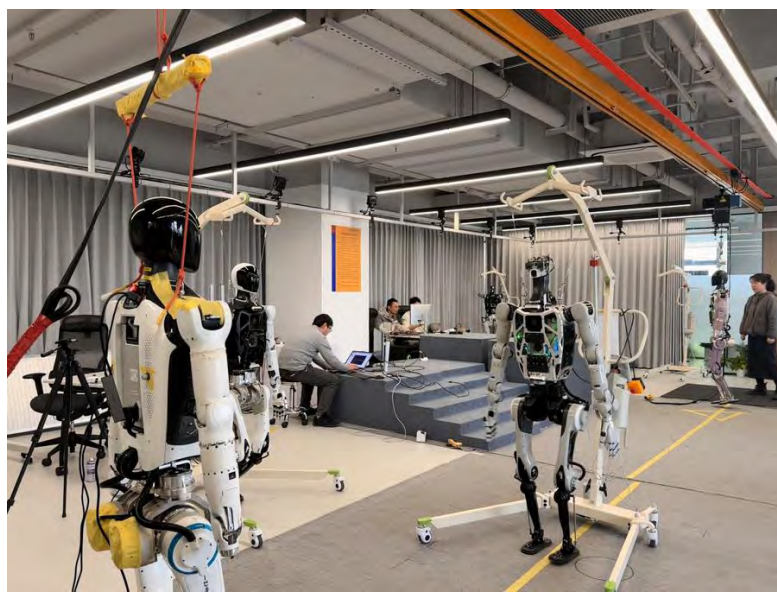
katanya. China akan menyokong pembangunan perusahaan inovasi sains sains -- yang tersenarai dan dalam perancangan -- untuk meningkatkan lagi daya tarikan dan nilai pelaburan pasaran saham China, menurut Suruhanjaya Kawal Selia Sekuriti China.

Untuk memudahkan penyenaraian syarikat teknologi berkualiti tinggi, suruhanjaya itu akan mengguna pakai sistem penerbitan dan penyenaraian yang lebih inklusif, memanfaatkan mekanisme seperti 'saluran hijau' dan menyokong penyenaraian perusahaan prakeuntungan.

Campuran dasar akan dilaksanakan untuk memperkukuh inovasi teknologi sains, termasuk memperhalusi proses penerbitan dan pendaftaran untuk bon inovasi teknologi sains dan memajukan penselamatan aset harta intelek, menurut suruhanjaya itu.

"Kami optimistik tentang prospek jangka sederhana untuk ekuiti China," kata Pengurusan Pelaburan Morningstar dan pasukan penyelidikan dalam Tinjauan 2025 mereka.

Mereka menjangkakan langkah rangsangan yang dimulakan pada 2024 akan terus berkembang, menyebut latar belakang pengawalseliaan yang lebih jinak, menjangka pertumbuhan pendapatan sederhana daripada syarikat China, dan mengekalkan pandangan positif pada beberapa firma teknologi utama apabila pengguna memperoleh semula kedudukan mereka. - ©XINHUA

ROBOT humanoid dilatih untuk mengayunkan tangan mereka di pusat inovasi robot humanoid Zhejiang di Ningbo, Wilayah Zhejiang timur China.

Keluaran minyak dan gas asli dari Medan Tarim capai 150 juta tan

BEIJING, 13 Mac. - Jumlah keseluruhan pengeluaran minyak dan gas asli dari telaga 6,000 meter ke bawah di Medan Tarim, mencapai 150 juta tan.

Jumlah itu bersamaan 37 peratus daripada jumlah pengeluaran minyak dan gas asli China sepanjang 2024, kata China National Petroleum Corporation (CNPC) pada Khamis.

Terletak di kawasan tengah Padang Pasir Taklimakan, wilayah Xinjiang, Zon Fuman Medan Tarim dikenali sebagai kawasan pengeluaran minyak mentah 'super dalam' terbesar di China.

Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, teknologi penggerudian telaga dalam di China mencapai kemajuan baharu dan beberapa kali memperbaharui rekod dunia.

Untuk rekod, tindakan penggerudian di telaga minyak 'Shenditake 1', iaitu telaga minyak pertama yang melebihi 10,000 meter dalam telah mencapai kedalaman 10,910 meter baru-baru ini sekali gus meletakkan asas kukuh bagi eksplorasi ultra dalam di bumi.

Menurut stantard yang diguna pakai industri minyak antarabangsa, telaga pada kedalaman 4,500 hingga 6,000 meter dikenali sebagai 'telaga dalam'. Telaga pada kedalaman 6,000 hingga 9,000 meter pula dikenali sebagai 'telaga super dalam' manakala telaga pada kedalaman 9,000 meter ke bawah diklasifikasikan sebagai 'telaga ultra dalam'. - ©BERNAMA

Wanita maut ditikam ketika penstriman langsung di Tokyo

TOKYO, 13 Mac. - Seorang wanita berusia 22 tahun maut pada Selasa selepas ditikam di sebuah jalan di pusat bandar Tokyo.

Seorang lelaki yang dipercayai mempunyai pertikaian kewangan dengannya telah ditahan di lokasi kejadian, menurut polis.

Airi Sato diserang sekitar 9.50 pagi waktu tempatan ketika berjalan sendirian di kawasan perumahan berhampiran Stesen JR Takadanobaba di Daerah Shinjuku, lapor Kyodo News.

Ketika kejadian, Sato sedang melakukan penstriman langsung apabila seorang lelaki menyerangnya menggunakan pisau sepanjang kira-kira 13 sentimeter.

Mangsa, yang menetap di Tama, Tokyo ditikam berkali-kali di bahagian leher dan dada sebelum dikejarkan ke hospital, namun disahkan meninggal dunia kemudian.

Dalam kejadian itu, Jabatan Polis Metropolitan Tokyo menahan seorang lelaki bernama Kenichi Takano, 42 tahun.

Menurut polis, Sato dan suspek berkenalan pada 2021 melalui aktiviti perkongsian video wanita itu, dan Takano dipercayai mula memberikan pinjaman wang kepadanya sekitar 2022.

Semasa ditahan, polis menemukan sebilah pisau yang berlumuran darah di kaki Takano, manakala satu lagi berada di dalam beg galasnya.

Takano dilaporkan berkata, "Kami ada masalah. Saya telah meminjamkan lebih 2 juta yen (US\$13,500) kepadanya tetapi dia tidak memulangkannya."

Kyodo News melaporkan bahawa Sato dan Takano sebelum ini pernah mendapatkan khidmat nasihat daripada pihak polis di luar Tokyo mengenai masalah mereka.

Pihak polis mendedahkan bahawa Takano, yang berasal dari Oyama di Wilayah Tochigi, pergi ke Tokyo selepas melihat pengumuman bahawa Sato akan bersiaran langsung semasa perjalanannya di Laluan Lingkaran Yamanote di ibu negara.

Dia dikatakan mengesan lokasi Sato dengan menonton siaran langsung itu.

Seorang lelaki berusia 50-an yang berada di sebuah pejabat berhampiran berkata dia terdengar jeritan meminta tolong selama kira-kira 15 saat sebelum melihat seorang wanita terbaring di jalan raya. - ©BERNAMA

13 maut, 20 cedera dalam kemalangan bas di Bolivia

LA PAZ, 13 Mac. - Sekurang-kurangnya 13 orang maut manakala kira-kira 20 lagi cedera dalam kemalangan bas pada Rabu di jalan yang menghubungkan wilayah selatan Bolivia, Potosi dan Chuquisaca, menurut pihak berkuasa

tempatan.

Pengarah Agensi Operasi Trafik Potosi, Kolonel Victor Benavidez mengesahkan jumlah korban dan berkata angka itu mungkin meningkat berikutan kecederaan serius yang dialami beberapa mangsa, lapor Xinhua.

Menurut laporan awal, bas terbabit hilang kawalan dan melanggar batu, sebelum terbabas berhampiran perbandaran Ocuri.

Bas itu dalam perjalanan dari bandar Cochabamba menuju wilayah barat Oruro.

Namun, akibat tanah runtuh di laluan utama susulan hujan lebat di Bolivia, pemandu kemudiannya menggunakan laluan alternatif melalui bandar Sucre di selatan.

Siasatan awal mendapati pemandu bas memandu pada kelajuan tinggi sebelum hilang

kawalan.

Awal bulan ini, dua lagi kemalangan berlaku di wilayah pergunungan Potosi, mengakibatkan sekurang-kurangnya 68 kematian dan puluhan lagi cedera. - ©BERNAMA

KEJOHANAN TREK PENDEK DUNIA ISU KEMBALI KE BEIJING SELEPAS 20 TAHUN

PRESIDEN ISU, Kim Jae-youl bercakap semasa sidang akhbar sebelum Kejohanan Luncur Laju Trek Pendek Dunia ISU 2025 di Beijing, China.

Jumaat hingga Ahad ini akan menampilkan 164 pemain *skate* dari 36 negara dan wilayah. Ini menandakan kali pertama Beijing menjadi tuan rumah acara itu sejak 2005.

"Beijing mempunyai tempat bertaraf dunia, organisasi yang sangat baik, peminat yang bersemangat, dan rakan kongsi yang boleh dipercayai," kata Presiden ISU, Kim Jae-youl. "Kami sangat teruja untuk mendedahkan penjenamaan baharu kami untuk trek pendek, yang

merakamkan sifat pantas, dinamik dan letupan sukan ini. Kami akan melakukan segala yang kami mampu untuk menjadikan pemain *skate* lebih bersinar".

Semasa Jelajah Dunia Luncur Laju Trek Pendek ISU 2024-25, China memperoleh lima pingat emas, dua perak dan lima gangsa dalam enam acara. Pada bulan Disember, China memperoleh kemenangan dalam acara 500m lelaki, 5,000m lelaki dan lari berganti-ganti campuran pada acara Jelajah Dunia di Beijing.

William Dandjinou dari Kanada dan Kristen Santos-Griswold dari Amerika Syarikat memenangi gelaran ISU Crystal Globe lelaki dan wanita musim ini dan kedua-duanya akan bersaing dalam kejohanan yang akan datang.

"Saya sangat gembira kerana

memenangi Crystal Globe. Ia adalah musim yang menakjubkan untuk saya dan pasukan saya, tetapi tiada apa yang diberikan kepada anda dalam masa yang singkat. Saya perlu memperoleh segala-galanya," kata Dandjinou, 23. "Kejohanan Dunia adalah satu lagi peluang untuk membuktikan diri saya dan melakukan yang terbaik".

Santos-Griswold mengimbas kembali musimnya, berkata, "Apa yang paling saya banggakan pada tahun ini ialah keupayaan saya untuk bertahan dalam setiap pertandingan. Saya mempunyai banyak perjuangan dengan jatuh atau tidak mempunyai perlumbaan terbaik saya, tetapi saya dapat bangkit semula. Saya hanya cuba mengambil satu langkah pada satu masa dan melakukan yang terbaik". - ©XINHUA

London dijangka catat rekod maraton terbesar di dunia

LONDON, 13 Mac. - London Marathon tahun ini berpotensi mencipta sejarah sebagai maraton terbesar dunia buat kali pertama,

dengan jumlah peserta yang menamatkan perlumbaan dijangka melebihi rekod sedia ada.

Acara itu diiktiraf sebagai

maraton paling popular selepas menerima 840,318 permohonan untuk edisi 2025.

Ia juga merupakan acara

pengumpulan dana satu hari terbesar di dunia, dengan lebih £1.3 bilion (US\$1.6 bilion) dikumpulkan untuk kebajikan sejak dianjurkan pada 1981.

Guinness World Records akan menobatkan London Marathon sebagai maraton terbesar dunia sekiranya lebih 55,646 pelari berjaya menamatkan perlumbaan pada 27 April, mengatasi rekod New York Marathon yang dicatat pada November 2024.

Ketua Eksekutif London Marathon Events, Hugh Brasher berkata: "Edisi ke-45 ini adalah tahun bersejarah bagi kami.

"Jika kami berjaya menjadi maraton terbesar dunia, ia akan

menjadi pencapaian luar biasa."

Beliau menjelaskan bahawa permintaan untuk menyertai maraton itu sangat tinggi dan pihaknya berusaha memberi peluang kepada seramai mungkin peserta sambil memastikan pengalaman yang selesa.

"Kami telah bekerjasama dengan pakar pergerakan untuk memastikan walaupun jumlah peserta meningkat, laluan maraton masih cukup luas untuk mereka berlari dengan selesa," katanya.

Jumlah peserta yang menamatkan London Marathon meningkat secara konsisten, daripada 6,255 orang pada 1981 kepada 53,890 tahun lalu. - ©BERNAMA

Peluang cerah Malaysia lepasi peringkat kumpulan Piala Sudirman 2025

KUALA LUMPUR, 13 Mac. -Malaysia memiliki peluang cerah untuk melepasi saingan peringkat kumpulan Piala Sudirman 2025, yang dijadualkan berlangsung dari 27 April hingga 4 Mei di Xiamen, China, sekiranya barisan pemain berada dalam prestasi terbaik serta bebas daripada kecederaan.

Menerusi undian yang dijalankan secara maya di saluran YouTube BWF TV hari ini, Malaysia, yang mengahuni *ranking* kelima kejohanan diundi dalam Kumpulan 'C' bersama Jepun, Perancis dan Australia.

Di atas kertas, Jepun dijangka

menjadi cabaran utama buat skuad negara, manakala Malaysia perlu berhati-hati dengan kehadiran Perancis yang berpotensi menggugat peluang untuk berada dalam kelompok dua terbaik kumpulan.

Sebagai rekod, Malaysia masih belum pernah menjulang trofi Piala Sudirman sejak kejohanan diperkenalkan pada 1989 dengan pencapaian terbaik adalah mara ke separuh akhir sebanyak tiga kali, iaitu pada edisi 2009, 2021 dan 2023.

Sementara itu, juara bertahan China dijangka tidak berdepan masalah besar dalam Kumpulan 'A' apabila diundi

bersama Thailand, Hong Kong dan Algeria.

Kumpulan 'B' menyaksikan persaingan antara Korea Selatan dan Taiwan bagi merebut dua kedudukan teratas dengan Kanada serta Republik Czech turut berada dalam kumpulan yang sama.

Kumpulan 'D' pula boleh dianggap sebagai 'kumpulan maut' apabila mempertemukan Indonesia, Denmark, India dan England dalam saingan yang dijangka sengit.

China terus mendominasi kejohanan ini dengan 13 gelaran juara, diikuti Korea Selatan (3) dan Indonesia (1). - ©BERNAMA

Tahukah Awda

BAGI pembawa masuk, pencetak, pengedar dan penyelia bahan-bahan terbitan yang ditekah, jika sabit kesalahan, boleh dikenakan penjara tiga tahun dan denda BND3,000 bagi kesalahan pertama. Bagi kesalahan berikutnya, denda BND5,000 dan penjara empat tahun dikenakan. Sementara itu bagi pemilik bahan-bahan tersebut, jika sabit kesalahan, dikenakan penjara satu tahun atau BND2,000 bagi kesalahan pertama. Bagi kesalahan berikutnya, denda BND3,000 dan penjara dua tahun dikenakan.

SUMBER : www.moha.gov.bn.

BERITA-BERITA HARIAN BOLEH DIKUTI DI LAMAN SESAWANG : www.pelitabrunei.gov.bn

ISI MASA, RUANG DI BULAN MUBARAK DENGAN MELAKUKAN PERKARA YANG BAIK, BERKEBAJIKAN